

2022

Vereniging Ons Tehuis

VOORWOORD

Beste lezer

Voor jou ligt het jaarverslag van de Vereniging Ons Tehuis 2022. In 2022 kwam het gewone leven na Corona terug op gang, ook in onze voorziening. We zijn blij dat we onze werking terug face to face kunnen en mogen realiseren. Beetje bij beetje proberen we de naweeën van Corona weg te nemen.

Het jaar 2022 werd opgeschrikt door de oorlog in Oekraïne. Naast de vaststelling dat de mensheid blijkbaar niets geleerd heeft uit het verleden, namelijk dat vrede een veel solidere basis is voor groei voor iedereen dan oorlog voeren. Los van het vele menselijk leed, bracht dit ook heel wat financiële gevolgen met zich mee, voor veel van onze cliënten maar ook in onze voorziening. De stijgende energieprijzen en de opeenvolgende indexsprongen zetten ons budget onder druk. Sinds een tiental jaar worden onze werkingsmiddelen niet meer geïndexeerd, en met ongeveer 10% index in één jaar werd deze maatregel als zeer zwaar ervaren in 2022.

De stijgende bouwrijzen maakte dat we de start van de laatste fase van ons masterplan voor de nieuwbouw van de leefgroepen en kamertrainingscentrum HDO on hold moesten zetten, teneinde eerst op zoek te gaan naar bijkomende financiële middelen.

Ook in 2022 nam de druk van de 'wachtenden' voor gepaste hulp op de sector jeugdhulp verder toe, waardoor ook het crisismeldpunt zwaar overbelast werd. Meer structurele hulp, zowel residentieel als ambulante is al jaren een vaak geuite noodkreet, die nog steeds te weinig gehoord wordt in Brussel.

Het jaarverslag zelf is opgedeeld in vier grote delen. Het eerste deel is een voorstelling van VOT en het gaat in op de erkenning en het beleid, het personeel en de werking van de Raad van Bestuur. Deel 2 is het kwaliteitsverslag en bevat de visie op het kwaliteitsbeleid, de zelfevaluatie en kerncijfers, de bespreking van de kwaliteitsplanning van 2022 en de kwaliteitsplanning van 2023. Deel 3 gaat dieper in op andere relevante gebruikersgegevens van de deelorganisaties van VOT. We sluiten af met deel 4 dat de sponsoring toelicht.

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om uitdrukkelijk alle medewerkers en vrijwilligers van de Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen te danken voor hun bezieling en inzet. Enkel dankzij hen kunnen de vooropgestelde doelstellingen gerealiseerd worden. Het werk dag in dag uit vormt de basis van onze kwalitatieve hulp- en dienstverlening.

Ik wil eveneens mijn dank uitdrukken aan allen die hun steentje bijdroegen om de werking van de Vereniging Ons Tehuis uit te bouwen tot wat ze nu is: raadsleden, aanmelders en samenwerkende diensten.

Ook een woord van dank aan de jongeren en ouders: dank je wel om mijn medewerkers toe te laten in jullie leven, om met ons samen te werken en ons jullie vertrouwen te schenken.

Aangezien ik in 2023 met pensioen ga, na een carrière van 40 jaar in de Bijzondere Jeugdzorg, waarvan 33 jaar als directeur van deze mooie voorziening wil ik allen bedanken voor de mooie jaren van samenwerking. De Vereniging Ons Tehuis wens ik nog jaren een mooie warme toekomst toe.

Ik wens je veel leesgenot.

Namens het voltallige personeel en de Raad van Bestuur van de Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen,

Filip De Baets
Directeur

INHOUD

DEEL 1 - VOORSTELLING VOT

1	erkenning en beleid	11
1.1	Vereniging Ons Tehuis	11
1.2	Organisatiestructuur	14
1.2.1	Organigram VOT.....	14
1.2.3	Overzicht aanbod VOT.....	15
1.3	Bezetting en benutting.....	16
2	Personeel	17
2.1	Personeelsbestand.....	17
2.1.1	Algemeen.....	147
2.1.2	Functies.....	14
2.1.3	Geslacht en leeftijd	148
2.2	Stagiairs.....	21
2.3	Vrijwilligers	22
2.4	VTO-planning.....	22
3	De werking van de raad van bestuur.....	23
3.1	Inhoudelijke werking	23
3.2	Personeel	23
3.3	Infrastructuur en rollend materieel.....	23
3.4	Financieel	23

DEEL 2 - KWALITEITSVERSLAG

1	Visie op het kwaliteitsbeleid	27
2	Zelfevaluatie	28
3	Groeviniveaus	28
3.1	Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg (OvBJ)	29
3.1.1	Overzicht OvBJ.....	29
3.1.2	Bespreking groeviniveaus OvBJ.....	30
3.2	HCA	33
3.2.1	Overzicht HCA.....	33
3.2.2	Bespreking groeviniveaus HCA	34
4	Kwaliteitsplanning.....	35
4.1	Evaluatie van de kwaliteitsplanning 2021	35
4.1.1	Overzicht planning 2022.....	35
4.1.2	Kwalitatieve toelichting bij belangrijkste verbeterprojecten.....	38
4.2	Kwaliteitsplanning 2023	56

DEEL 3 - GEBRUIKERSGEGEVENS

1	HDO	61
1.1	Organigram	61
1.2	Algemeen	62
1.2.1	Instroom en schakelen	62
1.2.2	Crisis	63
1.3	Contextbegeleiding i.f.v. contextstelsel	66
1.3.1	Contextbegeleiding	66
1.3.2	Contextbegeleiding i.f.v. positieve heroriëntering	73
1.4	Contextbegeleiding i.f.v. de jongere	77
1.4.1	Contextbegeleiding i.f.v. Autonoom Wonen (CBAW)	77
1.4.2	KWE	81
1.5	Buddywerking	84
1.6	Verblijf	87
1.7	Besluit	95
2	JEZ11	97
2.1	Organigram	97
2.2	Algemeen: instroom JEZ11	98
2.3	Contextbegeleiding Kortdurend Intensief (CBKI)	98
2.4	Veilig verblijf in cijfers	99
2.4.1	Start begeleiding	99
2.4.2	Cijfers op 31/12	100
2.4.3	Cijfers bekeken over een volledig jaar	103
2.4.4	Einde begeleiding JEZ11	104
2.5	Besluit	107
3	DIVAM	108
3.1	Organigram	1088
3.2	Inleiding	1099
3.3	DIVAM in cijfers	109
3.3.1	Aanmeldingen	109
3.3.2	Herstelbemiddeling	111
3.3.3	Herstelgericht groepsoverleg (HERGO)	115
3.3.4	Leerproject	116
3.3.5	Gemeenschapsdienst	120
3.3.6	Positief Project	123
3.3.7	Delictgerichte contextbegeleiding	125
3.4	Besluit	126

4	OSiO	127
4.1	Organigram	127
4.2	Inleiding	128
4.3	OSiO in cijfers	129
4.3.1	Aanbod aan ouders	129
4.3.2	Aanbod aan kinderen / jongeren	135
4.3.3	Aanbod aan ouder-kind	138
4.3.4	Aanbod aan professionals	140
4.3.5	Groepsdynamica/teambuilding	140
4.4	Projecten	141
4.5	Kamp OSiO	143
4.6	Besluit	143

DEEL 4 - VARIA

1	Sponsoring	147
1.1	Structurele sponsoring	147
1.2	Eenmalige sponsoring	147

Deel 1 – Voorstelling VOT

1 ERKENNING EN BELEID

2 PERSONEEL

3 DE WERKING VAN DE RAAD VAN BEHEER

1 ERKENNING EN BELEID

1.1 Vereniging Ons Tehuis

De Vereniging Ons Tehuis, ofwel VOT is een door het Agentschap Opgroeien erkende voorziening in de **Integrale Jeugdhulp**. Daarnaast heeft ze een eigen project opvoedingsondersteuning. De VOT is een welzijnsvereniging met als deelgenoten de lokale besturen van Ieper, Kortrijk, Poperinge, Waregem en Wervik.

De Vereniging Ons Tehuis biedt een **continuüm** aan hulp – en dienstverleningsvormen aan.

In 2022 bleef onze erkenning ongewijzigd. De VOT is **de overkoepelende organisatie** van:

HDO

Adres: Poperingseweg 30, 8900 Ieper

Tel. 057 22 62 82

E-mail: HDO@votjeugdhulp.be

Website: www.votjeugdhulp.be

'MFO' staat voor multifunctionele organisatie. Een MFO combineert meerdere werkvormen en kan zelf een deel van het aanbod inzetten, aangepast aan de hulpvraag van de jongere en zijn context.

- **Categorie:** multifunctionele organisatie; MFO
- **Doelgroep:** gezinnen, kinderen en jongeren tussen de 0 en 25 jaar in een verontrustende opvoedingssituatie
- **Aanbod:** contextbegeleiding, verblijf, contextbegeleiding i.f.v. autonoom wonen, kleinschalige wooneenheid en buddywerking
- **Erkende capaciteit** op 31/12/2022:
 - 91 modules contextbegeleiding i.f.v. gezinnen:
 - 43 modules laagintensieve contextbegeleiding (verbonden aan verblijf)
 - 13 modules laagintensieve contextbegeleiding
 - 16 modules breedsporige contextbegeleiding
 - + 1 module verbonden aan verzekerde crisisbegeleiding jonge kind
 - 6 modules intensieve kortdurende thuisbegeleiding (IKT)
 - 12 modules kortdurend krachtgericht i.f.v. positieve heroriëntering
 - 8 modules contextbegeleiding i.f.v. autonoom wonen
 - 4 modules kortdurend krachtgericht i.f.v. buddywerking
 - 4 modules kleinschalige wooneenheid
 - 43 modules verblijf
 - + 1 module verzekerd crisisverblijf jonge kind
- **Regio:** Arrondissement Ieper en in tweede instantie aanpalende arrondissementen.

JEZ11

Adres: Poperingseweg 30, 8900 Ieper

Tel. 057 35 27 40

E-mail: JEZ11@votjeugdhulp.be

- **Categorie:** veilig verblijf
- **Doelgroep:** meisjes van 12 tot 18 jaar met een zeer ernstige verontrustende opvoedingssituatie
- **Aanbod:** veilig verblijf, contextbegeleiding hoge intensiteit, ondersteunende module en 2 gedeelde trajecten intensieve contextbegeleiding met gemeenschapsinstelling 'De Zande' in Beernem
- **Erkende capaciteit** op 31/12/2022:
 - 12 modules veilig verblijf met intensieve contextbegeleiding en therapeutische behandeling
 - 2 gedeelde trajecten intensieve contextbegeleiding met gemeenschapsinstelling 'De Zande' in Beernem
- **Regio:** West-Vlaanderen

DIVAM

Adres: Poperingseweg 30, 8900 Ieper

Tel. 057 22 62 89

E-mail: DIVAM@votjeugdhulp.be

- **Categorie:** Dienst Herstelgerichte en Constructieve Afhandeling (HCA)
- **Doelgroep:** minderjarigen tussen 12 en 23 jaar die een delict hebben gepleegd.
- **Aanbod:** herstelbemiddeling, leerproject, gemeenschapsdienst, herstelgericht groepsoverleg en positief project. Daarnaast biedt DIVAM ook 2 modules delictgerichte contextbegeleiding aan.
- **Regio:** Gerechtelijk arrondissement West – Vlaanderen; afdelingen Ieper en Veurne

OSiO

Adres: Poperingseweg 30, 8900 Ieper

Tel. 057 22 62 89

E-mail: OSiO@votjeugdhulp.be

OSiO staat voor Ouders Steunen in Opvoeden. Dit is een eigen niet-gesubsidieerd project opvoedingsondersteuning.

- **Categorie:** project opvoedingsondersteuning
- **Doelgroep:** ouders, opvoedingsverantwoordelijken, kinderen, jongeren en professionals.
- **Aanbod:** pedagogisch advies, ouderbijeenkomsten en -reeksen, sociale vaardigheidstraining voor kinderen en jongeren (individueel/in groep), weerbaarheidstrainingen in groep, trainingen en workshops gericht op ouder en kind en vormingen aan professionals.
- **Regio:** zuid-West-Vlaanderen

AWL

Adres: Poperingseweg 30, 8900 Ieper

E-mail: J.naert@ugent.be>

AWL staat voor academische werkplaats 'Positief Leefklimaat' en heeft als doel aandacht schenken aan een positief en veilig leefklimaat in de residentiële jeugdhulp in Vlaanderen.

- **Categorie:** Academische werkplaats; AWL
- In samenwerking met Prof. Dr. Stijn Vandevelde en Prof. Dr Rudi Roose van de Universiteit Gent
- Met expertise-inbreng van Prof. Dr. Peer Van der Helm, Hogeschool Leiden

VOT als kernpartner in het samenwerkingsverband 1 Gezin 1 Plan Aanzet

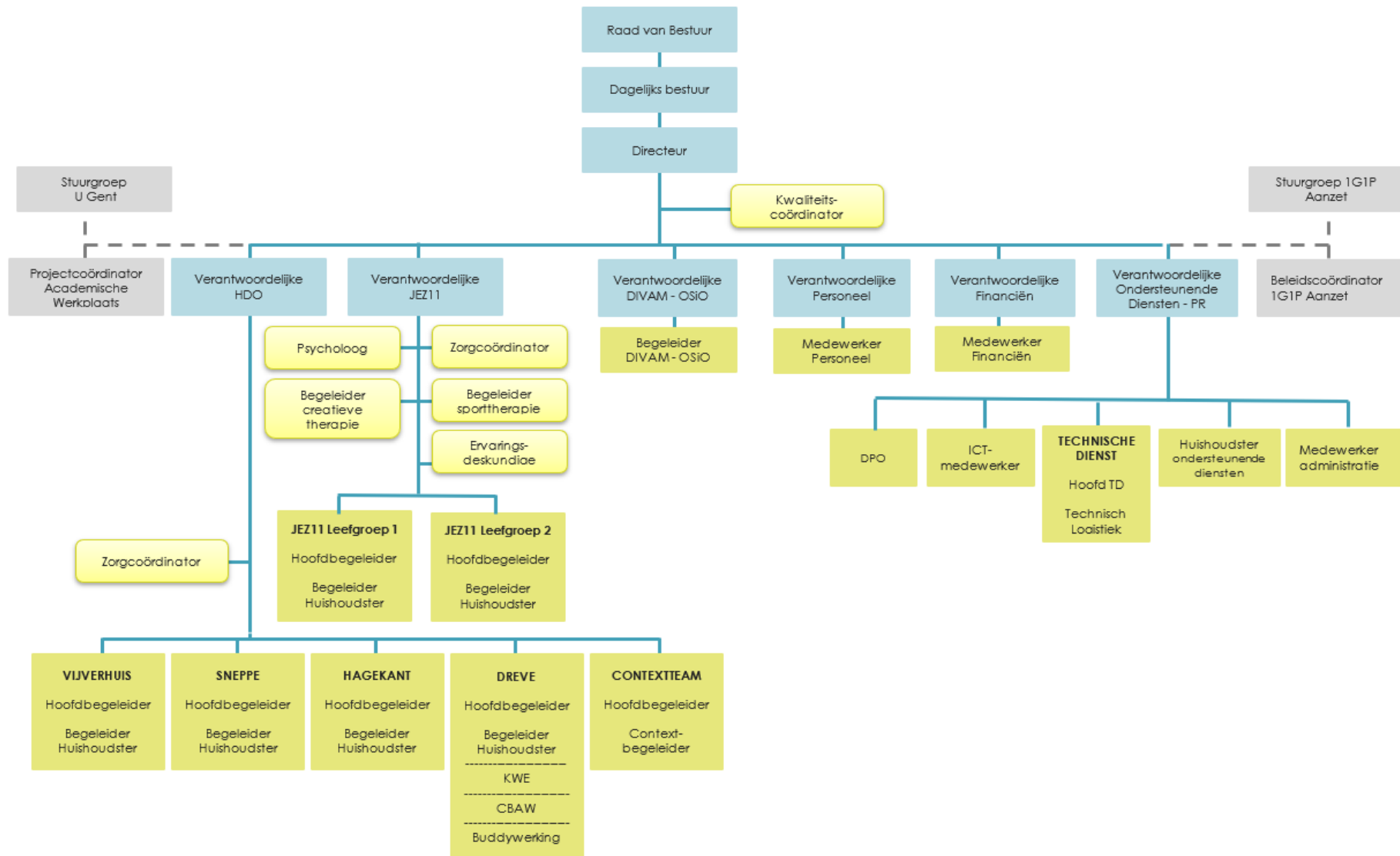
Adres: Poperingseweg 30, 8900 Ieper

Tel. 0490 11 28 48

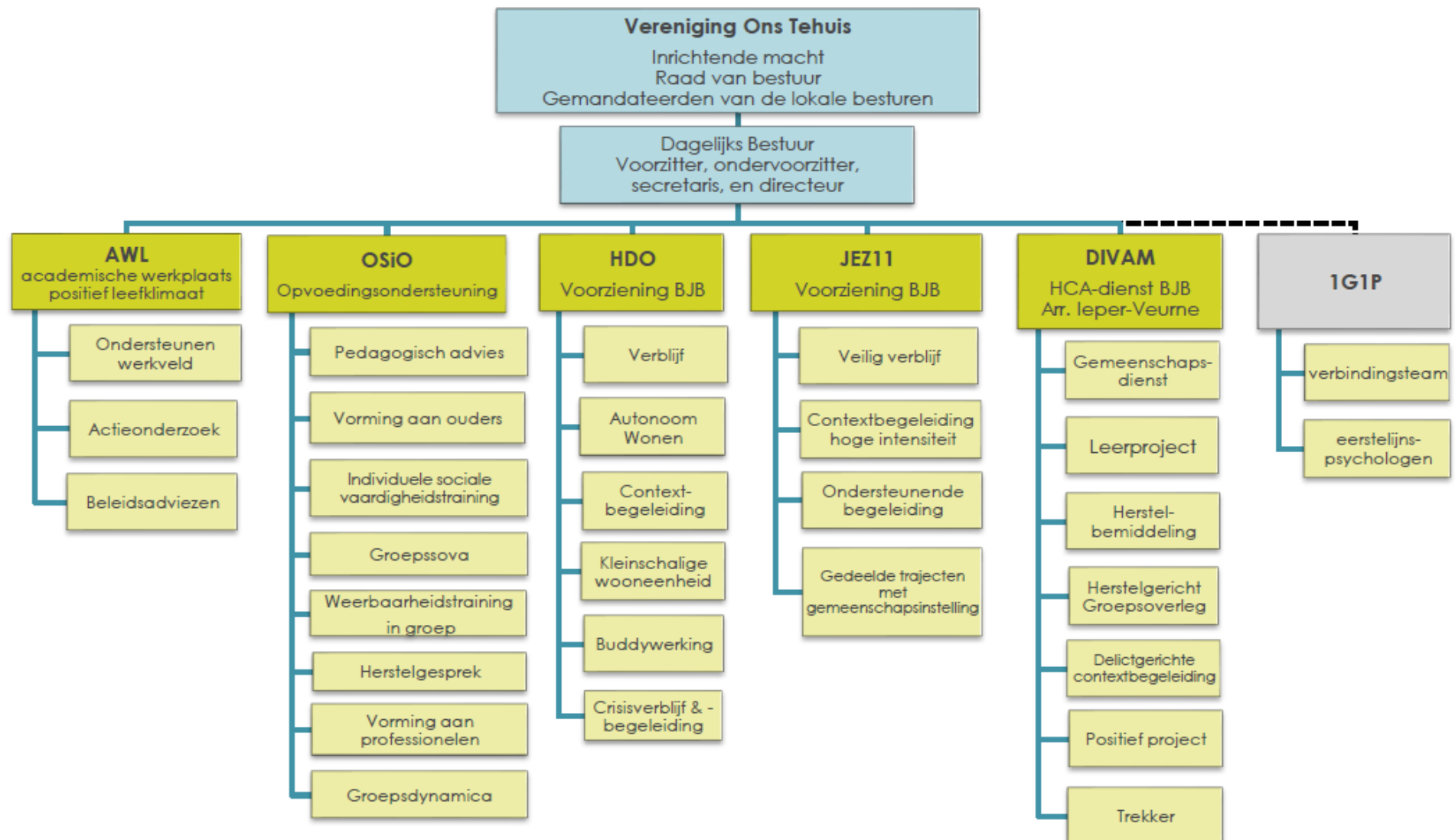
TEL 057 37 00 00

- **Categorie:** contextbegeleiding in kader van Vlaams uitbreidingsbeleid Jeugdhulp 2.0 - werf 1
- VOT is kernpartner van het samenwerkingsverband 1Gezin 1 Plan Aanzet. VOT neemt hier ook de rol op van penhouder en werkgever.
- **Doelgroep:** kinderen en jongeren tussen de 0 en 25 jaar en hun gezinnen
- **Aanbod:** vroeginterventie, overbruggingshulp naar rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (RTJ) en eerstelijns psychologische hulp voor minderjarigen
- **Capaciteit:** 768 ondersteuningstrajecten
- **Regio:** ELZ Houtland-Polder, ELZ Westkust-Polder, ELZ Westhoek, ELZ Rits, ELZ Middel WVL
- Meer info: www.1gezin1planaanzet.be

1.2.1 Organigram VOT

1.2.3 Overzicht aanbod VOT

1.3 Bezetting en benutting

Het Agentschap Opgroeien heeft VOT erkend als de inrichtende macht van een 'Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg' (OvBJ) en een HCA-dienst. Voor beide entiteiten beschouwen zij de bezetting en benutting als belangrijke kerncijfers van de organisatie.

Bezetting geeft het percentage weer van de invulling van de erkende modules. Hierbij staat 100% voor een continu ingevulde module. **Benutting** staat voor de effectieve ingebruikname van de module.

Bij verblijf betekent dit het effectief overnachten in de leefgroep en worden de overnachtingen in het gezin, een onthaalgezin of andere in mindering gebracht.

Bij contextbegeleiding gaat benutting over het aantal uren begeleidingscontacten met de jongere en zijn netwerk.

Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg (OvBJ)

Het OvBJ omvat onze deelorganisaties HDO en JEZ11. Bijgevolg wordt de bezetting en benutting van de modules binnen onze deelorganisaties gezamenlijk berekend. De modules gelinkt aan 1G1P AanZet worden hier buiten beschouwing gelaten gezien dit een intersectoraal samenwerkingsverband is. We verwijzen naar hun jaarverslag.

Naam typemodule	Capaciteit	Bezetting	Benutting
Begeleiding in een kleinschalige wooneenheid	4	90,8%	93,1%
Begeleiding met een burgerinitiatief ter versterking v netwerk	4	96,7%	58,4%
Contextbegeleiding breedsporig	16	82,9%	67,7%
Crisisbegeleiding (op verwijzing crisismeldpunt)	1	xxx*	xxx*
Contextbegeleiding ifv autonoom wonen	8	136,3%	222,9%
Contextbegeleiding ifv positieve heroriëntering	12	99,5%	137,1%
Contextbegeleiding kortdurend intensief	18	88,8%	90,2%
Contextbegeleiding laagintensief	56	101,6%	177,7%
Delictgerichte contextbegeleiding	2	79%	64,8%
Ondersteunende begeleiding (projectwerking) RTJ	2	xxx*	xxx*
GEWOGEN GEMIDDELDE cluster contextbegeleiding			122,9%
GEWOGEN GEMIDDELDE cluster verblijf (incl crisisverblijf)	56	82%	61,7%
GEWOGEN GEMIDDELDE		108%	

*De cijfers crisisbegeleiding en ondersteunende begeleiding worden niet opgenomen in dit overzicht, gezien de cijfers vanuit BINC niet overeenkomen met de werkelijke bezetting en benutting van deze modules. Deze modules waren namelijk voortdurend bezet.

Het **gewogen gemiddelde** houdt rekening met de totale capaciteit van de organisatie en is niet hetzelfde als het rekenkundig gemiddelde. De modules met een hoge capaciteit wegen zwaarder door in het gewogen gemiddelde. De crisisbegeleidingen worden extra geteld boven op de modules, waardoor het gewogen gemiddelde meer dan 100% bedraagt. De cijfers weergegeven in bovenstaande tabel zijn de gegevens uit het registratie-instrument van het Agentschap Jongerenwelzijn Begeleiding IN Cijfers (BINC).

DIVAM

Nieuw aangemelde dossiers in 2022: 126

Bezetting

105,8%

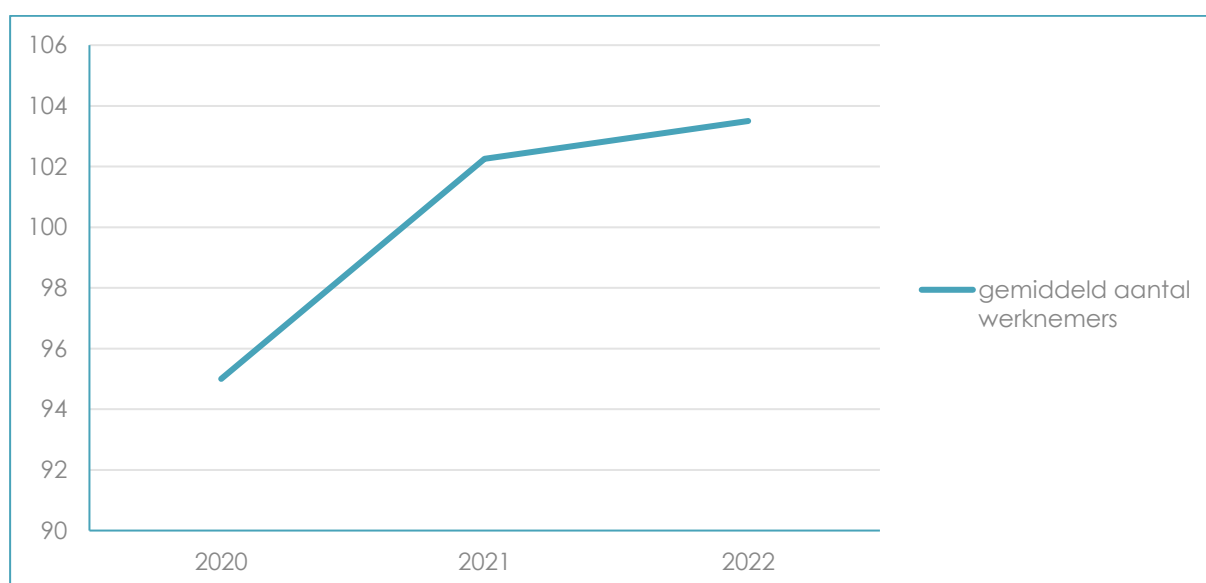
2 PERSONEEL

2.1 Personeelsbestand

2.1.1 Algemeen

Om de evolutie van ons personeelsbestand zo goed mogelijk in kaart te brengen, vergelijken we eerst en vooral het gemiddelde aantal FTE's per jaar. In 2022 zien we een lichte stijging van 102,25 naar 103,5. Figuur 1 toont de evolutie hierin sinds 2020.

Figuur 1: Evolutie personeelsbestand 2020-2022

2.1.2 Functies

Figuur 2 illustreert de functiemarken binnen ons personeelsbestand. We onderscheiden hierin 3 grote categorieën: directe, ondersteunende en leidinggevende functies.

De medewerkers die minimum 50% van hun werktijd in contact komen met cliënten, behoren tot de directe functies. Onder ondersteunende functies rekenen we de medewerkers die minder dan de helft van hun werktijd in contact komen met de cliënten. En tenslotte hebben we nog een derde groep, de leidinggevende functies, waartoe directeur en verantwoordelijken (MAT-leden) behoren.

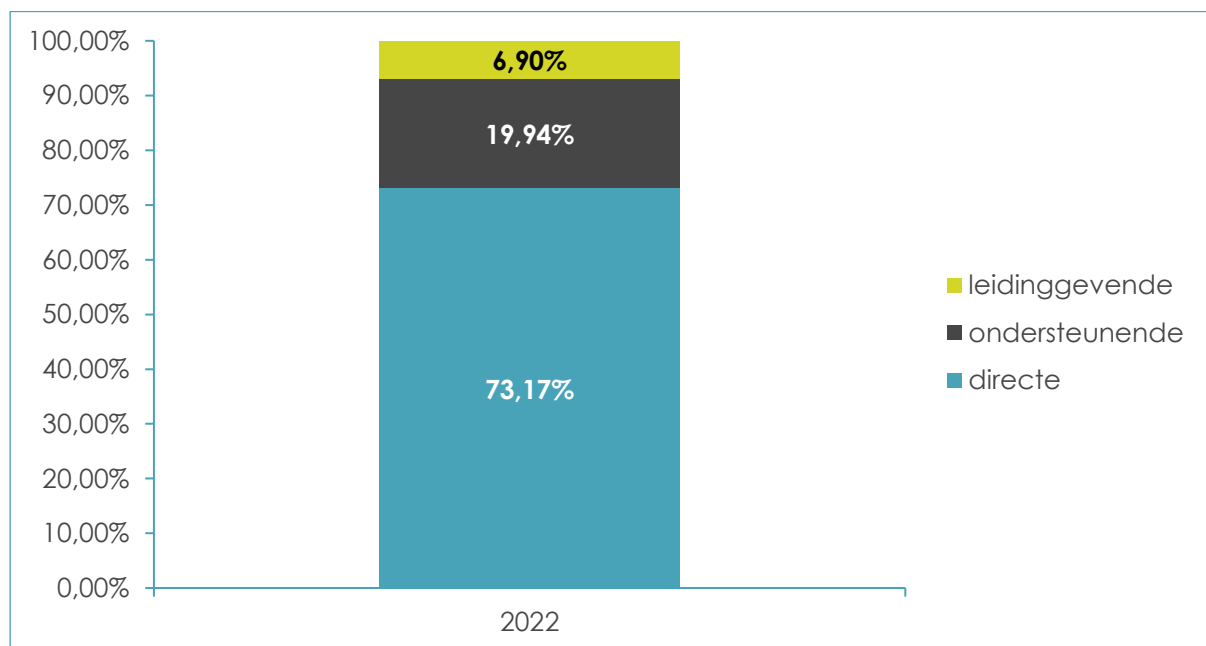
Deze functiemarken houden we vanaf dit jaar bij en de bedoeling is om in de toekomst een beeld te kunnen geven van hoe dit over de jaren heen evolueert en welke trends we kunnen waarnemen.

We kunnen wel al vaststellen dat het overgrote deel van onze medewerkers, maar liefst 73,17%, een directe functie heeft.

Figuur 2: Functiekenmerken actief personeelsbestand

Functie	Aantal FTE op 31/12/22
Directe functies	74,24
Ondersteunende functies	20,23
Leidinggevende functies	7
TOTAAL	101,47

Figuur 3: Procentuele verdeling functies binnen VOT (FTE)

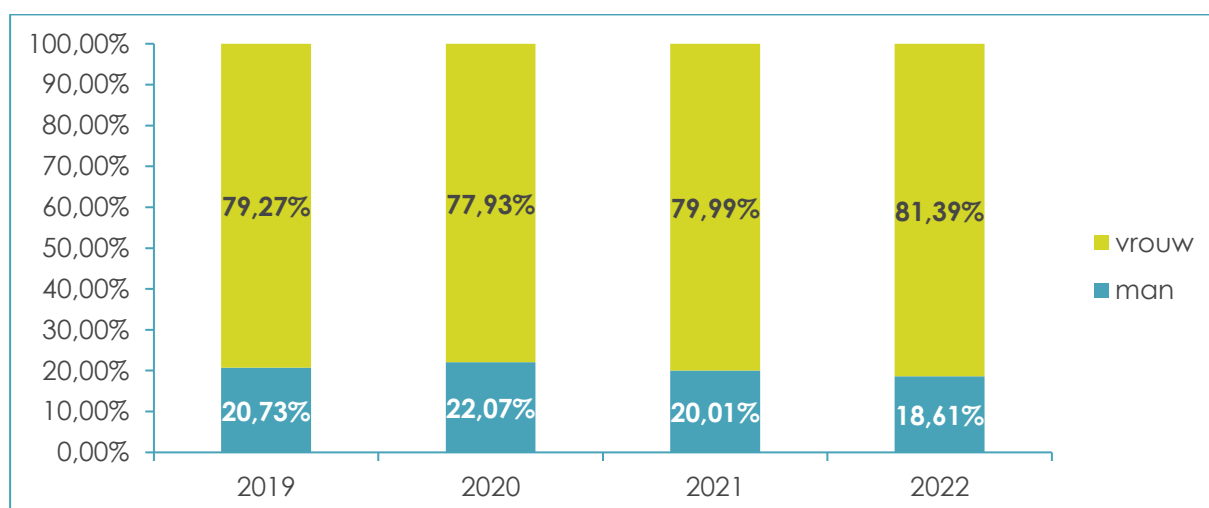
2.1.3 Geslacht en leeftijd

Figuur 4 en 5 gaan dieper in op de geslachtskenmerken van ons personeelsbestand. Het grootste aandeel van onze medewerkers bestaat uit vrouwen. Dit is een vast gegeven voor de sector en wordt ook weerspiegeld binnen de VOT. Meer nog, we mogen vaststellen dat het aandeel mannen sinds 2020 lichtjes aan het dalen is.

Figuur 4: geslachtskenmerken actief personeelsbestand (FTE)

Geslacht	Aantal FTE op 31/12/19	Aantal FTE op 31/12/20	Aantal FTE op 31/12/21	Aantal FTE op 31/12/22
man	19,3	22	20,8	18,88
vrouw	73,79	77,69	83,14	82,59
TOTAAL	93,09	99,69	103,94	101,47

Figuur 5: Procentuele verdeling man-vrouw binnen VOT (FTE)

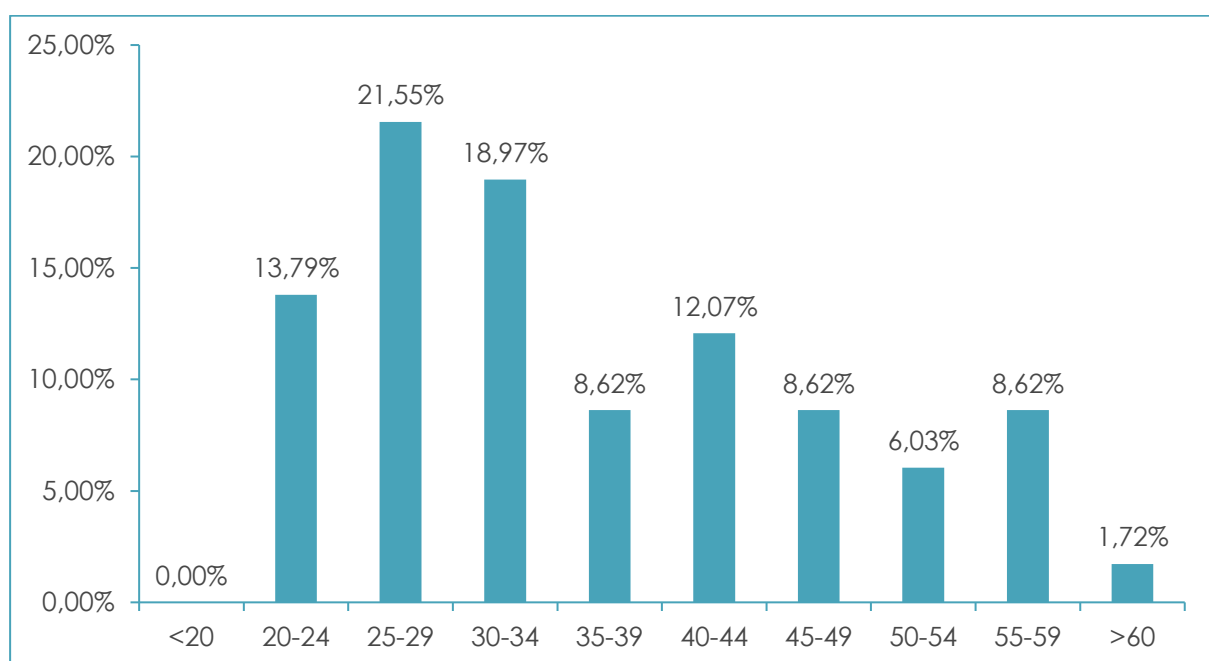

Wat de leeftijd van onze medewerkers betreft, zien we een verschuiving t.o.v. de vorige jaren. Dit wordt mooi geïllustreerd in figuur 6 en 7. Op 31/12/2022 is de categorie van de 25-29-jarigen het sterkst vertegenwoordigd (21,55%), terwijl dit voorheen de 30-34-jarigen waren. Zij volgen wel nog op een tweede plaats. We mogen stellen dat iets meer dan de helft (54,47%) van de medewerkers van VOT jonger is dan 35 jaar.

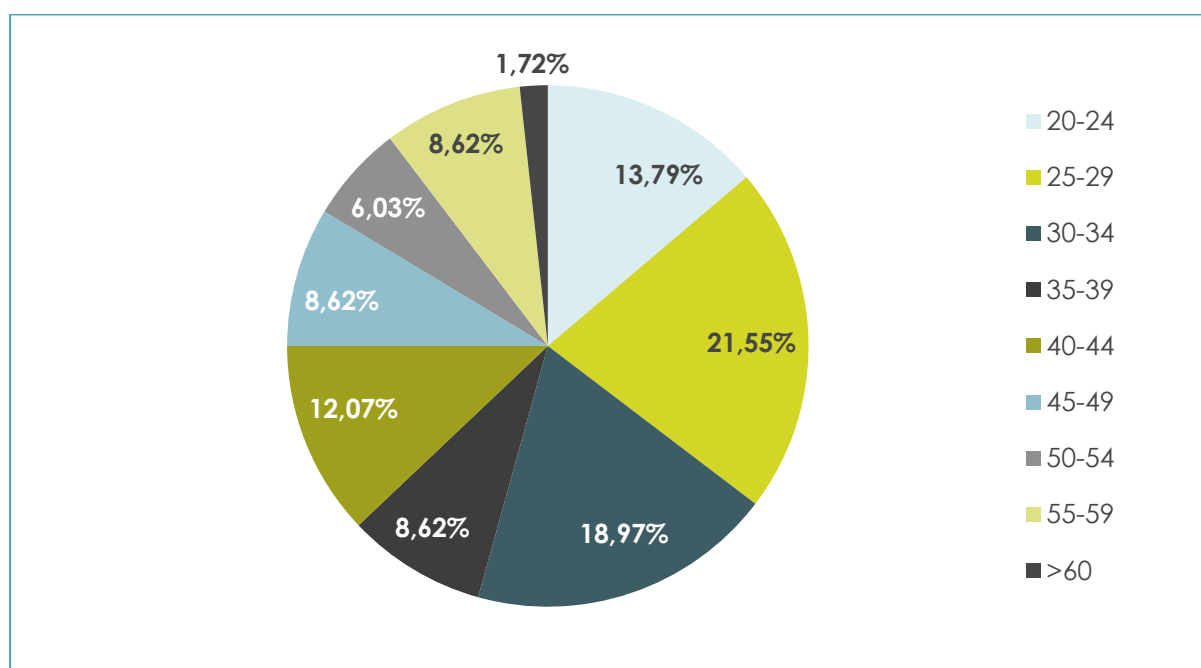
De gemiddelde leeftijd van het actief personeelsbestand bleef de voorbije jaren min of meer constant en bedraagt in 2022 36,64 jaar.

Uit deze cijfers mogen we concluderen dat een gemiddelde werknemer bij VOT nog heel wat actieve jaren voor de boeg heeft. Daarom blijft het belangrijk om onze werknemers gemotiveerd te houden en om in te zetten op persoonlijke groei en ontwikkeling van de competenties.

Figuur 6: Leeftijdsverdeling actief personeelsbestand op 31/12/2022 (N = 116)

Figuur 7: Taartdiagram leeftijdsverdeling actief personeelsbestand op 31/12/2022 (N = 116)

2.1.4 Contracten

Wanneer we de contracten van het actief personeelsbestand bekijken zien we een mooie stijging van het percentage medewerkers met een vast contract of vaste benoeming. Hiermee zetten we het beste resultaat van de laatste 9 jaar neer.

Figuur 8: Percentage medewerkers met een vast contract of vaste benoeming binnen het actief personeelsbestand (N = 116)

Op 31/12/14	Op 31/12/15	Op 31/12/16	Op 31/12/17	Op 31/12/18	Op 31/12/19	Op 31/12/20	Op 31/12/21	Op 31/12/22
93%	87%	93%	93%	93%	86,53%	90,35%	87,29%	94,83%

Met een percentage van 41,38 blijft het aantal deeltijdse medewerkers een lichte stijging t.o.v. vorig jaar. Dit gaat zowel om medewerkers die een deeltijds contract hebben, als om medewerkers die (tijdelijk) minder werken door gebruik te maken van een vorm van loopbaanonderbreking of thematisch verlof.

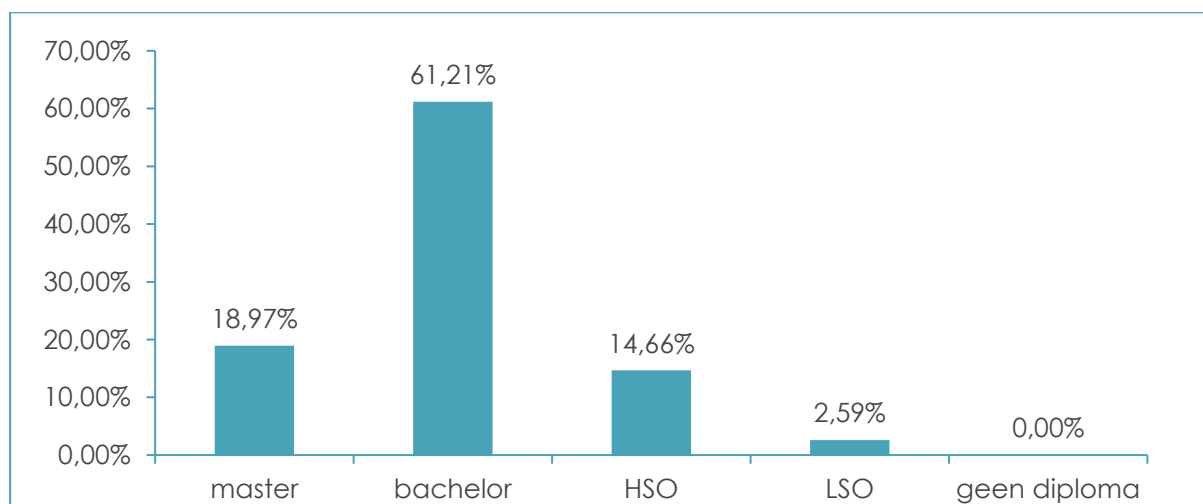
Figuur 9: Percentage medewerkers dat deeltijds werkt binnen het actief personeelsbestand (N = 116)

Op 31/12/14	Op 31/12/15	Op 31/12/16	Op 31/12/17	Op 31/12/18	Op 31/12/19	Op 31/12/20	Op 31/12/21	Op 31/12/22
33,33%	37,23%	42,70%	43,16%	42%	35,58%	40,35%	40,68%	41,38%

2.1.5 Opleidingsniveau

Figuur 10 toont de verdeling van het opleidingsniveau van het actieve personeelsbestand. Met 80,18% van onze medewerkers die een bachelor (of graduaat of HBO5) of masterdiploma hebben, kunnen we spreken van een hooggeschoold personeelsbestand. Deze tendens loopt gelijk met de vorige jaren.

Figuur 10: Opleidingsniveau actief personeelsbestand (N = 116)

2.2 Stagiairs

De VOT engageert zich jaarlijks als stageplaats voor studenten uit diverse richtingen. Wij focussen ons op stagiairs uit richtingen die kunnen resulteren in een bestaande functie binnen de Vereniging Ons Tehuis. Figuur 11 geeft een overzicht van de onderwijsinstellingen waarmee we samenwerken. Figuur 12 toont de verschillende studierichtingen waar we beroep op doen.

Naast het begeleiden van stages, investeren we jaarlijks in het lezen en jureren van bachelor proeven.

Figuur 11: Overzicht per onderwijsinstelling (N = 28)

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Artevelde		1	1		
CVO Miras			5	4	2
Heilige Familie	1	1	1		
Hogent	4	5	5	4	4
Howest				1	
KTA Ieper	9	8	6	6	8
MMI Kortemark	1				
Onze-Lieve-Vrouwe-Instituut					1
Universiteit Gent	2	4	2		1
RHIZO	2	1			
VIVATO		1			
VIVES	10	7	13	12	12
Andere				1	
TOTAAL	29	28	33	28	28

Figuur 12: Overzicht per studierichting (N = 28)

	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020	2020- 2021	2021- 2022
Thuis- en bejaardenzorg	2	1			
Verzorging	7	7	6	6	8
Kinderzorg					1
Jeugd- en gehandicaptenzorg	2	1			
Leefgroepenwerking/Se-n-Se begeleider kinderen en jongeren	1	1			
Informaticabeheer	1	1	1	1	
Maatschappelijk werk	3	3	5	4	2
Orthopedagogie (bachelor)	11	9	11	10	13
Orthopedagogie (HBO5)			8	6	3
Toegepaste psychologie		1			
Psychologie	1	2			
Pedagogische wetenschappen	1	2	2		1
Ervaringsdeskundige				1	
TOTAAL	29	28	33	28	28

2.3 Vrijwilligers

In 2022 waren er 28 vrijwilligers aan de slag in de VOT. Dit betreft zowel:

- reguliere vrijwilligers die op regelmatige basis vrijwilligerswerk uitvoeren b.v. huiswerkbegeleiding, spelbegeleiding en ondersteuning bij huishoudelijke taken.
- occasionele vrijwilligers die op niet-regelmatige basis vrijwilligerswerk uitvoeren b.v. het bieden van ondersteuning bij een daguitstap of op kamp.
- vrijwilligers i.k.v. een opleiding die naast hun stageovereenkomst vrijwilligerswerk doen in de VOT. Deze groep bestaat hoofdzakelijk uit studenten van CVO MIRAS.
- Buddy's die onze jongeren ondersteunen op hun weg naar zelfstandig wonen.

Daarnaast hadden we in 2022 ook 6 onthaalgezinnen die een actieve rol spelen in het regelmatig opvangen van één van onze jongeren.

2.4 VTO-planning

Als organisatie binnen een sector die voortdurend onderhevig is aan verandering, moeten we continu investeren in innovatie en kennis. Dit doen we o.a. door in te zetten op Vorming, Training en Opleiding (VTO). Hierdoor bieden we de mogelijkheid en de ruimte aan onze medewerkers om hun competenties verder te blijven ontwikkelen. Dit resulteert niet alleen in gemotiveerde medewerkers, maar zorgt er ook voor dat door hun groei ook onze organisatie verder kan groeien.

In 2022 werd er opnieuw fors ingezet op ons VTO-beleid, wat zich vertaalde in 2311,8 VTO-uren. Een sterke stijging t.o.v. de voorbije jaren die getekend waren door de coronacrisis.

3 DE WERKING VAN DE RAAD VAN BESTUUR

In 2022 waren er 4 zittingen van de RvB met onderstaande belangrijkste punten:

3.1 Inhoudelijke werking

- jaarverslag 2021
- toelichting verslag 1^e werkjaar innovatief project TREKKER
- opvolging corona
- toetreding tot prolocus in kader van de tweede pensioenpijler
- verlenging AWL
- aanduiding van Meinert Vannest ter vervanging van Hendrik Ingelbeen in de RvB
- opening JEZ11
- aanstelling informatieveiligheidsconsulent
- dossier reconversie
- opstart huisonderwijs JEZ11

3.2 Personeel

- vergaderingen BOC
- huishoudelijk reglement BOC
- implementatie tijdsregistratie TOBA-solutions
- werving directeur
- actualisatie arbeidsreglement

3.3 Infrastructuur en rollend materieel

- stand van zaken en (financiële) opvolging Vipa fase 4
- inrichting speeltuin Vijverhuis met Vipa-subsidie

3.4 Financieel

- vaststelling van de dienstjaarrekening 2021
- meerjarenplanaanpassing 2020-2025
- diverse onderhandelingsprocedures
- kwartaalrapporteringen
- sponsoring en giften
- onderwijssubsidie
- presentiegelden raad van bestuur: gewijzigde regelgeving
- besparingsplan

Deel 2 – Kwaliteitsverslag

- 1 VISIE OP HET KWALITEITSBELEID**
- 2 ZELFEVALUATIES**
- 3 GROEINIVEAUS**
- 4 KWALITEITSPLANNING**
- 5 KWALITEITSTHEMA ‘EFFECT VAN HULPVERLENING’**

1 VISIE OP HET KWALITEITSBELEID

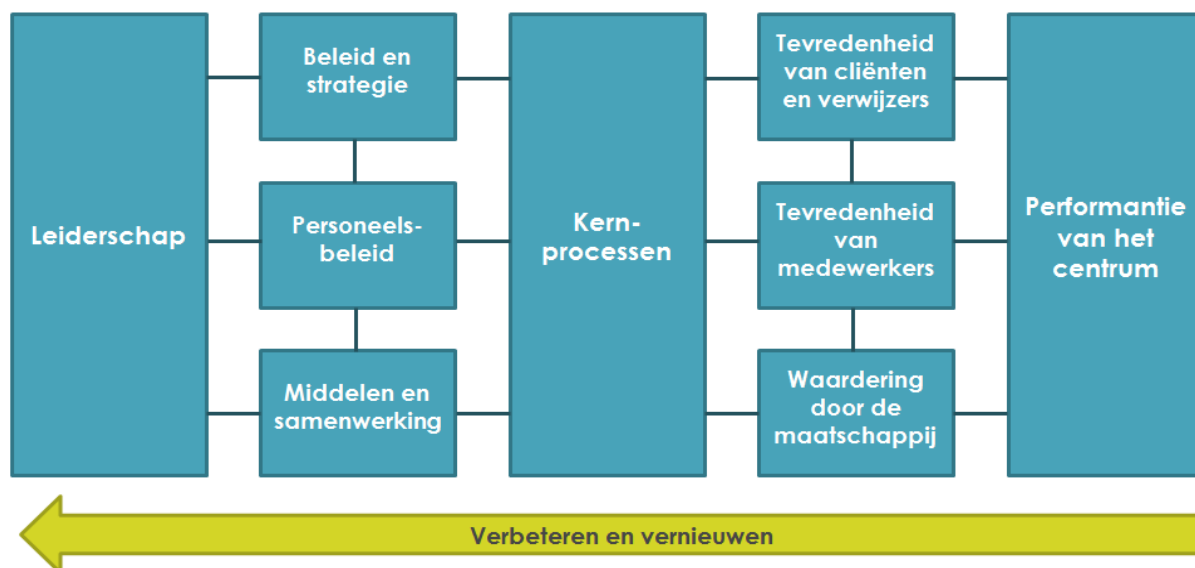
De Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen is al jaren intensief bezig met het uitwerken van een kwaliteitsbeleid en -systeem dat ten volle geïntegreerd is in onze werking en gedragen wordt door de voltallige personeelsgroep. In wat volgt omschrijven we hoe ons kwaliteitsbeleid wordt vormgegeven.

De organisatie staat voor een kwaliteitssysteem dat vertrekt vanuit een geïntegreerde visie.

Voor het **kwaliteitshandboek**, dat moet zorgen voor het beheersen en bewaken van de organisatie en de hulp- en dienstverlening, kiezen we voor een kwaliteitssysteem met een duidelijke structuur. Ons kwaliteitshandboek is opgebouwd uit een algemeen en operationeel handboek en handboek met alle verwante documenten.

Voor de **kwaliteitsplanning**, die zich richt op het verbeteren van de kwaliteit (de dynamische component), baseren we ons op het EFQM-model (2013). In de toekomst willen we het nieuwe EFQM-model implementeren. Voor de indeling verwijzen we naar onderstaand schema. Om het proces vorm te geven, gebruiken we de PDCA-cirkel van Deming.

De aandachtsgebieden van EFQM (2013)

Er wordt een volledig traject doorlopen om tot een geïntegreerde en gedragen kwaliteitsplanning te komen waarbij elke functiegroep zijn inbreng doet. Zo wordt er in elk team zesmaandelijks een lokale kwaliteitsstuurgroep (LKS) en op beleidsniveau een lokale kwaliteitsstuurgroep pedagogisch beleid en een centrale kwaliteitsstuurgroep (CKS) georganiseerd. Tijdens de LKS wordt de huidige werking onder de loep genomen door o.a. de resultaten van de tevredenheidsmetingen en/of bevragingen van cliënten, incidentenanalyses, ervaringen uit de eigen praktijk, ... te bespreken.

De verbeter suggesties die uit deze bespreking voortkomen, worden in een verbeteremmer verzameld. Na het toekennen van een prioriteit worden de weerhouden verbeterprojecten opgenomen in de kwaliteitsplanning op teamniveau. Overkoepelende verbeterprojecten worden afhankelijk van de insteek meegenomen naar de LKS pedagogisch beleid of de CKS.

Tijdens de LKS pedagogisch beleid en de CKS worden eenzelfde proces doorlopen, maar hierbij worden verbeterprojecten weerhouden op basis van de resultaten van de zelfevaluaties, dashboard indicatoren, verwachtingen van de overheid of tendensen op maatschappelijk vlak. De weerhouden verbeterprojecten komen in de kwaliteitsplanning op beleidsniveau en worden naar alle betrokken stakeholders gecommuniceerd. Aan elk verbeterproject wordt een proceseigenaar gekoppeld. Deze stelt de werkgroep samen en krijgt een trekkende rol binnen het realiseren van het verbeterproject.

De kwaliteitscoördinator bewaakt de voortgang van de verbeterprojecten aan de hand van supervisiemomenten met de proceseigenaars, bespreking van priac's op overlegmomenten of themavergaderingen, het maandelijks kwaliteitsoverleg met de directeur en door een antwoord te bieden op tussentijdse vragen. Zesmaandelijks (april/mei en oktober/november) wordt een structureel moment vastgelegd teneinde de verbeterprojecten diepgaand en inhoudelijk te evalueren en bij te sturen waar nodig. Dit is tevens een moment om iedereen te informeren over de stand van zaken binnen ieders verbeterproject.

2 ZELFEVALUATIES

Met zelfevaluaties willen we, als organisatie, zicht krijgen op waar we staan en hoe we het er op bepaalde domeinen vanaf brengen. De resultaten van zelfevaluaties zijn een belangrijke inputbron voor het definiëren van mogelijke verbeter suggesties. Verbetersuggesties zijn niet altijd per definitie aandachtspunten waaraan de organisatie moet werken, maar kunnen ook sterktes zijn waar we bewust verder willen op inzetten. Verbetersuggesties kunnen leiden tot verbeterprojecten die na prioritering in de kwaliteitsplanning worden opgenomen.

Naast de verplichte thema's van de overheid (beschreven bij '3 Groeivolumes') kan je als organisatie nog zelf bijkomende onderwerpen bepalen waarop je aan zelfevaluatie wil doen. Binnen de VOT liggen deze vast in een meetplan zelfevaluaties. De zelfevaluaties die bij ons zijn doorgegaan in 2022 zijn:

- Klachten- en incidentenanalyse (structureel)
- Metingen leefklimaat (structureel)
- Analyse van cliënttevredenheidsvragenlijsten (structureel)
- Zelfevaluatie adhv leidraad organisatiebeheersing voor lokale besturen (gelinkt aan kwaliteitsplanning)
- Dashboard indicatoren (structureel)
- Zelfevaluatie vernieuwde werking Vijverhuis (gelinkt aan kwaliteitsplanning)

3 GROEVOLUMES

Vanuit de overheid worden vijf aandachtsgebieden bepaald waarop we zelfevaluaties dienen uit te voeren. Binnen de VOT maakten we de keuze om deze op te splitsen in drie delen, met name kwaliteitszorg, kernprocessen en resultaatgebieden. Deze drie delen werden aan de hand van een voorbereidende opdracht gericht naar relevante betrokkenen op verschillende overlegorganen besproken.

- Kwaliteitszorg en resultaatgebieden: besproken op kwaliteitsoverleg met de directeur.

- Kernprocessen HDO en JEZ11 (OvBJ): alle pedagogische beleidsmedewerkers, psychologen en verantwoordelijken schaalden de groeiniveaus aan de hand van een opdracht individueel in. De consensus wordt opgenomen in dit jaarverslag.
- Kernprocessen DIVAM: verschillende groeiniveaus werden besproken en ingeschaald door verantwoordelijke DIVAM/OSiO/TREKKER en de kwaliteitscoördinator.

Zoals u kunt lezen worden de groeiniveaus apart bepaald voor enerzijds HDO en JEZ11 (OvBJ) en anderzijds DIVAM (HCA).

3.1 Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg (OvBJ)

3.1.1 Overzicht OvBJ

Naam Inrichtende Macht : Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen
 Naam organisatie : HDO en JEZ11
 Erkenningsvorm : OvBJ

ZELFEVALUATIE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kwaliteitszorg								
Organisatie en visie	4	4	4	4	4	4	4	4
Betrokkenheid	2	2	2	3	5	5	5	5
Methodieken en instrumenten	5	5	5	5	5	5	5	5
Verbetertraject	5	5	5	5	5	5	5	5
Kernprocessen								
Onthaal van de gebruiker	-	3	3	3	3	3	4	4
Doelstellingen en handelingsplan	-	5	5	5	3	3	4	4
Afsluiting en nazorg	-	3	3	3	3	3	4	4
Pedagogisch profiel	-	3	3	3	3	3	4	4
Dossierbeheer	-	3	3	3	3	3	3	3
Gebruikersresultaten								
Klachtenbehandeling	-	-	4	4	4	4	4	4
Gebruikerstevredenheid	3	3	4	3	3	3	4	3
Effect van de hulpverlening	2	2	2	2	3	4	4	4

Medewerkersresultaten								
Personeelstevredenheid	4	4	4	4	4	4	4	4
Indicatoren en kengetallen	-	-	4	4	4	4	4	4
Samenlevingsresultaten								
Waardering strategische partners	2	2	3	3	3	3	4	4
Maatschappelijke opdrachten / tendensen	5	5	5	5	5	5	5	5

3.1.2 Bespreking groeiviveaus OvBJ

Kwaliteitszorg

Op vlak van **kwaliteitszorg** schalen we ons dit jaar nog steeds op hetzelfde groeiviveau in. We blijven kwaliteitszorg hoog in het vaandel dragen en blijven er dan ook naar streven om dit niveau te behouden. De sterkte van ons kwaliteitsbeleid zit in het feit dat de cyclus om tot onze kwaliteitsplanning te komen, gebeurt met inspraak en participatie van alle medewerkers en de gebruikers. Het is een integraal, cyclisch, gestructureerd en dynamisch proces die ingebed zit in onze dagelijkse werking. Het managementteam, de zorgcoördinatoren en hoofdbegeleiders dragen deze visie samen met de kwaliteitscoördinator mee uit. Wat tevens als een grote sterkte kan gezien worden.

Kernprocessen

Voor de kernprocessen scoren we onszelf voor de thema's **onthaal van de gebruiker, doelstellingen en handelingsplan, afsluiting en nazorg en pedagogisch profiel** nog steeds op groeiviveau 4. Dit betekent dat we de verschillende acties die leiden tot een stijging van 3 naar 4 hebben kunnen borgen. Hierbij geef ik enkele voorbeelden van acties waarop we het afgelopen jaar ingezet hebben.

In JEZ11 werd de **onthaalprocedure** onder de loep genomen. We waren van mening dat we tijdens deze onthaalperiode vaak veel verwachtingen aan de meisjes en hun netwerk stellen. Dit leek ons niet realistisch binnen die eerste periode. De focus van de onthaalperiode moet liggen op het aarden van de meisjes in de groep en het in verbinding gaan met hen. We beslisten om binnen JEZ11 een diagnostisch instrument uit de onthaalperiode te halen.

Ook in HDO kwamen we tot de constatactie dat het afnemen van een tevredenheidsvragenlijst, naast alle andere diagnostische instrumenten en het wennen van jongeren en hun netwerk aan de begeleidingsvorm en begeleider wel wat veel van het goede is. We beslisten om na de onthaalperiode niet langer een tevredenheidsvragenlijst af te nemen. Dit wordt vervangen door een gesprekje tussen CB en context/gezin en IB en jongere om te checken of ze alles goed hebben begrepen en de hulpverlening voldoende op hun noden en behoeften is afgestemd. Deze informatie wordt meegenomen naar de eerste supervisie om zo indien nodig acties te ondernemen.

Voor **doelstellingen en handelingsplan** situeren we ons zonder twijfel op groeiniveau 4. Vanuit organisatorisch perspectief kozen we ervoor om rekening houdend met het kunnen van de jongeren en hun netwerk zoveel mogelijk samen met hen tot doelen te komen en hun handelingsplan op te maken. Zo geven we maximale regie aan hen, wat op zijn beurt de behandelmotivatie ten goede komt.

Op heden kozen we ervoor om hiermee te experimenteren binnen enkele dossiers, ondertussen werd dit binnen de mobiele dienst en binnen de werking jongvolwassenen reeds uitgebreid. Deze manier van werken vraagt heel wat flexibiliteit van de hulpverleners, zowel begeleiders als consultants. Doch verkiezen we deze manier van werken, gezien de duidelijk merkbare meerwaarde voor zowel de jongeren als hun netwerk. Dit betekent natuurlijk niet dat we in elk dossier op deze manier kunnen werken. We zetten dit op maat van de jongeren en hun netwerk in.

In kader van de zorginspectie jongvolwassenen werd onze **afsluit- en nazorgprocedure** zowel in HDO als in JEZ11 onder de loep genomen. Onze huidige visie en procedure werd naast de toetsingscriteria gelegd. Dit leidde tot geen grote veranderingen, maar zorgde er wel voor dat we terug de puntjes op de i zetten.

We voerden deze oefening in eerste instantie uit met de verantwoordelijke en de zorgcoördinatoren, daarna toetsten we alles af bij het team. Alle documenten werden gefinaliseerd en terug in het kwaliteitshandboek opgenomen.

De **pedagogische concepten en profielen** van HDO en JEZ11 werden de afgelopen jaren geactualiseerd.

In JEZ11 gebeurde dit in functie van de overstap van proeftuin naar veilig verblijf. Voor JEZ11 zouden we zelfs durven stellen dat we ons op groeiniveau 5 bevinden. Bij de opmaak van het pedagogisch profiel deden we beroep op externen. Verder kregen we ook de vraag om andere veilig verblijfvoorzieningen die in de loop van 2023 zullen opstarten te ondersteunen. Zo kunnen we stellen dat we als voorbeeld voor de sector fungeren.

Binnen HDO werd een participatief proces gelopen om tot een geactualiseerd pedagogisch concept te komen. Deze nood drong zich op vanuit het thema 'effect van hulpverlening', maar tevens omdat de meetlat binnen de verschillende leefgroepen niet langer duidelijk was. Als we terugkijken op dit traject, dan beschouwen alle teams dit als een waardevol proces. Het zorgt ervoor dat de neuzen terug in dezelfde richting staan. Op heden blijven we verder inzetten op het inbedden van dit pedagogisch concept in de dagelijkse werking. We hechten hier veel belang aan, waardoor we dit op één van de volgende personeelsvergaderingen aan elkaar voorstellen. Ook de kinderen, jongeren en hun netwerk werden en worden nog steeds in dit proces meegenomen. Vanuit het kwaliteitsbeleid zit het mechanisme om op regelmatige en gestructureerde tijdstippen kritisch naar onze werking te kijken om zo waar nodig bijstellingen te doen vervat in onze manier van werken.

Op vlak van **dossierbeheer** blijven we ons op groeiniveau 3 bevinden. We blijven vasthouden aan de reeds aanwezige principes en iedereen is hiervan op de hoogte. Op beleidsmatig vlak werden hieromtrent geen grote acties ondernomen. Toekomstgericht zien we wel kansen om te groeien, gezien we blijven inzetten om het optimaliseren van ons online cliëntadministratiesysteem. Verder maken we ook de overstap naar SharePoint.

Outputgebieden

Voor de **outputgebieden** situeren we ons voor de meeste thema's op hetzelfde groeiniveau. Dit gezien we blijven vasthouden aan onze manier van werken en hier ook blijven achter staan. Dit zit ingebed in onze werking, is duidelijk voor iedereen en we gebruiken de input van zowel jongeren en hun netwerk als medewerkers om bijstellingen te doen waar nodig.

Op vlak van **gebruikerstevredenheid** schaalden we onszelf vorig jaar een groeiniveau hoger in, gezien een stagiaire ervaringsdeskundige samen met de jongvolwassenen en een aantal begeleiders de procedure met van gebruikerstevredenheid evalueerden. Ook werden een aantal tevredenheidsvragenlijsten herwerkt in samenspraak met jongeren, hun netwerk en de begeleiders. Alle resultaten werden op beleidsniveau besproken en meegenomen naar de werkgroep tevredenheid.

Deze werkgroep heeft als doel om de verschillende tevredenheidsvragenlijsten te herwerken in functie van het bevragen van de ervaringen van de jongeren en hun netwerk en het in kaart brengen van de effectiviteit. Het afgelopen jaar kwamen er allerlei andere opportuniteiten en verbeterprojecten op ons pad, waardoor deze werkgroep even 'on hold' werd gezet. In de loop van 2023 hopen we dit opnieuw te activeren. Gezien de situatie zou het verkeerd zijn om in 2022 het groeiniveau aan te houden. Vandaar werd beslist om terug een groeiniveau te zakken.

3.2 HCA

3.2.1 Overzicht HCA

Naam Inrichtende Macht : Vereniging Ons Tehuis voor Zuid-West-Vlaanderen

Naam organisatie : DIVAM

Erkenningsvorm : HCA

ZELFEVALUATIE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kwaliteitszorg								
Organisatie en visie	4	4	4	4	4	4	4	4
Betrokkenheid	2	2	3	3	5	5	5	5
Methodieken en instrumenten	5	5	5	5	5	5	5	5
Verbetertraject	5	5	5	5	5	5	5	5
Kernprocessen								
Onthaal van de gebruiker	-	3	4	3	4	4	4	4
Doelstellingen en handelingsplan	-	5	4	5	4	4	3	3
Afsluiting en nazorg	-	3	4	3	4	4	4	4
Pedagogisch profiel	-	3	NVT	3	3	3	3	3
Dossierbeheer	-	3	3	3	3	3	3	3
Gebruikersresultaten								
Klachtenbehandeling	-	-	4	4	4	4	4	4
Gebruikers-tevredenheid	3	3	4	3	3	3	4	3
Effect van de hulpverlening	2	2	3	2	3	3	4	4
Medewerkersresultaten								
Personeelstevredenheid	4	4	4	4	4	4	4	4
Indicatoren en kengetallen	-	-	4	4	4	4	4	4
Samenlevingsresultaten								
Waardering strategische partners	2	2	2	3	3	3	4	4
Maatschappelijke opdrachten / tendensen	5	5	5	5	5	5	5	5

3.2.2 Bespreking groeiniveaus HCA

De redenering en uitleg bij het bepalen van de groeiniveaus op de thema's kwaliteitszorg en de resultaatsgebieden onder OvBJ geldt ook voor onze HCA-dienst, DIVAM. Het inschalen van de groeiniveaus op het thema kernprocessen gebeurde door de kwaliteitscoördinator en de verantwoordelijke DIVAM/OSiO/TREKKER. Volgend jaar zetten we terug in op een evaluatie met het volledig team en de directeur.

In de loop van 2022 gingen we in kader van het thema **doelstellingen en handelingsplan** grondig aan de slag. Aan de hand van een aantal interne denkmomenten en op basis van de evaluatie van het bestaande trainingsplan maakten we de overstap naar wat op vandaag ons 'Groeiplan' is. Hierin gaan we samen met de jongere op basis van verschillende levensdomeinen aan de slag met beschermende en risicofactoren.

Gezien we binnen DIVAM bijzonder veel belang hechten aan inspraak en participatie van de cliënt is het ons uiteindelijke doel om samen met de jongere de doelstellingen van de begeleiding voorop te stellen. De uitwerking van het groeiplan is op vandaag voltooid, maar de effectieve implementatie ervan zien we graag verder uitrollen aan de hand van een testfase in een aantal dossiers. Op die manier kunnen we samen met de jongere op zoek naar een instrument op maat met maximale regie bij hen en hun context.

Op vandaag zijn we aldus kritisch voor onszelf en schalen we ons nog net niet op niveau vier in. Wel hopen we naar het einde van 2023 - na afloop van de testfase - dit te kunnen realiseren.

Op termijn blijft het evalueren van dit instrument ook van cruciaal belang. We willen evaluatie van de ervaring van de jongere en hun context en de effectiviteit van de afhandelingsvorm integreren in de tevredenheidsvragenlijst. De resultaten hiervan worden jaarlijks met het team besproken op de lokale kwaliteitsstuurgroep.

In kader van het **pedagogisch profiel, onthaal, afsluit en nazorg** kunnen we vaststellen dat we op vandaag niet stijgen qua groeiniveau. Dit kan worden toegeschreven aan het feit dat we samen met het team sterk inzetten op verschillende denkmomenten in kader van onze visie op herstelgericht, ervaringsgericht en contextgericht werken. Meer bepaald hoe we dit kunnen implementeren in de dagelijkse werking en hoe dit uiteindelijk zal resulteren in volledig herwerkt pedagogisch profiel.

Deze processen zijn nog lopende, pas na afloop evalueren we dit en bekijken we welke impact dit al dan niet kan hebben op de groeiniveaus.

4 KWALITEITSPLANNING

4.1 Evaluatie van de kwaliteitsplanning 2021

De kwaliteitsplanning draagt bij tot het verwezenlijken van ons strategisch plan, waardoor dit niet los van elkaar kan worden gezien. In 2018 werden 12 strategische doelen vooropgesteld die we het komend decennium wensen te realiseren. De weerhouden verbeterprojecten en -acties worden dan ook gekoppeld aan een strategisch doel (SD).

Binnen onze verbeterprojecten onderscheiden we twee groepen: enerzijds de verbeteracties (A) en anderzijds de prioritaire verbeteracties (P). De keuze of een verbeterproject een priac of actie wordt, is afhankelijk van de impact van het project op de organisatie of de deelorganisatie.

In een (prioritair) actieplan wordt de doelstelling van het verbeterproject SMART geformuleerd en worden de verschillende stappen van het project weergegeven, waarbij per stap de uitvoerder, het gewenste resultaat, het tijdpad en de supervisor (in functie van opvolging) wordt vermeld. De lezer zal merken dat onze kwaliteitsplanning de structuur van het EFQM-model volgt.

In dit hoofdstuk evalueren we de kwaliteitsplanning van het afgelopen jaar. Ook dit jaar mogen we trots zijn op wat we allemaal realiseerden op verschillende domeinen. We geven een overzicht van de realisatiestatus van de verschillende verbeterprojecten op datum van 31/12/2022.

Een kwaliteitsplanning is een dynamisch gegeven, waardoor deze gaandeweg kan wijzigen. Dit kan leiden tot het schrappen of uitstellen van bepaalde verbeteracties en het toevoegen van nieuwe. In de kwalitatieve toelichting geven we een inhoudelijke evaluatie van onze belangrijkste verbeteracties weer. Zo maken we per aandachtsgebied telkens een opsplitsing tussen de verbeteracties vanuit de kwaliteitsplanning en de verbeteracties bovenop de kwaliteitsplanning. Deze laatste categorie zijn verbeteracties die in de loop van het jaar werden toegevoegd.

4.1.1 Overzicht planning 2022

Verbeteractie	SD	P of A	Niveau	Status op 31/12/2022
1. LEIDERSCHAP				
-				
2. BELEID EN STRATEGIE				
Reconversie: optimaliseren van het hulp- en dienstverleningsaanbod van de VOT	1	P	VOT	Gerealiseerd
Implementeren visie OSiO	10	P	OSiO	Gerealiseerd
Leidraad organisatiebeheersing voor lokale besturen toepassen op VOT	-	A	VOT	Lopend
Actualiseren en implementeren van het herstel-, ervarings- en contextgericht werken binnen DIVAM	4	P	DIVAM	Lopend

Finaliseren visietekst effect van hulpverlening	4	P	VOT	Gerealiseerd
Finaliseren visietekst 'theorieën en modellen'	4	A	VOT	Lopend
Actualiseren visie op het meten van tevredenheid bij de gebruiker ➔ Omwille van andere prioriteiten.	4	P	VOT	On hold
Oprichten en opvolgen werking denktank leefklimaat binnen de VOT	5	P	VOT	Gerealiseerd
3. PERSONEELSBELEID				
Actualiseren van het arbeidsreglement	2	P	VOT	Gerealiseerd
Opvolging uitrol TOBA HR	2	P	VOT	Gerealiseerd
Actualiseren VTO-beleid	2	P	VOT	Gerealiseerd
Digitaliseren en vereenvoudigen van exit-procedure	2	A	VOT	Gerealiseerd
Uitwerken warm onthaal- en introductiebeleid	2	P	VOT	Gerealiseerd
4. MIDDELEN EN SAMENWERKING				
Optimaliseren werkposten directie- en oud gebouw JEZ11 ➔ Na het in kaart brengen van alle kosten verbonden aan deze priac werd beslist om dit te schrappen.	2	A	VOT	Geschrapt
Opbouw dossier om erkenning voor type 5-onderwijs in JEZ11	6	A	JEZ11	Gerealiseerd
Concretiseren nieuwbouw HDO	3	P	HDO	Lopend
Implementeren van extra mogelijkheden en functies van eCQare ter optimalisatie van de werking	-	P	VOT	Gerealiseerd
Efficiënt en kwaliteitsvol registreren	-	P	VOT	Gerealiseerd
Implementeren Microsoft 365	-	P	VOT	Gerealiseerd
Ontwikkelen nieuwe website voor VOT	-	P	VOT	Lopend
5. KERNPROCESSEN				
Actualiseren pedagogische concepten van de leefgroepen en het pedagogisch profiel van verblijf en contextbegeleiding	4	P	HDO	Gerealiseerd
Inbedden van visie netwerkgericht werken in de VOT	5	P	VOT	Gerealiseerd
Inbedden van visie rond werken met vertrouwenspersonen en steunfiguren in de VOT	5	P	VOT	Gerealiseerd
Implementeren van visie 'signs of safety' in de VOT en vormen van contextbegeleiders die deze module uitvoeren	4	P	VOT	Gerealiseerd
Opvoeden en grenzen trekken: oprichten FAQ met als doel veelvoorkomende pedagogische vragen met wettelijke kaders verzoenen	4	P	HDO	Gerealiseerd

Uitwerken visie observatieruimte	4	P	VOT	Gerealiseerd
Opvolgen en verder inbedden visie op effect van hulpverlening binnen DIVAM ➔ Dit gebeurt in kader van een masterproef. Het onderzoek gebeurt in 2023		A	DIVAM	On hold
Operationaliseren werking moestuin	3	P	VOT	Gerealiseerd
Uitwerken preventief en reactief dagbestedingsbeleid	4	P	HDO	Gerealiseerd
Evalueren en bijsturen procedure handelingsplanning adhv participatieladder	5	P	VOT	Lopend
Afname instrument relationele continuïteit binnen de VOT ➔ Dit gebeurt in kader van een masterproef. Onderzoek wordt in 2023 afgerond	-	P	VOT	Lopend
Uitwerken van praktisch-organisatorisch en pedagogisch programma van externe jongere op time-out in JEZ11	4	P	JEZ11	Gerealiseerd
Evalueren en bijsturen proces vraagverheldering binnen JEZ11	4	A	JEZ11	Gerealiseerd
6. TEVREDENHEID VAN CLIËNTEN EN VERWIJZERS				
Oprichten en opvolging werking oudergroep HDO	4	P	HDO	Gerealiseerd
7. TEVREDENHEID VAN MEDEWERKERS				
-				
8. WAARDERING DOOR DE MAATSCHAPPIJ				
Opvolgen en optimaliseren werking 'TREKKER'	9	P	HDO	Gerealiseerd
9. PERFORMANTIE VAN HET CENTRUM				
Verder optimaliseren dashboard indicatoren VOT	-	P	VOT	Gerealiseerd

4.1.2 Kwalitatieve toelichting bij belangrijkste verbeterprojecten

4.1.2.1 Leiderschap

4.1.2.1.1 Verbeteractie boven op de kwaliteitsplanning

Coaching managementteam

In 2022 werd, onder leiding van een externe coach, een coaching traject doorlopen met het managementteam om de teamwerking en onderlinge samenwerking verder te optimaliseren. Het managementteam wil verder groeien in teameffectiviteit, cohesie en efficiëntie. Het traject werd afgesloten met een aantal uitdagingen voor het team en voor elk individueel lid van het managementteam.

4.1.2.2 Beleid en strategie

4.1.2.2.1 Verbeteracties uit de kwaliteitsplanning

Reconversie: optimaliseren van het hulp- en dienstverleningsaanbod van de VOT

Op 20 december 2021 lanceerde het Agentschap Opgroeien een oproep om regionaal en in de organisatie na te gaan hoe de dienstverlening geoptimaliseerd kan worden. Er kon ingetekend worden op vier soorten werven:

- reconversie in kader van zorggarantie jonge kind
- reconversie in kader van gezinshuizen
- reconversie in kader van VIA 6 akkoord
- andere reconversiekanalen om dienstverlening te optimaliseren.

Tot 9 september 2022 kon een eventuele aanvraag ingediend worden. De VOT besliste om reconversie in te zetten in kader van zorggarantie enerzijds en optimalisering van de dienstverlening anderzijds.

Via ombouw, gecombineerd met VIA6-middelen, heerste de wens om in te zetten op verankering van de dagbesteding Ambrajaze. Gezien te weinig partners om voorgaande te realiseren, ging deze aanvraag niet door.

In het pedagogisch overleg op VOT-niveau werden diverse pistes tot optimalisatie overlopen. Aangezien uitbreiding onmogelijk was en er via ombouw diende gewerkt worden, werden moeilijke keuzes gemaakt. Volgende consensus werd bereikt:

- Trekker in erkenning via twee ondersteunende modules;
- Herschikking ambulante modules met inzet van twee modules Signs of Safety, maar ook meer gezinnen begeleiden met dezelfde middelen door het aantal begeleidingscontacten meer op maat en flexibel in te zetten.

Deze reconversieaanvragen werden goedgekeurd door het Agentschap en gaan in per 1/1/2023.

'OSiO: Wie zijn we? Wat doen we? Maar vooral: waar gaan we voor?'

De voorbije twee jaar stonden in het teken van de verdere uitbouw van ons project opvoedingsondersteuning: 'OSiO, Ouders Steunen in Opvoeden'. Aan de hand van verschillende denkmomenten met het team, alsook op beleidsniveau werd uitgezocht welke pistes hierbij te verkennen zijn.

Met ons bestaand aanbod als basis werd tijdens deze momenten op zoek gegaan naar manieren om tegemoet te komen aan de financiële uitdaging van een niet-structurele erkenning. Op vandaag kan onze werking dan ook worden voorgesteld aan de hand van vier belangrijke pijlers.

In eerste instantie focust onze belangrijkste pijler zich verder op de bestaande samenwerking met onze vaste partners, zijnde Lokale Besturen en Huizen van het Kind. Vanuit een aanbodsgericht pakket aan werkvormen, gericht op onze vier gekende doelgroepen, wordt samen met hen een jaarlijkse planning opgemaakt. Hierbij natuurlijk steeds aandachtig voor én inspeland op maatschappelijke tendensen en vernieuwingen.

Naast onze reguliere werking focussen we ons vervolgens op drie nieuwe pijlers, namelijk 'Nieuwe partners in functie van ons regulier aanbod', 'Projectmatig werken' en ons 'Innovatief/commercieel aanbod'.

De pijler 'Nieuwe partners in functie van ons regulier aanbod' doelt ernaar om met ons huidig regulier aanbod verder op zoek te gaan naar nieuwe partners, vb. Koksijde. De tweede pijler, 'projectmatig werken' heeft als functie om ons aanbod toegankelijk te maken voor particuliere diensten of organisaties. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een vorming voor professionals binnen een kinderdagverblijf of een reeks Rots & Water op initiatief van en gefinancierd door een school. Hierbij behouden we als maatstaf dat een aanvraag tot samenwerking steeds in overweging wordt genomen indien deze aansluit op de binnen de dienst aanwezige expertise. In kader van dit aanbod wordt gewerkt met een offerte-factuur-systeem.

Tot slot werd grondig nagedacht over een innovatief/commercieel aanbod. Dit betreft een betalend aanbod waarbij we afstappen van het systeem dat werkvormen enkel toegankelijk zijn voor inwoners van het desbetreffende lokaal bestuur en zetten we in op toegankelijkheid voor de brede doelgroep. Op vandaag kreeg dit onder andere vorm via KAMP OSiO, een kamp gericht op talenten, sociale vaardigheden en het verhogen van weerbaarheid met als doelgroep kinderen van het eerste tot het zesde leerjaar. Ook in de toekomst blijven we verder nadenken over dit commercieel aanbod.

Het leefklimaat bad

De inzet op het leef- en werkklimaat klonk in Vereniging Ons Tehuis niet nieuw in de oren. De aanwezigheid van de Academische Werkplaats Leefklimaat, maar ook de afname van de vragenlijsten leefklimaat in alle leefgroepen, weerspiegelden reeds onze inzet op het leefklimaat. In 2022 gingen we een stapje verder en maakten we de keuze om op niveau van onze organisatie een denktank 'leefklimaat' in het leven te roepen, ondersteund door een interne stuurgroep.

De denktank bestaat hierbij uit afvaardiging vanuit iedere leefgroep en/of dienst. De stuurgroep bestaat uit de directeur, de kwaliteitscoördinator, verantwoordelijke HDO en verantwoordelijke JEZ11.

Hoewel er in onze organisatie continu aandacht is voor het proces leefklimaat, wensten we met het oprichten en inbedden van een denktank:

- Vinger aan de pols te houden bij de leefgroepen en een klankbord te zijn;
- Als overkoepelend orgaan noden te bundelen en praktisch op te volgen;
- Input aan te leveren via o.a. organisatie van vorming – intervisies enz
- ...

Om ervoor te zorgen dat alle neuzen in dezelfde richting stonden (en blijven staan) met betrekking tot het leefklimaat gingen er in april 2022 verschillende opleidingsdagen door die ervoor zorgden dat alle medewerkers (pedagogische medewerkers, huishoudelijk logistiek medewerkers en technische dienst) ondergedompeld werden in het warme leefklimaat bad.

Met behulp van een verkorte vorming van 1,5 uur werden ook alle ondersteunende diensten (financiën, ICT, ...) meegenomen in het ruimere leefklimaatplaatje. Op deze opleidingsdagen kreeg iedere medewerker de opdracht om kritisch stil te staan bij de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van de organisatie op vlak van leefklimaat. Deze zorgden voor inzicht op de ervaren leemtes, wat op zijn beurt de eerste agenda('s) van de denktank heeft bepaald. Het zette daarnaast ook de ervaren sterktes in de verf.

Eind 2022 doopten we onze leden van de denktank tot leefklimaatcoaches. Iedere dag opnieuw vinden we het onze taak om in te zetten op een positief leefklimaat voor alle kinderen en jongeren. De leefklimaatcoaches kregen de taak om te signaleren, mee te denken rond en zorg te dragen voor het leef- en werkklimaat in VOT en dit iedere dag opnieuw. Ze doen dit niet alleen, maar nemen steeds hun teams mee op sleeptouw met de bedoeling om het best mogelijke leefklimaat voor onze kinderen en jongeren te verwezenlijken.

Inzet op efficiënt en kwaliteitsvol registreren

Vanuit positief leef- of thuisklimaat (residentiële/ambulante werking) willen we dat er meer tijd wordt doorgebracht met de kinderen en jongeren. De manier en mate van registratie fungeert als middel om het proces van de hulpverlening te bewaken en een goede opvolging te verzekeren, geen doel. Om medewerkers (verder) alert te maken op het efficiënt en kwaliteitsvol registreren ging een werkgroep aan de slag met de ontwikkeling van een (organisatie)visie. Wij wensen vanuit de voorziening medewerkers, in het bijzonder leidinggevend, op te roepen om kritisch stil te staan bij de nodige mate van registratie en hier bewust acties op vast te enten.

In deze **organisatievisie** wordt met andere woorden niet de leuze "less is more", maar wel "zo veel als nodig", naar voor geschoven als de kerngedachte. Met behulp van de visie wordt aandacht besteed aan ons kernproces: hulp verlenen aan cliënten. Het is belangrijk dat de mate van registratie dit niet in de weg staat. Daar staat onze visie voor.

Met behulp van een **vorming** werd gepoogd om de visie te concretiseren en verder te implementeren in onze werking.

4.1.2.3 Personeelsbeleid

4.1.2.3.1 Verbeteracties uit de kwaliteitsplanning

VTO-beleid in een nieuw kleedje

VTO staat voor vorming, training en opleiding. Door te investeren in een goed uitgebouwd VTO-beleid willen we bij VOT de competenties van onze medewerker verder ontwikkelen om tot een nog kwaliteitsvollere dienstverlening te komen. Bovendien werd al meermaals aangetoond dat VTO een grote motivator is.

Structuur en systematisering in het VTO-beleid zorgen ervoor dat je doelgericht kan plannen, uitvoeren en evalueren. Het helpt ook om rekening te houden met budgettaire beperkingen. In 2022 hebben we volop ingezet op een betere structuur en systematisering. Het VTO-proces valt uiteen in verschillende processtappen en elk van deze stappen werd kritisch herbekeken en de nodige tools werden uitgewerkt met als doel een vlotter en efficiënter verloop.

De interne vormingsnood werd grondig onderzocht en een opleidingsmatrix werd uitgetekend. Deze dient als leidraad bij het uitrollen van interne opleidingen, zowel voor nieuwe medewerkers als voor medewerkers die al langer in dienst zijn.

Voor de externe vormingen werd een nieuw aanvraagformulier uitgewerkt. Eén van de factoren die een rol speelt bij het goedkeuren van een externe opleiding is het beschikbare budget. Vanaf nu zal iedere verantwoordelijke dit mee helpen opvolgen. Om hen hierbij te ondersteunen werd eveneens een tool uitgewerkt, samen met de financiële dienst.

Tenslotte werd er ook voor het registreren en opvolgen van de opleidingen een nieuw systeem op poten gezet, zodat de personeelsdienst dit op een efficiënte manier kan beheren.

Bedoeling is om dit alles ook in 2023 verder uit te testen en bij te sturen waar nodig.

Digitaliseren en vereenvoudigen van de exit-procedure

We vinden het als organisatie zeer waardevol om de vertrekredenen te onderzoeken van medewerkers die uit dienst gaan. Zo kunnen we aan de slag met belangrijke verbeterpunten en onze sterktes verder uitbouwen, zodat dit de ervaringen van huidige en toekomstige medewerkers ten goede komt.

In het verleden werden die ervaringen binnen Vereniging Ons Tehuis bevraagd via een schriftelijk exitformulier, gevolgd door een exitgesprek. Om dit laagdrempeliger te laten verlopen, werd dit schriftelijk formulier herwerkt tot een online exitformulier. Op deze manier proberen we zoveel mogelijk medewerkers te bereiken en informatie te verzamelen. De vertrekkende medewerker wordt geloodst door een aantal vragen die polsen naar de ervaringen tijdens de loopbaan bij VOT. De medewerker kan zelf beslissen of hij/zij deze bevraging wenst te koppelen aan een exitgesprek.

Het digitaliseren van het exitformulier zorgt er ook voor dat de resultaten vlot en objectief verwerkt kunnen worden door de personeelsdienst, wat als een meerwaarde wordt ervaren. De analyse wordt vervolgens onder de loep genomen door de werkgroep personeel en de nodige acties worden hieraan gekoppeld. Zo kunnen we als werkgever waardevolle feedback verzamelen, pijnpunten aanpakken en het personeelsverloop in de nabije toekomst proberen te beperken.

Inzetten op een warm onthaal

Als "organisatie met een erte" vinden we een warm onthaal van cruciaal belang. Niet alleen geeft het de nieuwe medewerkers een welkom gevoel, maar het zorgt er ook voor dat ze sneller zijn ingewerkt. De oude onthaalprocedure kende een aantal pijnpunten, dus het was tijd voor een grondige vernieuwing.

De onthaaldagen werden nieuw leven ingeblazen: ze starten met een ontbijt en er is ruimte om kennis te maken met elkaar en de organisatie, de werking van VOT en missie komen aan bod en we staan stil bij enkele belangrijke afspraken. Een onthaaldag wordt afgesloten met een receptie waarop ook de peters en meters worden uitgenodigd. Het peter- en meterschap betreft een ander, verder uitgewerkt, aspect in het kader van een warm onthaalbeleid. Peters/meters ondersteunen de nieuwe medewerkers op een eerder informele manier en dragen zo bij tot een verdere inburgering van de medewerker.

Om de nieuw medewerker, zijn leidinggevende en andere betrokken partijen op een doeltreffende manier te ondersteunen tijdens het pre-onthaal en onthaal, ontwierp de personeelsdienst een nieuwe en gebruiksvriendelijke checklist. Een opleidingsplan zorgt ervoor dat de nieuwe medewerker zich op een zo goed mogelijke manier kan ontwikkelen binnen zijn/haar functie en onze organisatie. Om op te volgen in hoeverre de inburgering goed verlopen is en of er bijsturing nodig is aan het vernieuwde onthaalbeleid, wordt de nieuwe medewerker na enkele maanden uitgenodigd door de personeelsdienst voor een socialisatiegesprek.

We wensen dit alles verder te consolideren en in de nabije toekomst ook aan te vullen met een praktische onthaalbrochure om de nieuwe medewerker nog beter wegwijs te maken.

4.1.2.4 Middelen en samenwerking

4.1.2.4.1 Verbeteracties uit de kwaliteitsplanning

Onderwijs op maat

Als we inzoomen op onderwijs bij de jongeren van JEZ11 (Veilig Verblijf, Vereniging Ons Tehuis) zien we dat dit gekenmerkt wordt door verschillende schoolwissels als gevolg van spijbelen, negatieve attitude, gedragsmoeilijkheden, niet aanvaarden van de gezagsrelatie met de leerkrachten, ...

Bij aanmelding in JEZ11 zijn meisjes vaak wel ingeschreven in een school, maar is dit louter administratief. Het leven van deze meisjes is zodanig verstoord dat naar school gaan een te grote verwachting inhoudt. Er moet tijd genomen worden om de noden van de jongere in kaart te brengen en samen te zoeken naar een haalbaar schooltraject. En ook wanneer school terug wordt opgestart, merken we dat het niet evident is voor de meisjes om dit vol te houden. Het blijft een voortdurend afstemmen wat de jongere aankan en nodig heeft. Op de momenten dat het voor een meisje niet haalbaar is om extern naar school/alternatieve dagbesteding te gaan, bieden we als alternatief een gevarieerd schoolvervangend dagprogramma aan met een mix van individuele begeleiding, school, therapie en sport (zie bijlage). Hiermee worden attitudes aangeleerd en geoefend die de jongeren nodig hebben als ze naar school gaan. In JEZ11 krijgen ze de ruimte om te oefenen, te vallen en weer op te staan.

Sinds september 2022 werkt Vereniging Ons Tehuis, meer specifiek JEZ11, actief samen met Penta voor het vormgeven en ondersteunen van het onderwijsaanbod in JEZ11. Elk kind is anders, ook op vlak van zorg.

Zorgonderwijs Penta speelt via maatwerk dan ook in op de noden en behoeften van elke individuele leerling. Rekening houdend met de moeilijkheden en de mogelijkheden van elk kind, wordt er voor elke leerling een haalbaar leerpakket opgesteld.

Het huidige onderwijsaanbod, in samenwerking met Penta, kan eveneens onderstaand teruggevonden worden (zie groene blokken), waarbij alle vormingsmomenten opgenomen worden door de betrokken leerkracht(en) van Penta in JEZ11.

Enerzijds is er sprake van een groepsaanbod, waarbij de jongeren in JEZ11 vanuit een eerder klassikaal aanbod onderwijs genieten. Anderzijds wordt er ook ingezet op onderwijs op maat waar mogelijk en nodig. Dit alles met de bedoeling om de groei en ontwikkeling van iedere jongere in JEZ11 ook vanuit een onderwijsaanbod (verder) te bevorderen.

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Ontbijt					
VM 9u – 10u 10u30 – 11u30	Extern: Sporttherapie Zwemmen Anthony Intern: Creatieve drama therapie Sabine	School Leerkracht	Werkatelier extern Anthony Werkatelier intern Begeleider	School Leerkracht	Extern: Wandeltherapie Sabine Intern: Spel atelier Begeleider
Middagmaal					
NM 14u – 15u 15u30 – 16u30	School Leerkracht	Extern: Moestuinatelier (mei – september) Moestuinmedewerker Extern: sporttherapie (oktober – april) Anthony Intern: Sporttherapie (mei – september) Anthony Intern: Sporttherapie (oktober – april) Begeleider	Groepstherapie (14u tot 15u) 1x/maand, intern Psycholoog en Sabine OF Luisense , (14u – 17u30) 1x/maand, extern Sabine OF ontspanning	Extern: natuuratelier Sabine Intern: Muziekatelier Begeleider	School Leerkracht
Avond		Was terug		Bewonersvergadering (2-wekelijks)	Bib & boodschappen (voor avondmaal)
	Ontspanning	Ontspanning	Ontspanning	Ontspanning	Ontspanning

Nieuwbouw verblijf HDO

Het was de bedoeling om de laatste fase van ons zorgstrategisch masterplan, namelijk de nieuwbouw voor de drie leefgroepen en het kamertrainingscentrum, te starten in augustus 2022. De oorlog in Oekraïne, de bijhorende energiecrisis en een daaropvolgende stijging van de bouwpreizen, zette onze bouwplannen on hold.

De intentie is om de bouw ten laatste in augustus 2023 de bouw te starten en dit na het uitvoeren van een financiële analyse en het (verder) verkennen van financiële mogelijkheden.

In gebruik name van nieuwe functies binnen ons cliëntadministratiesysteem eCQare

Binnen de voorziening gebruiken we eCQare als cliëntadministratiesysteem. Geleidelijk aan nemen we, voor ons nieuwe, functies uit het programma in gebruik die ervoor zorgen dat we efficiënter en GDPR conform werken.

- Portretrecht: Voor elke jongere in verblijf gaan we na of er toestemming is van de ouders om beeldmateriaal te nemen van hun kind en voor welke doeleinden dit gebruikt mag worden. Door het bijhouden in eCQare is de informatie toegankelijker voor alle begeleiders in de leefgroepen.
- Incidenten: Vanaf nu wordt het incidentdossier volledig bijgehouden in eCQare. Deze manier van werken is efficiënter en tijdsbesparend.
- Checklist: Bij elke start en afsluit van een begeleiding alsook bij schakelen maken we gebruik van een checklist ter ondersteuning van de medewerkers zodat niets uit het oog wordt verloren. Voor een beperkt aantal modules worden deze checklists bijgehouden in eCQare, komend jaar wordt dit verruimd naar alle modules. Ook dit verhoogt de efficiëntie en werkt kostenbesparend.

4.1.2.4.2 Verbeteracties boven op de kwaliteitsplanning

Zoektocht naar meer rust in de leefgroepen verblijf, i.s.m. UGent.

In kader van hun bachelor proef gaan studenten veelal op zoek in het werkveld naar vraagstukken waarbij zij een meerwaarde kunnen betekenen. Vereniging Ons Tehuis diende dan ook een project in met betrekking tot meer rust in de leefgroepen door middel van mindfulness en hoe dit geïntegreerd kan worden in de werking van de leefgroepen.

Zes studenten, samen met twee zorgcoördinatoren HDO en docenten, gingen aan de slag met dit onderwerp. Het verkennen van enkele theorieën en belangrijke kaders (bv. motivatietheorie) en écht aan de slag gaan met jongeren en begeleiders met behulp van gestructureerde interviews, leidde tot het eindproduct 'The Wall'.

Dit eindproduct werd, samen met een aantal jongeren, geconstrueerd uit allerlei materialen.

'The Wall' werd opgehangen in leefgroep De Hagekant en bestaat uit twee krijtborden waarop enerzijds het citaat van de week (op mindfulness geïnspireerd) en anderzijds de *challenge* van de week (uitdaging gelinkt aan het thema dat die week centraal staat) genoteerd worden. Rond de krijtborden hangen drie, uit macramé verwerkte, planten. Deze drie planten staan voor de drie basisbehoeften van de zelfdeterminatietheorie: autonomie, competentie en verbondenheid.

Rond elke basisbehoefte werden verschillende thema's bedacht die aan bod kunnen komen tijdens de bewonersvergadering. Onder elke plant wordt bijkomend een lege bus gehangen. Na elke bewonersvergadering zal er met velcro een nieuw thema op één bus gekleefd worden.

In de bussen kunnen jongeren dan een notitie posten die ze rond dat thema graag willen bespreken op de bewonersvergadering. Op die manier willen we de jongeren uitdagen in het aan de slag gaan rond 'rust' in de leefgroep, maar ook om stil te staan bij hun basisbehoeften en hoe ze elkaar hier ook bij kunnen ondersteunen.

Verder optimaliseren JUMP-overleg leper-Poperinge

Sinds 2020 vindt er 6-wekelijks een instroomoverleg voor jongvolwassenen uit regio leper-Poperinge plaats. Dit intersectoraal overlegorgaan tracht een antwoord te bieden tav jongvolwassenen die op de wachtlijst staan voor CBAW, KWE of Kamertraining binnen de voorzieningen VOT, De Loods en de Walhoeve.

Hiermee beogen we dat geen enkele jongere passief dient te wachten op hulp en terug kan vallen op een begeleidende dienst/persoon. Naast jongeren wachtende op NRTJ is er ook ruimte voor het bespreken van knelpuntdossiers alsook het leren kennen van elkaars werking/voorstellen van nieuwe projecten.

In 2022 kregen we de mogelijkheid om de naam van het pionier-overlegorgaan over te nemen, nl. JUMP-overleg, naar het voorbeeld uit Kortrijk. Het overleg werd officieel omgedoopt tot JUMP-overleg leper-Poperinge. Om een aanbod op maat te kunnen aanbieden, werden een aantal extra partners mee aan tafel gebracht: Psychiatrische Zorg Thuis, PZ Heilig Hart, Overkop leper en Poperinge, GTB en OCMW Poperinge.

Versterkte samenwerkingsverbanden tussen VOT - CAW en KWE – OCMW

Na een lange coronaperiode werden in 2022 de reeds gemaakte samenwerkingsverbanden tussen VOT-CAW en KWE-OCMW terug van onder het stof gehaald. Tussen het CAW en de VOT loopt al enige tijd een nauw samenwerkingsverband in kader van het loopplankproject. Hierbij maken jongeren tijdens onze begeleiding kennis met de volwassenhulpverlening. Zo brengen we jongeren tijdens hun verblijf in KTC, KWE, JEZ11 of CBAW in contact met de begeleider outreach vanuit het CAW.

Voor KTC, KWE en JEZ11 werd afgesproken om de begeleider outreach op systematische basis te laten deelnemen aan een kookactiviteit, bewonersvergadering of om hem/haar een workshop te laten geven. Indien een tandembegeleiding met het CAW binnen een specifieke begeleiding wenselijk is, dan wordt hier maximaal op ingezet.

Binnen de opmaak van het ondersteuningsplan staat samenwerking met het CAW of andere volwassenhulpdiensten centraal vermeld. Ook tussen OCMW leper en de KWE wordt op regelmatige casus overschrijdend samengezeten zodat de begeleiding vanuit beide diensten zo goed als mogelijk op elkaar afgestemd kunnen worden.

Oprichting jongerencafé leper – Poperinge

Vanuit de Dreve, KWE en CBAW broedden we reeds enige tijd op het idee om een jongerencafé op te richten voor en door de jongeren. Een plek waar jongeren in begeleiding in contact kunnen komen met jongeren in een gelijkaardige situatie of die in het verleden in een gelijkaardige situatie zaten. De bedoeling hierbij is het opbouwen van een netwerk en het leren van elkaar, maar ook het versterken van de stem van onze jongeren. Een stem waar andere jongeren in gelijkaardige situaties steun uit kunnen putten, ons als voorziening kunnen inspireren en waaruit de nodige beleidsacties kunnen vloeien.

Vanuit het JUMP-overleg werd beslist om dit jongerencafé ruimer te trekken dan enkel jongeren uit de Bijzondere Jeugdzorg. In 2022 werd het jongerencafé Ieper-Poperinge vormgegeven waarbij JOW!, OCMW Ieper en Poperinge, Overkop Ieper en Poperinge, Argos, de Loods, de Lovie en VOT actieve partners werden.

Het jongerencafé gaat 6-wekelijks door afwisselend in Overkop Ieper en Poperinge. Met behulp van de jongeren wordt stilgestaan bij vragen zoals: Onder welke vorm willen de jongeren het café zien doorgaan? Welke thema's willen ze aan bod zien komen?

In 2023 wordt hiermee verder aan de slag gegaan.

VOT en 1G1P AanZet

In 2018 werd er een oproep gelanceerd vanuit het Agentschap Opgroeien. Het doel van deze oproep was de jeugdhulp dichterbij en sneller bij de kinderen en hun gezin brengen. Dit moet een antwoord zijn op de vele crisissituaties en de grote wachtlijsten. De verwachting is dat organisaties over de sectoren heen, binnen de jeugdhulp, samenwerken om deze doelstelling te bereiken.

Het intersectoraal samenwerkingsverband krijgt in de regio Westhoek vorm en Vereniging Ons Tehuis heeft hiervoor 29 erkende modules om dit innovatief project financieel te ondersteunen. Andere partners zijn organisaties uit algemeen welzijnswerk, onderwijs, organisaties voor mensen met een beperking (VAPH), Kind & Gezin, drughulp en geestelijke gezondheidszorg.

Intussen zat het Agentschap Opgroeien niet stil en werd een uitrol van 1Gezin 1Plan over alle regio's in Vlaanderen verwacht. Ditmaal geënt op de eerstelijnszones en met een aangepaste financiering.

Deze wordt vanaf 2021 gerekend op het aantal -25 jarigen per eerstelijnszone. Een nefaste berekening voor onze landelijke en dunbevolkte regio. 1Gezin 1Plan Westhoek en 1Gezin 1Plan Midden West-Vlaanderen kozen om samen te werken. 2021 was een jaar waarin er heel hard gewerkt werd om de nieuwe structuren vorm te geven. 1Gezin 1Plan AanZet kent zijn ontstaan en bedient sinds 1 sept 2021, 5 eerstelijnszones in West-Vlaanderen. Een uitgestrekte regio met een beperkt aantal middelen. De Vereniging Ons Tehuis is kernpartner van het initiatief 1Gezin 1Plan AanZet.

Om de eerder beschreven doelstelling te bereiken is er een team van gezinscoaches en eerstelijnspsychologen actief in het werkingsgebied. Iedere sector zet mensen met een bepaalde expertise in in het team van 1Gezin 1Plan AanZet. De Vereniging Ons Tehuis zet in het team 3 VTE gezinscoaches in en is werkgever van de beleidscoördinator (1VTE).

Het team van gezinscoaches en eerstelijnspsychologen biedt een kortdurend en laagintensief traject aan. De gezinscoaches komen aan huis. De hulpvraag van het gezin staat altijd centraal. Vanuit een kracht- en netwerkgerichte visie probeert de gezinscoach en/of de eerstelijnspsycholoog het kind en zijn gezin terug sterker te maken zodat ze zelf aan de slag kunnen met de moeilijkheden, zorgen die op hun weg komen.

Door binnen de maand een eerste antwoord te bieden op de hulpvraag van het gezin slaagt het team erin om de hulp sneller bij de mensen te brengen. In 2022 kreeg het team van 1Gezin 1Plan AanZet 1010 aanmeldingen. Er werden 768 trajecten opgestart en 765 trajecten afgerond. Ook de wachtenden op de wachtlijst contextbegeleiding van Vereniging Ons Tehuis doen meer en meer een beroep op het aanbod van 1Gezin 1Plan AanZet.

Het is duidelijk dat we met dit samenwerkingsverband heel wat kinderen en gezinnen bereiken en kunnen ondersteunen in het creëren van een veilig en warm opvoedingsklimaat. Het hoge aantal aanmeldingen wijst erop dat er een heel hoge nood is in deze regio naar mobiele en ambulante ondersteuning daar het aanbod verder heel beperkt is.

Op korte termijn heeft dit innovatieve project zeker zijn nut bewezen. Er zijn nog te weinig onderzoeken gebeurd om na te gaan welk effect de inzet van 1Gezin 1Plan AanZet heeft op langere termijn.

Gezien het grote bereik en de grote meerwaarde van intersectoraal samenwerken zal de Vereniging Ons Tehuis zich blijvend engageren in het samenwerkingsverband 1Gezin 1Plan AanZet.

4.1.2.5 Kernprocessen

4.1.2.5.1 Verbeteracties uit de kwaliteitsplanning

Inbedden van visie rond werken met vertrouwenspersonen en steunfiguren binnen de VOT

Soms is het voor een kind, jongere of ouder (emotioneel) zwaar om een hulpverleningsproces alleen te lopen, soms heeft hij/zij nood aan iemand die zijn mening helpt verwoorden, heeft hij/zij behoefte aan iemand die mee voor hem opkomt, aan iemand die samen met hem/haar stappen zet in de hulpverlening, ... In die situaties is het belangrijk dat kinderen, jongeren of ouders beroep kunnen doen op iemand die naast hen staat en mee voor hun belangen opkomt.

Ouders nemen vaak deze ondersteunende rol op voor hun kind, maar is dat niet altijd het geval. Soms lukt dit niet voor de ouder(s), wil de jongere dit niet of vraagt de ouder zelf dat iemand extra optreedt om zijn kind te ondersteunen. Om die mogelijkheid op ondersteuning, onafhankelijk van het hulpaanbod, te garanderen werd dit recht op bijstand decretaal ingeschreven. Dit recht, wordt geconcretiseerd in de figuur van een vertrouwenspersoon die, vanuit een vertrouwensrelatie, het kind, de jongere of de ouder ondersteunen in een hulpverleningsproces. De vertrouwenspersoon wordt aangeduid door het kind, de jongere of de ouder. De regie blijft bij de jongere of ouder liggen.

Vanuit Vereniging Ons Tehuis zien we het inzetten van een vertrouwenspersoon dan ook als een kans om kinderen, jongeren en ouders in de jeugdhulp zo goed mogelijk te (laten) ondersteunen en hun stem in te brengen in hun eigen hulpverleningsproces.

Eind 2021 en begin 2022 werd alle begeleidend personeel via interne vormingen (verder) ondergedompeld in de visie rond netwerkgericht werken en het werken met vertrouwenspersonen en steunfiguren. Aanvullend werd dit thema afgelopen jaar geagendeerd op de oudergroepen in de leefgroepen en de bewonersvergaderingen. Om deze visie en bijhorende concretisering te continueren wordt dit thema als terugkerende vorming, voor nieuw en huidig personeel, aangeboden binnen de eerder vermelde opleidingsmatrix.

Op heden zijn er nog geen officiële vertrouwenspersonen aangesteld in lopende dossiers. Wel hebben heel wat ouders en jongeren steunfiguren, die eveneens betrokken worden in de lopende trajecten.

We willen de komende jaren verder inzetten op de aanstelling van officiële vertrouwenspersonen, door hier nog regelmatig bij stil te staan doorheen de hulpverleningstrajecten, gesprekken hierover aan te gaan met jongeren en ouders, maar ook (ruimere) mogelijkheden te verkennen.

Contextbegeleiding Signs of Safety

Reeds langere tijd maken we deel uit van het Goestingsteam Signs of Safety West-Vlaanderen, dat de visie van Signs of Safety (Sofs) uitdraagt in West-Vlaanderen. Vanuit de overheid kwam in 2020 de oproep tot oprichting van modules Contextbegeleiding Signs of Safety, waar de VOT een aanvraag voor indiende. Echter werden aan de voorzieningen uit de Westhoek geen modules CB Sofs toegekend.

Om aan dit hiaat tegemoet te komen werd deze module toch aangeboden, maar binnen een andere module contextbegeleiding (nl. IKT). Verschillende contextbegeleiders en zorgcoördinatoren volgden de basisopleiding Sofs en de verdiepingsopleiding veiligheidsplanning.

Ook volgden een aantal contextbegeleiders de bootcamp Family Finding en zorgcoördinatoren de leadersday Family Finding. De nodige documenten en procedures werden uitgewerkt en begin juli 2021 gingen we aan de slag met onze eerste contextbegeleiding Signs of Safety.

Gezien consulenten steeds meer vanuit het veiligheidsidee werken, ook los van de module CB Sofs, besloten we om alle contextbegeleiders en zorgcoördinatoren de opleiding Signs of Safety te laten volgen. Deze vormingen zijn nog steeds lopende.

Intern werd in maart 2022 ook voor alle contextbegeleiders een themavergadering Family Finding georganiseerd. Voor de bootcamp Family Seeing en de Leadersday Family Seeing later dit jaar zijn terug 2 contextbegeleiders en 3 zorgcoördinatoren ingeschreven. We maken ook nog steeds deel uit van het Goestingsteam, dat al deze opleidingen organiseert.

Zoals eerder vermeld, beslisten we op het pedagogisch overleg VOT met de reconversie 2 modules CB Sofs aan te bieden via ombouw, wat door Opgroeien goedgekeurd werd. Momenteel loopt er al 1 module CB Sofs en in de loop van 2023 start de 2^e module CB Sofs op.

Het zoeken naar evenwicht tussen wettelijke kaders en onze opvoedkundige taak

In de verblijfsmodules worstelen begeleiders regelmatig met bepaalde wettelijke kaders die naar hun gevoel belemmerend werken in hun opvoedkundige opdracht. We denken dan aan bepalingen vanuit het Decreet Rechtspositie van de Minderjarigen of de wetgeving inzake het beroepsgeheim. Dit creëert al eens een handelingsverlegenheid waarbij men niet altijd meer zeker is van wat kan/mag.

Om hier wat meer richting te geven werd een tekst opgesteld rond veel gestelde vragen in de module verblijf waarbij begeleiders in hun handelen rekening moeten houden met een aantal wetgevende kaders. Hierbij is het uitgangspunt dat opvoeden onze kerntaak is en blijft. De wetgeving mag niet verlamdend werken, maar begeleiders moeten deze wel indachtig zijn bij het nemen van bepaalde beslissingen.

Als werkgever vinden we het van belang dat mensen bewuste keuzes maken die gemotiveerd kunnen worden, omdat we weten dat op veel vragen geen zwart-wit antwoorden mogelijk zijn. We hopen met deze tekst enerzijds onze begeleiders voldoende te informeren maar tegelijk ook meer zelfvertrouwen te geven in de dagdagelijkse begeleiding van de kinderen en jongeren.

Vernieuwd dagbestedingsbeleid

Vanuit PRIAC Opvoeden en Grenzen Trekken werd opgemerkt dat er geen eenduidig reactiebeleid bestond voor de regel: 'Je houdt je aan de afgesproken dagbesteding'. Met een werkgroep bestaande uit hoofdbegeleiders, begeleiders en contextbegeleiders werd met dit hiaat aan de slag gegaan.

In eerste instantie werd een visietekst 'dagbesteding' opgesteld. Deze tekst omvat het wettelijk kader met betrekking tot leerplicht, onderwijsvormen, soort afwezigheden, werking CLB, ... Op basis van dit wettelijke kader werd een reactiebeleid opgesteld. *Hoe gaan we binnen onze voorziening preventief, reactief en curatief aan de slag met het thema dagbesteding?*

Er kon, vrij snel, een groot tekort aan alternatieve dagbesteding binnen onze regio vastgesteld worden, met de nadruk op een tekort aan laagdrempelig aanbod voor jongeren die op elk systeem uitvallen. Vanuit de Vereniging Ons Tehuis werd de functie 'alternatieve dagbestedingscoach' vormgegeven als antwoord op voorgaande vaststelling.

De buddycoach neemt naast het zoeken naar buddy's ook de taak op zich om alternatieve dagbestedingsplekken te zoeken, contacten te onderhouden en de eerste matching tussen jongere en werkplek vlot te laten verlopen.

De opvolging van het schoolse traject, het bespoedigen van een terugkeer naar school en het opmaken van een concrete alternatieve planning gebeurt door de tandem zorgcoördinator en hoofdbegeleider. Indien nodig wordt een personeelslid vanuit het hoofdgebouw ingeroepen voor permanentie in de leefgroep voor jongeren waar er nog geen aanbod voor is.

Naast het voorzien van een interne oplossing blijven we ook een goede samenwerking met scholen en CLB's en het vinden van de nodige middelen om een intersectoraal alternatief dagbestedingsaanbod zoals Ambrajaze terug vorm te geven, nastreven.

Time-out van externe jongere in JEZ11

Vanuit JEZ11 focusten we ons ook op het verder uitwerken van het praktisch-organisatorisch en pedagogisch programma van time-outs van externe jongere(n) in JEZ11. Regelmatig wordt JEZ11 geconfronteerd met de vraag om een time-out opname te laten doorgaan. We vinden het belangrijk om voor deze vragen een passend aanbod uit te werken omwille van volgende redenen:

- Als voorziening veilig verblijf willen we verantwoordelijkheid opnemen in het vervullen van onze maatschappelijke opdracht, namelijk hulpverlening organiseren voor jongeren met een complexe problematiek. In hoofdzaak doen we dit via langdurige trajecten, maar als er vrije plaatsen zijn die niet onmiddellijk ingevuld worden voor een regulier traject, kunnen we een kortdurende time-out laten doorgaan.

- We willen een kwalitatief aanbod bieden aan jongeren die op time-out komen in JEZ11.

Wanneer er nieuwe jongeren in de groep komen, heeft dit een impact op de groepsdynamiek en het leefklimaat. Het feit dat jongeren binnen het time-out aanbod maar korte tijd aanwezig blijven, kan voor de andere jongeren lastig zijn om te aanvaarden. Door een aangepast programma te voorzien voor jongeren die op time-out komen, willen we de impact op de groep zo klein mogelijk houden.

Met behulp van een werkgroep werd de procestekst uitgeschreven, aangevuld met een proceduretekst, checklists en een leidraad voor het opnamegesprek. In het najaar van 2022 ging een time-out door die ertoe leidde dat de opgestelde documenten geëvalueerd, maar ook bijgestuurd konden worden.

4.1.2.5.2 Verbeteracties boven op de kwaliteitsplanning

VTO Ouders met psychische problematieken en impact op hun ouderrol

Werken met kinderen en jongeren, betekent ook werken met hun context. We merken in onze contextbegeleidingen vaak cliënten met een psychische kwetsbaarheid op. Om ervoor te zorgen dat contextbegeleiders en zorgcoördinatoren hier (nog) beter op kunnen inspelen, werd beroep gedaan op het aanbod van WINGG.

Met behulp van een themavergadering in december werd stilgestaan bij de vele uitdagingen die bij deze problematiek komen kijken, maar werden ook handvatten aangereikt om verder aan de slag te gaan. Met de input uit de themavergadering gaan we verder aan de slag in de teamvergaderingen en supervisiemomenten.

Studiedag scherp, scherper scherpst

Als organisatie stapten we mee in de organisatie van 'scherp, scherper scherpst,' een tweejaarlijks initiatief om organisaties die de module 'positieve heroriëntering (PH)' aanbieden te verenigen. Na corona, was het opzet vooral gericht op verbinding en ontmoeting, waarbij we het vuur van het gedachtengoed 'positieve heroriëntering' opnieuw wilden aanwakkeren.

Eenzijds werd ingezet op teambuildingsactiviteiten gericht op communicatie, samenwerken, probleemoplossend denken, actief luisteren, ... Anders vormde vuur ook een centraal thema gezien er aan de slag werd gegaan met volgende vragen:

- Hoe brandt het PH vuur voor jou?
- Hoe kan je jouw PH vuur meer zuurstof geven?
- Welke methodieken doen jouw PH vuur extra opflakkeren?

Daarnaast stonden we stil bij een aantal stellingen:

- Ik vind het gemakkelijk om mijn geraaktheid te delen in een gezin.
- Een geslaagd PH traject is als de verontrusting verdwenen is.
- De kern moet duidelijk zijn alvorens in een cirkel te gaan.

Een geslaagde dag, waarbij we de kerngedachten van PH terug voelden branden. We geven dan ook, met veel goesting en energie, onze PH-begeleiding(en) verder vorm.

De rollercoaster nadat een jongere een kankerdiagnose kreeg

Bij het begin van de grote vakantie werden we geconfronteerd met een jongere die de diagnose kanker kreeg. Er moest niet alleen zo snel als mogelijk een actieplan opgemaakt worden om tegemoet te komen aan de zorg voor deze jongere en zijn context, er was ook een groot ongeloof en machteloosheid bij het team. Er was geen precedent in onze voorziening en ook het Agentschap of de sociale dienst bij de jeugdrechtbank had geen draaiboek liggen.

De eerste insteek was uiteraard het organiseren van goede medische zorg en een afstemming rond aanpak en communicatie met alle betrokken actoren: de ouders, UZ Gent, de consulent van de Jeugdrechtbank, onze voorziening, ... Het vergde enige tijd om dit geheel, eveneens gelet op de vakantieperiode, te stroomlijnen.

Bij andere patiënten op de afdeling kinderoncologie blijft doorgaans permanent een ouder of andere contextfiguur aanwezig tijdens de intensieve periode van het behandeltraject. Voor deze jongere bleek dit niet haalbaar voor de ouders noch voor de voorziening. Er was wel een grote bereidheid bij het team en andere leden vanuit onze organisatie om een zo ruim als mogelijke bezoeksregeling uit te werken. Op bepaalde momenten in het behandeltraject mogen patiënten op verlof naar huis. Voor deze jongere was dit niet evident. Hij mocht omwille van zijn lage immuniteit niet op bezoek naar de leefgroep en, gelet op de verontrusting, was er geen toestemming vanuit de jeugdrechtbank om voltijs bij de ouders te verblijven. Een oplossing werd gevonden in ons contextappartement. Wanneer zijn medische toestand het toelaat, kan de jongere van maandag tot dinsdag op verlof komen waarbij de zorg voor hem wordt gedeeld tussen het betrokken team en zijn ouders. Een personeelslid vanuit het contextteam werd ingezet om de terugrit naar het ziekenhuis te verzekeren.

Ook het schools aspect mag niet vergeten worden. De jongere krijgt les vanuit de ziekenhuisschool maar voor de momenten waarop hij in het contextappartement verblijft, werd Tijdelijk Onderwijs Aan Huis (TOAH) ingeschakeld. Ook Bednet-momenten worden ingepland zodat de jongere voldoende verbinding kan houden met zijn klas. Regelmatig wordt ingezet op overleg tussen alle actoren om het lesaanbod op elkaar af te stemmen.

Een jongere met leukemie opvolgen is geen evidentie. Naast het emotionele aspect werden we geconfronteerd met een grote investering in tijd en middelen. Dat we extra zouden investeren in de zorg voor deze jongere, stond buiten kijf. Maar we zijn ook dankbaar met het positief antwoord vanuit het Agentschap Opgroeien op onze vraag voor een bijkomende tegemoetkoming om deze mate van zorg te kunnen volhouden.

Het behandeltraject van de jongere is nog steeds lopende.

Omgaan met agressie in JEZ11

Gelet op de problematiek(en) van de jongeren, worden we in JEZ11 ook geconfronteerd met incidenten (agressie, seksueel grensoverschrijdend gedrag en/of suïcidepoging(en)). Het streven luidt om de opvolging van incidenten zo veilig en humaan mogelijk te houden voor zowel de jongeren als begeleiding.

Concreet betekent dit dat er in JEZ11 twee trainers aangesteld zijn om begeleiders tweewekelijks te trainen op vlak van persoons- en teamgerichte veiligheidstechnieken (PTV).

Naast deze tweewekelijkse momenten worden er bijkomend extra oefenmomenten ingepland. Ondanks het veelvuldig oefenen blijven dergelijke tussenkomsten ingrijpend voor jongeren en begeleiders. Waar er vroeger weinig tot geen specifieke kaders waren inzake agressie en afzondering is er met de nieuwe intersectorale richtlijn inzake preventie en toepassing van afzondering en fixatie in de brede residentiële jeugdhulp een duidelijk houvast voor begeleiding.

Met behulp van deze richtlijn werden de procedures en afzonderingstechnieken onder de loep genomen. Hieruit kon afgeleid worden dat onze procedures behoorlijk evenwijdig lopen aan deze van de nieuwe intersectorale richtlijn.

Nazorg voor collega's werd toegevoegd gezien dit nog geen structureel onderdeel was. Zo krijgen de meisjes na een afzondering steeds de kans om een dokter of psycholoog te spreken. Ook de begeleider die de afzondering uitvoerde, wordt ruimte geboden om te ventileren bij collega's, hoofdbegeleiding en/of stafleden.

Elk incident wordt besproken op team en apart geëvalueerd in het overleg van de PTV-verantwoordelijken. Zo proberen we uit de interventies te leren en onze aanpak inzake agressie bij te sturen waar nodig.

4.1.2.6 Tevredenheid cliënten en verwijzers

4.1.2.6.1 Verbeteractie boven op de kwaliteitsplanning

Zelfevaluatie vernieuwde werking Vijverhuis

Sinds 2021 staat het Vijverhuis voor een infantwerking met actieve betrokkenheid van de ouders en/of andere belangrijke opvoedingsfiguren, zijn er ingekantelde CB's, is er een actieve nacht en kregen heel wat nieuwe theorieën en methodieken een plaatsje binnen de dagelijkse werking.

Na één jaar werking werd het tijd om een aantal belangrijke thema's binnen de vernieuwde werking te evalueren. Het doel was om alle sterktes en leerkansen van de gemaakte keuzes in kaart te brengen, dit met behulp van onze belangrijkste stakeholders. Onze infants werden bevraagd aan de hand van een stellingenspel. Voor de ouders werd geopteerd voor een gestructureerd interview door de verantwoordelijke HDO. Alle betrokken personeelsleden verbonden aan het Vijverhuis kregen een online bevraging.

Alle info werd gebundeld in een rapport en teruggekoppeld aan het team. De algemene conclusie is dat we met de vernieuwde werking de beoogde doelstellingen behaald hebben: een meer kwalitatieve zorg- en hulpverlening voor onze jongste kinderen en hun context. Het rapport vormt de basis voor verdere acties in het kader van de lokale kwaliteitsplanning van deze unit.

HDO wil naar de mening van ouders luisteren.

De oudergroep werd na het coronatijdperk nieuw leven ingeblazen. We kozen ervoor om de oudergroepen op leefgroepsniveau en niet langer op organisatieniveau te organiseren. Het kleinschalige zorgt voor meer vertrouwen, veiligheid,... en een iets grotere opkomst.

Jaarlijks worden er drie oudergroepen georganiseerd, maar ook één overkoepelende oudergroep, in de vorm van een gemeenschappelijke nieuwjaarsreceptie.

De bedoeling is om ouders samen te brengen, hun stem horen en beluisteren, als evenwaardige partners te benaderen, ... Het is ook het moment om hen te informeren over actuele zaken in de organisatie en/of de leefgroep.

Het afgelopen jaar stonden we stil bij de terugkoppeling van onze lokale kwaliteitsstuurgroep, kregen ouders een inkijk in onze visie rond invullen van vrije tijd en vakantie, stonden we stil bij de betekenis van de vertrouwenspersoon en steunfiguren, ...

Om de stem van onze ouders verder uit te dragen op regionaal, provinciaal en zelfs Vlaams niveau legden wij de eerste contacten met Ouderspunt. Dit is een cliëntenforum, die vanuit een onafhankelijke positie opkomt voor de belangen van ouders in de jeugdhulp en die hun stem wil versterken.

4.1.2.7 Maatschappij

4.1.2.7.1 Verbeteractie boven op de kwaliteitsplanning

ZWART GEEFT KLEUR en beiden zijn vergankelijk

De zwarte omheining rondom het nieuwe gebouw van JEZ11 verdiende wat kleur. De ervaring van vijf jaar schilderen in de Lork heeft ons geleerd hoe we kale vlakken/muren tot leven kunnen brengen.

We vertrekken vanuit *actionpainting* als techniek. We maken kennis met Jackson Pollock, één van de belangrijkste schilders van deze techniek door samen met de meisjes van JEZ11 te kijken naar de film "A true portrait of life and art." Vervolgens schilderen we de wanden aan de achterzijde en voorzijde van het gebouw met 4 kleuren. We starten met witte verf (wit staat recht tegenover zwart en laat ons zwart-wit denken). Daarna gaan we met blauw, dan rood werken om te eindigen met goudkleur. Goud en zilver zijn kleuren die verbindend werken. Rekening houdend met de parking, kiezen we ervoor om de zijanten weinig of geen kleur te geven.

Vergankelijkheid is het thema van waaruit we onze inspiratie laten stromen, omkaderd door het abstract expressionisme. Wat is weg en wat blijft over?

Het werk is nog niet af, van zodra de lente terug in het land is schilderen we verder om na de zomervakantie de omheining met een kunstenaar volledig af te werken.

Officiële opening JEZ11

Op 1/01/2021 wijzigde de erkenning van JEZ11 van proeftuin naar veilig verblijf. Deze gewijzigde erkenning ging gepaard met het ontstaan van een nieuwbouw, gezien er nu niet langer sprake was van 1 leefgroep van 10 meisjes, maar wel twee leefgroepen van 6 meisjes. Op 15 februari 2021 namen zowel jongeren als medewerkers hun intrek in de nieuwbouw van JEZ11. Sinds maart 2021 werden geleidelijk aan nieuwe jongeren opgenomen.

De maatregelen gelinkt aan de coronapandemie verhinderden een officiële opening van JEZ11. In juni 2022 was het zo ver: JEZ11 kon officieel ingehuldigd en zowel letterlijk als figuurlijk in de bloemetjes gezet worden. Met behulp van rondleidingen kregen collega's en (externe) partners een kijk in onze leefgroepen. De jongeren zelf zorgden voor een muzikale (dans)opvoering met behulp en ondersteuning van de crea- en dramatherapeute en begeleiders.

JEZ11 pakte uit met warm project voor Warmste week

Kansarmoede, het thema van de Warmste Week 2022. Een thema dat de jongeren in JEZ11 raakt en voor verschillende onder hen herkenbaar is. Om die reden beslisten we dan ook om een project op te starten en geld in te zamelen.

Na een inleefmoment aan de hand van reportages en verhalen, konden we gaan brainstormen. Dé belangrijkste vraag: hoe kunnen we zoveel mogelijk geld inzamelen met zo weinig mogelijk kosten. Na heel wat opzoekwerk en denkwerk beslisten we om verwenpakketten samen te stellen. We stelden een kostenoverzicht op en bekeken hoeveel winst we konden maken.

Bovendien vond iedereen het belangrijk dat alle meisjes, die zowel intern als extern kunnen deelnemen aan het programma, betrokken konden worden. We verdeelden de taken, stelden de pakketten samen, dachten na over een vlotte verkoop en dan was de week van verkoop daar! Er werden heel wat verwenpakketten besteld waardoor we in totaal 600 euro konden schenken aan de Warmste Week. Een meer dan geslaagd project!

'OSiO 10 jaar? Dat verdient een feest(je)!'

In 2021 bestond OSiO tien jaar. Tien jaar lang bouwen aan expertise om aan de hand van verschillende werkvormen binnen verschillende doelgroepen dagelijks te kunnen inzetten op preventieve opvoedingsondersteuning verdient nu eenmaal een groot applaus.

Echter, corona gooide roet in het eten. Niettemin bleek uitstel geen afstel en werd alles in het werk gesteld om er in 2022 een spetterend feest van te maken. We kozen ervoor ons evenement open te stellen voor het breed publiek zodat we hierbij niet alleen onze collega's van samenwerkende diensten, aanmelders... maar zeker ook onze cliënten konden bedanken.

Om onze bedanking kracht bij te zetten nodigden we een klepper van formaat binnen het werkveld uit, namelijk Peter Adriaenssens. Hij nam ons mee in het verhaal van 'The next gen', waarbij hij stilstond bij maatschappelijke uitdagingen voor de jeugd, alsook de rol die volwassenen hierin kunnen vertolken. Een bijzonder boeiende uiteenzetting. Dit alles gevolgd door een receptie waar ruimte was om te klinken, alsook te netwerken.

Daarnaast was een evenement van dergelijke omvang een uitgelezen kans om – na twee jaar corona en de hierdoor afwezige sponsorevenementen – opnieuw een oproep te doen naar sponsors die OSiO FEEST! wensten te ondersteunen. De respons hiervoor bleek aanzienlijk en met trots kan dan ook gesteld worden dat de sponsoring in kader van OSiO FEEST! een kleine 5000 EUR opbracht. Centjes die uitermate welkom zijn en gebruikt zullen worden om onze jongeren een warme thuis te kunnen bieden.

En OSiO? OSiO bouwt alvast verder aan de volgende tien boeiende jaren.

4.1.2.8 Performantie

4.1.2.8.1 Verbeteractie uit de kwaliteitsplanning

Optimaliseren dashboard indicatoren VOT

In de VOT werken we ondertussen reeds enige tijd met een duidelijk en gebruiksvriendelijk dashboard met indicatoren. Dit laat ons toe om de organisatie op vier belangrijke domeinen (financieel, gebruiker, proces en HR) te monitoren en waar nodig bij te sturen.

Het verzamelen en interpreteren gebeurt door het managementteam volgens een vaste systematiek. Het dashboard legt een aantal sterktes, maar ook aandachtspunten bloot. Op basis van deze bevindingen komen we tot een aantal actiepunten die naar alle relevante betrokkenen worden gecommuniceerd.

In de loop van 2022 werden alle indicatoren per domein geëvalueerd. Hierbij stelden we ons verschillende vragen, zoals hoe relevant is deze indicator? Klopt de norm nog? Definieert iedereen de indicator op éénzelfde manier? ...

Verder stemden we de indicatoren af op onze registratiesystemen. Voor HR gingen we nog een stapje verder en stemden we de indicatoren af op de data van het Vlaams Welzijnsverbond. Op die manier komen we tot een volledig beeld en kunnen we benchmarken met de sector. Ons dashboard vormt een dynamisch instrument en helpt mee ons kwaliteits- en organisatiebeleid vorm te geven.

Zorginspectie: overgang naar volwassenheid

Op 9 december was het alle hens aan dek in HDO: de inspecteur werd om 9u30 verwacht om ons beleid en de hulpverleningstrajecten van onze jongvolwassenen te beoordelen.

Omwille van ziekte van een collega, moest de inspecteur de weg naar de verre Westhoek alleen afleggen. Eenmaal (mits enige vertraging) aangekomen, verliep het bezoek in een rustige en gemoedelijke sfeer.

De leefgroep 'de Dreve' werd onder de loep genomen want dit is de leefgroep waar kamertraining wordt georganiseerd en de meeste +17-jarigen verblijven. Goed voorbereid werden de vragen over het beleid van de ondersteuningstrajecten en de organisatie van nazorg vlot beantwoord. Visieteksten, procedures en documenten werden bovengehaald om de toelichting kracht bij te zetten.

Daarna werd het beleid afgetoetst aan de hand van 3 geselecteerde dossiers.

Aangezien er in 2022 geen enkele jongere uit de voorziening is uitgeschreven, kon enkel het beleid betreffende de ondersteuningstrajecten worden afgetoetst en niet de organisatie van onze nazorg. Het is nu eenmaal zo dat gedurende jaren de meeste jongeren van kamertraining (TCK) schakelen naar contextbegeleiding in functie van autonoom wonen (CBAW) of de kleinschalige wooneenheid (KWE). Ook hier doorstaan de begeleiders en zorgcoördinatoren met glans de vuurproef over hun dossier en is het aan de beurt van de jongeren zelf.

Een moedige jongere biedt zich vrijwillig aan. Haar getuigenis is hartverwarmend. Ze geeft aan dat de begeleiders echt naar haar luisteren, dat ook haar context bij de begeleiding wordt betrokken en dat ze kamertraining nu, in tegenstelling tot vroeger, wel aan anderen wil aanraden.

Het rapport was een dikke pluim, een 10/10, maar de getuigenis van de jongvolwassene deed ons nog meer deugd.

4.2 Kwaliteitsplanning 2023

Verbeteracties	SD	P of A	Niveau	Status op 01/01/2023
1. LEIDERSCHAP				
Uitwerken kader omtrent coaching en leidinggevenden volgen opleiding dienend leidinggeven	2	A	VOT	Op te starten
2. BELEID EN STRATEGIE				
Verder leidraad 'Organisatiebeheersing voor lokale besturen' toepassen op VOT ikv audit door Audit Vlaanderen	-	A	VOT	Lopend
Evalueren en waar nodig bijsturen van strategische doelstellingen	-	P	VOT	Op te starten
Actualiseren en implementeren van het herstel-, ervarings- en contextgericht werken binnen DIVAM	4	P	DIVAM	Lopend
Huidige toepassing van mediawijsheid in de VOT in kaart brengen	-	P	VOT	Lopend
Meerwaarde inkanteling contextbegeleiding in de leefgroepen onderzoeken	5	P	HDO	Op te starten
3. PERSONEELSBELEID				
Uittesten en waar nodig bijsturen van vernieuwde VTO-beleid	2	P	VOT	Op te starten
Volgens vastgelegd tijdpad personeelsprocessen actualiseren en optimaliseren	2	P	VOT	Op te starten
Uitwerken van gedragen retentiebeleid	2	P	VOT	Op te starten
4. MIDDELEN EN SAMENWERKING				
Meerwaarde om data voor jaarverslag, handelingsplan en teamverslag in eCQare te integreren onderzoeken	-	P	VOT	Op te starten

Opzetten van intersectoraal samenwerkingsverband met psychiatrische diensten	6	P	VOT	Op te starten
Realisatie van de nieuwbouw HDO	3	P	HDO	Lopend
Vorbereiden overstap naar SharePoint	-	P	VOT	Op te starten
Verder ontwikkelen van nieuwe en eigentijdse website voor VOT	-	P	VOT	Lopend
5. KERNPROCESSEN				
Actualiseren visietekst 'theorieën en modellen'	4	A	VOT	Lopend
Visie effect van hulpverlening toepassen op DIVAM	4	A	DIVAM	Lopend
Innovatief en commercieel aanbod van OSiO verder uitwerken aan de hand van themagerichte cursussen	10	P	OSiO	Op te starten
Verankeren werking TREKKER in de VOT en afstemmen op het werkingsgebied van 1G1P AanZet en de brede instap	9	P	TREKKER	Op te starten
Uitwerken pedagogische visie op emotie regulerende ruimte	4	P	VOT	Op te starten
Verder uitwerken en implementeren van project 'aan het stuur'	4	P	VOT	Op te starten
Opvolgen en evalueren van het gebruik van onze observatieruimte	4	P	VOT	Op te starten
Verder implementeren van vernieuwd dagbestedingsbeleid	4	P	HDO	Lopend
Evalueren en bijsturen procedure handelingsplanning adhv participatieladder	5	P	VOT	Op te starten
In kaart brengen van en aanbevelingen doen over de mate van relationele continuïteit binnen de VOT	-	A	VOT	Lopend
Verkennen hoe we Open-Hart-Cirkels implementeren binnen onze eigen modules of als extern aanbod	4	A	HDO	Op te starten
6. TEVREDENHEID VAN CLIËNTEN EN VERWIJZERS				
Actualiseren van instrument om ervaringen van gebruiker te meten	4	P	VOT	Lopend
7. TEVREDENHEID VAN MEDEWERKERS				
Evalueren priac 'opvoeden en grenzen stellen'	4	A	HDO	Op te starten
8. WAARDERING DOOR DE MAATSCHAPPIJ				
-				
9. PERFORMANTIE VAN HET CENTRUM				
-				

Deel 3: Gebruikersgegevens

1 HDO

2 JEZ11

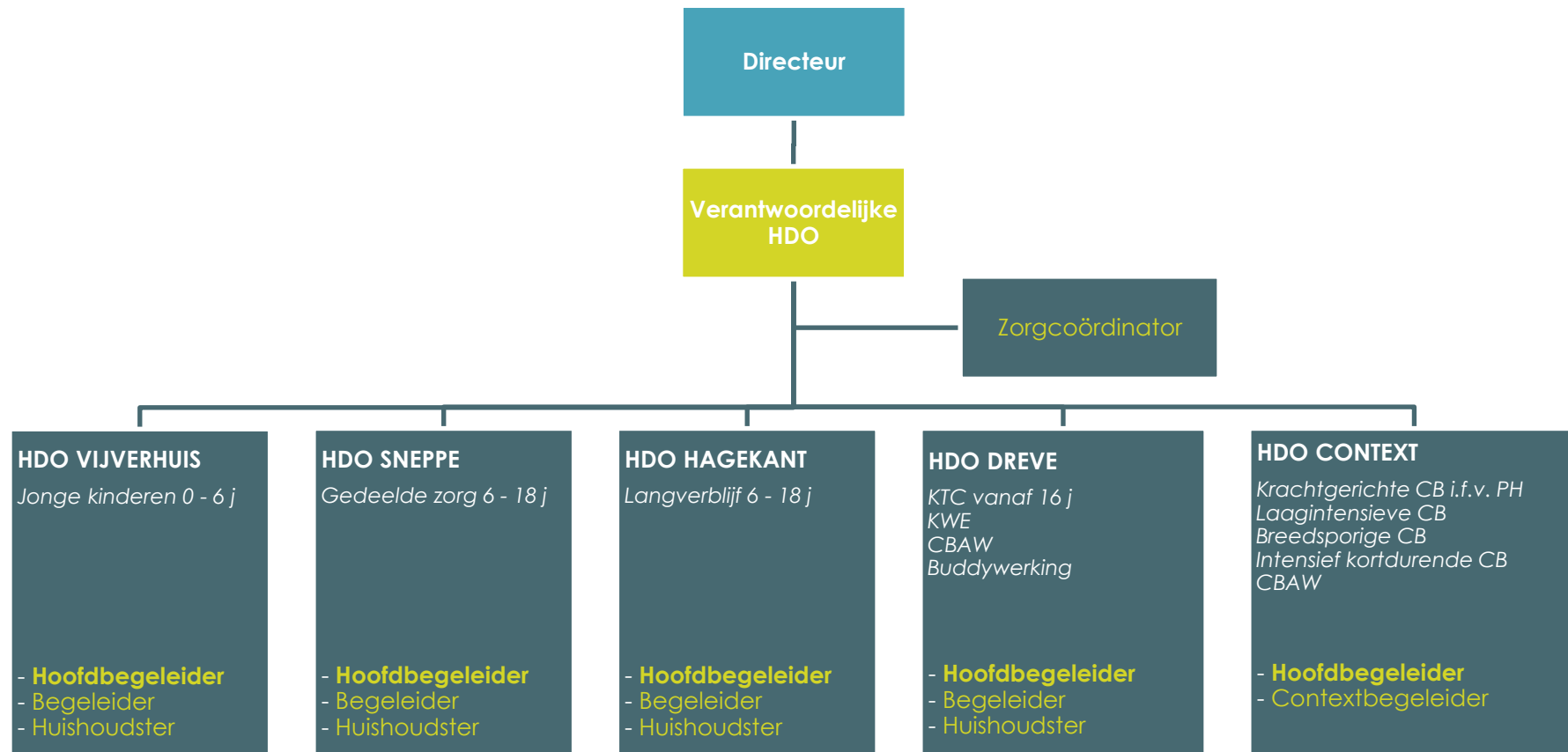
3 DIVAM

4 OSIO

1 HDO

1.1 Organigram

1.2 Algemeen

1.2.1 Instroom en schakelen

Figuur 13: Instroom HDO

	2018	2019	2020	2021	2022
CB (laagintensief, breedsporig en IKT)					
Externe opnames	32	19	21	26	20
Schakelen	4	3	6		4
PH					
Externe opnames	26	21	33	32	35
CBAW					
Externe opnames	2	1	1	2	1
Schakelen	4	6	5	3	9
KWE					
Externe opnames		3	1	2	3
Schakelen		4		1	
Buddy					
Extern		1	1	1	
Intern		6	2	2	3
Verblijf					
Externe opnames	8	11	10	8	15
Schakelen	4	2	2	2	
TOTAAL	80	77	82	79	90

Binnen contextbegeleiding zien we over de verschillende jaren heen een toename van het aantal begeleidingen binnen de module PH.

Wat CBAW betreft zijn er dit jaar naar deze module heel veel jongeren geschakeld vanuit de modules KTC en KWE waardoor er veel extra dossiers werden opgenomen. We vonden het belangrijk om toch in overtal te gaan zodat de zorgcontinuïteit voor de jongeren kan gewaarborgd worden.

Binnen verblijf zien we een stijging van het aantal externe opnames die vooral toegeschreven kan worden aan een stijgende vraag voor opnames binnen de infant leefgroep. Daarnaast zien we ook een stijging van opnames in de leefgroep gedeelde zorg en in het kamertrainingscentrum.

1.2.2 Crisis

Figuur 14: Aantal dagen verzekerd aanbod autonome crisisbegeleiding

Aantal	Aantal dagen 2018	Aantal dagen 2019	Aantal dagen 2020	Aantal dagen 2021	Aantal dagen 2022
Crisis 1	11	42	28	28	36
Crisis 2	28	35	28	30	28
Crisis 3	28	28	28	42	42
Crisis 4	41			28	42
Crisis 5	28			42	42
Crisis 6	28				42
TOTAAL	164	105	84	170	232

In 2022 hebben we de werking van het contextteam hervormd en werken we nu met specialisaties bij de contextbegeleiders. Het bieden van crisisbegeleiding is één van die specialisaties. Door deze hervorming wordt er steeds ruimte voorbehouden aan een bepaalde contextbegeleider om een crisisbegeleiding op te starten. Zo hebben we, in vergelijking met de voorbije jaren, in totaal meer crisisbegeleidingen kunnen opnemen.

Wat opvalt bij de duur van de crisisbegeleiding is dat de stijgende lijn blijft aanhouden. Bij 4 van de 6 crisisbegeleidingen is de maximumtermijn bereikt.

Figuur 15: Realisatie doelstellingen bij einde verzekerd aanbod autonome crisisbegeleiding

Doelstellingen bereikt	2022	
Nee	0	0 %
Eerder niet	1	20 %
Grotendeels	1	20 %
Ja	2	40 %
BBBB*	1	20 %
TOTAAL	5	100 %

*BBBB = er werd geen doelstellingenplan opgemaakt.

Eén crisisbegeleiding was eind 2022 nog niet afgerond. Bij 4 van de 5 begeleidingen waren de resultaten van de doelrealisatie wel positief.

Figuur 16: Aantal dagen verzekerd aanbod crisisverblijf en –begeleiding (gekoppeld aan VH)

Aantal	Aantal dagen 2022
Crisis 1	77
Crisis 2	98
Crisis 3	103
Crisis 4	12
Crisis 5	74
TOTAAL	364

Het is duidelijk dat het crisisaanbod verbonden aan onze infant leefgroep een heel jaar door, op 2 dagen na, is ingenomen. Van zodra er een jongere uitstroomt, volgt er een nieuwe aanmelding. Het zijn ook bijna steeds langdurige trajecten, trajecten die starten als een crisisopname maar evolueren naar overbruggingshulp omdat er voor deze jongeren nergens plaats is.

Voor 2 jongeren was enkel crisisverblijf nodig, geen -begeleiding. De crisisbegeleiding werd reeds opgenomen door het CIG.

Figuur 17: Realisatie doelstellingen bij einde verzekerd aanbod crisisverblijf en -begeleiding (gekoppeld aan VH)

Doelstellingen bereikt	2022	
Nee	0	0 %
Eerder niet	1	20 %
Grotendeels	1	20 %
Ja	2	40 %
BBBB	1	20 %
TOTAAL	5	100 %

* BBBB = er werd geen doelstellingenplan opgemaakt. Enkel Bed, bad, brood en begeleiding

Bij één jongere werd er geen doelstellingenplan opgemaakt gezien er geen crisisbegeleiding aan verbonden was.

Bij twee jongeren was de doelstelling doorverwijzing naar een residentieel verblijf en dit is gelukt.

Bij één jongere werd de doelstelling eerder niet gehaald omdat er naast het doorstromen naar een andere hulpverlening ook doelen waren in het doelenplan tav de ouders en die konden we niet realiseren gezien er geen medewerking met hen kon worden bewerkstelligd.

Figuur 18: Aantal dagen mogelijks aanbod crisisverblijf

Aantal	Aantal dagen 2018	Aantal dagen 2019	Aantal dagen 2020	Aantal dagen 2021	Aantal dagen 2022
Crisis 1	7	9		14	61
Crisis 2	14	1		1	4
Crisis 3				1	15
Crisis 4				7	
TOTAAL	21	10	0	23	80

Opvallend bij ons mogelijks aanbod crisisverblijf is dat er een jongere langdurig in crisisverblijf is gebleven. Ook hier werd het traject in crisis gestart maar omdat er nergens anders plaats was bleef de module crisisverblijf aanhouden ter overbrugging naar een langdurig residentiële opvang.

Figuur 19: Aantal dagen kortdurend crisisverblijf

Aantal	Aantal dagen 2018	Aantal dagen 2019	Aantal dagen 2020	Aantal dagen 2021	Aantal dagen 2022
crisis 1	14	14	14	4	14
crisis 2	7	11	14	1	7
crisis 3		14			14
crisis 4		3			6
crisis 5		14			
crisis 6		3			
TOTAAL	21	59	28	5	41

De module kortdurend crisisverblijf is enerzijds een tijdelijke opvang van een kind uit een gezin waar een module contextbegeleiding lopende is maar waarbij er voor de jongere een time-out gedurende één of twee weken nodig is. Anderzijds hebben we ook een samenwerkingsovereenkomst met andere voorzieningen BJB waarbij we een korte time-out aanbieden voor die jongere waarbij het hulpverleningstraject tijdelijk geblokkeerd is.

In 2022 hebben we eenzelfde jongere tweemaal in crisis opgenomen omwille van ernstige relationele problemen in de context en het ontbreken van een netwerk waarop de jongere kon terugvallen.

Ook hebben we een CBAW jongere tijdelijk opgevangen omdat ze zich onveilig voelde in haar woonst en nood had aan meer nabijheid.

Daarnaast hebben we gedurende 6 dagen een time-out voor een jongeren vanuit een andere voorziening BJB aangeboden.

1.3 Contextbegeleiding i.f.v. contextstelsysteem

1.3.1 Contextbegeleiding

De cijfers binnen dit luik zijn deze van de dossiers contextbegeleiding laagintensief, breedsporig en intensief kortdurende contextbegeleiding (IKT). Contextbegeleiding i.f.v. positieve heroriëntering wordt apart weergegeven.

Dit jaar hebben we uitzonderlijk, en na goedkeuring van de regioverantwoordelijke, een module CBKI van JEZ11 ingezet voor een contextbegeleiding in het kader van Signs of Safety (SOfS). Officieel werd er voor HDO geen erkenning voor modules SOfS toegekend maar de nood voor deze vorm van begeleiding was er wel. Omdat geen enkele voorziening in de Westhoek hiervoor een erkenning heeft gekregen, hebben we een module CBKI tijdelijk hiervoor ingezet. Zo hebben we toch kunnen tegemoetkomen aan de vraag van onze verwijzers. De cijfers van deze begeleiding zijn opgenomen binnen de modules IKT.

Ook hebben we een module IKT ingezet voor een begeleiding binnen zorggarantie waarbij het gezin verbleef in ons contextappartement. Het betrof een jong koppeltje met een baby voor wie uithuisplaatsing dreigde omwille van de precare opvoedingssituatie.

1.3.1.1 Start begeleiding

Figuur 20: Evolutie aanmeldende instantie - contextbegeleiding

Aanmelder integrale jeugdhulp	2018	2019	2020	2021	2022
Jongere /context	2		1	1	
VAPH				1	
K&G	1	1	1	2	2
CGG		1	2		
CAW	1				
CLB	5	2	1	1	2
JWZ					
OCJ	12	6	9	6	6
VK			1		2
JRB	9	7	6	13	7
OCMW		1			
Medewerker VOT		1			1
1G1P			1	2	
Andere	2				
TOTAAL	32	19	22	26	20

Wat opvalt bij deze cijfers is dat er 15 begeleidingen zijn opgestart vanuit de gemandateerde voorzieningen en de sociale dienst van de Jeugdrechtbank. Slechts 5 dossiers zijn aangemeld door de brede instap.

Omdat we de chronologie van aanmeldingen bij beide wachtlijsten (GV/JRB - brede instap) respecteren en er veel prior begeleidingen van aanmeldingen door GV/JRB op de wachtlijst voorspringen, hebben we dit jaar minder aanmeldingen vanuit de brede instap kunnen opnemen.

Dit werd op het LOBJ besproken en we hebben afgesproken om in de toekomst met een beurtsysteem te werken zodat aanmeldingen vanuit de brede instap evenveel kans krijgen om opgenomen te worden.

Figuur 21: Instroommodaliteit - contextbegeleiding

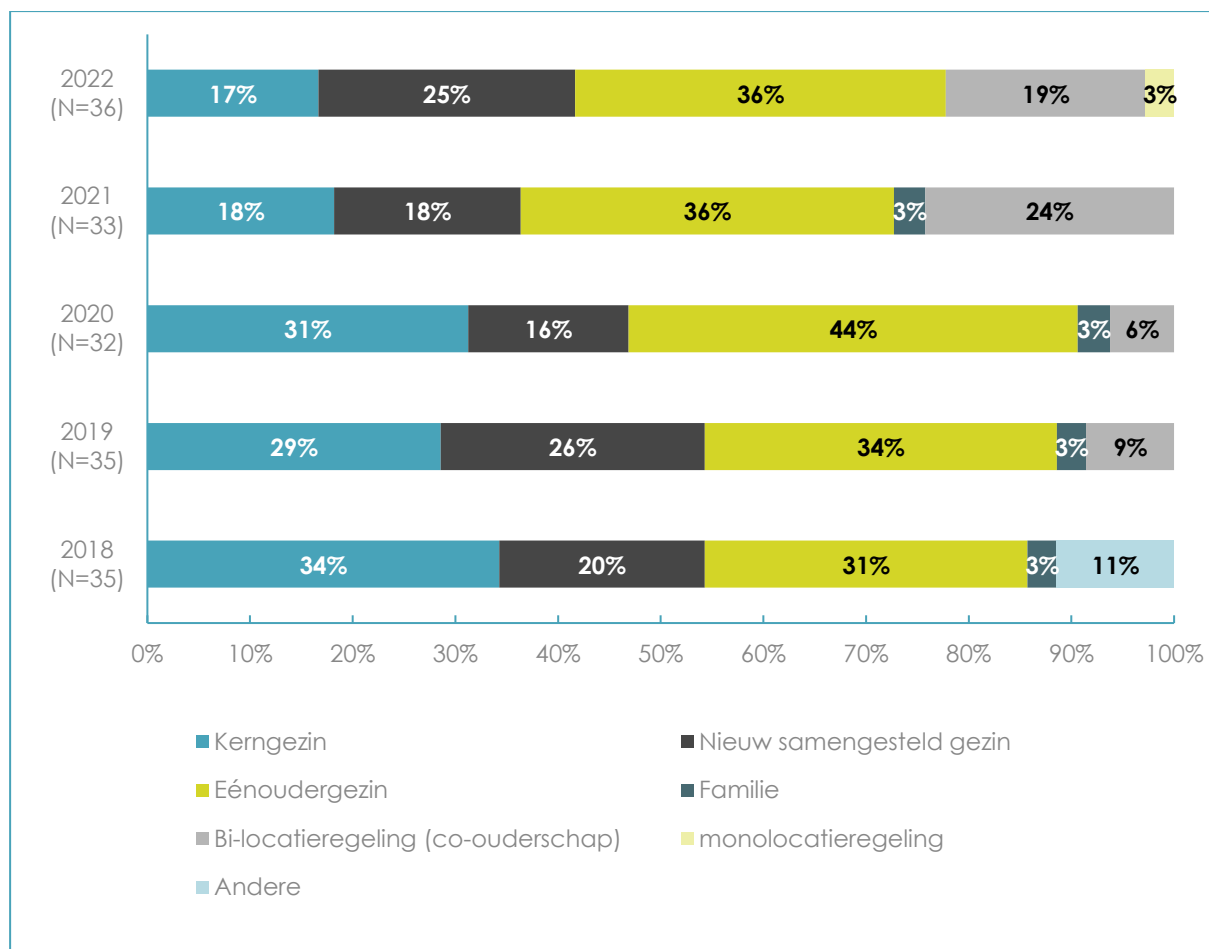
Aanmelder integrale jeugdhulp	2020	2021	2022
Reguliere wachtlijst	18	20	11
Prior	2	5	9
Op naam van anders gezinslid geplaatst	2	1	
TOTAAL	22	26	20

Bijna de helft van de ingestroomde contextbegeleidingen hadden een prior label en werden dus aangemeld door de GV/JRB.

Vorig jaar was dit nog maar ¼ van de begeleidingen. Het hoeft geen betoog dat de ernst van de problematieken van deze contextbegeleidingen ook zwaarder doorwogen op de begeleiders.

1.3.1.2 Foto op 31/12

Figuur 22: Gezinsamenstelling (per gezin) – contextbegeleiding

Het aantal jongeren dat nog thuis woont in een kerngezin daalt jaar na jaar. Nieuw dit jaar is de monolatieregeling waarbij de jongere thuis blijft wonen terwijl de ouders wisselen in een week – week regeling.

Het overgewicht van één oudergezinnen is een constante.

Figuur 23: Soort dossier – contextbegeleiding

Soort dossier	2018	2019	2020	2021	2022
Dossiers bij de jeugdrechtbank	14	15	12	13	15
Dossiers bij gemandateerde voorziening (OJC/VK)	9	4	8	6	11
Dossiers zonder gemandateerde voorziening of JRB	12	16	12	14	10
TOTAAL	35	35	32	33	36

Van de dossiers die eind 2022 nog een begeleiding waren, zien we dat slechts 1/3 aangemeld is door de brede instap en 2/3 door de GV/JRB. Dit heeft, zoals hierboven beschreven, vooral te maken met de prior aanmeldingen bij de GV/JRB.

Aanwezige problematieken binnen contextbegeleiding

Van de 36 jongeren aan wie we op 31/12 via contextbegeleiding hulp boden, situeren de kind problematieken zich bij meer dan de helft op vlak van zelfbeeld en identiteit. Vaak kampen onze kinderen/jongeren met een laag of negatief zelfbeeld waardoor ze weinig zelfvertrouwen hebben. Een ander vaak voorkomend probleem is dat veel van onze jongeren hyperactief zijn wat het samenleven in een gezin niet vergemakkelijkt. Positief is dat er geen jongeren thuis verblijven met neurotisch gedrag en maar 1 jongere middelen misbruikt.

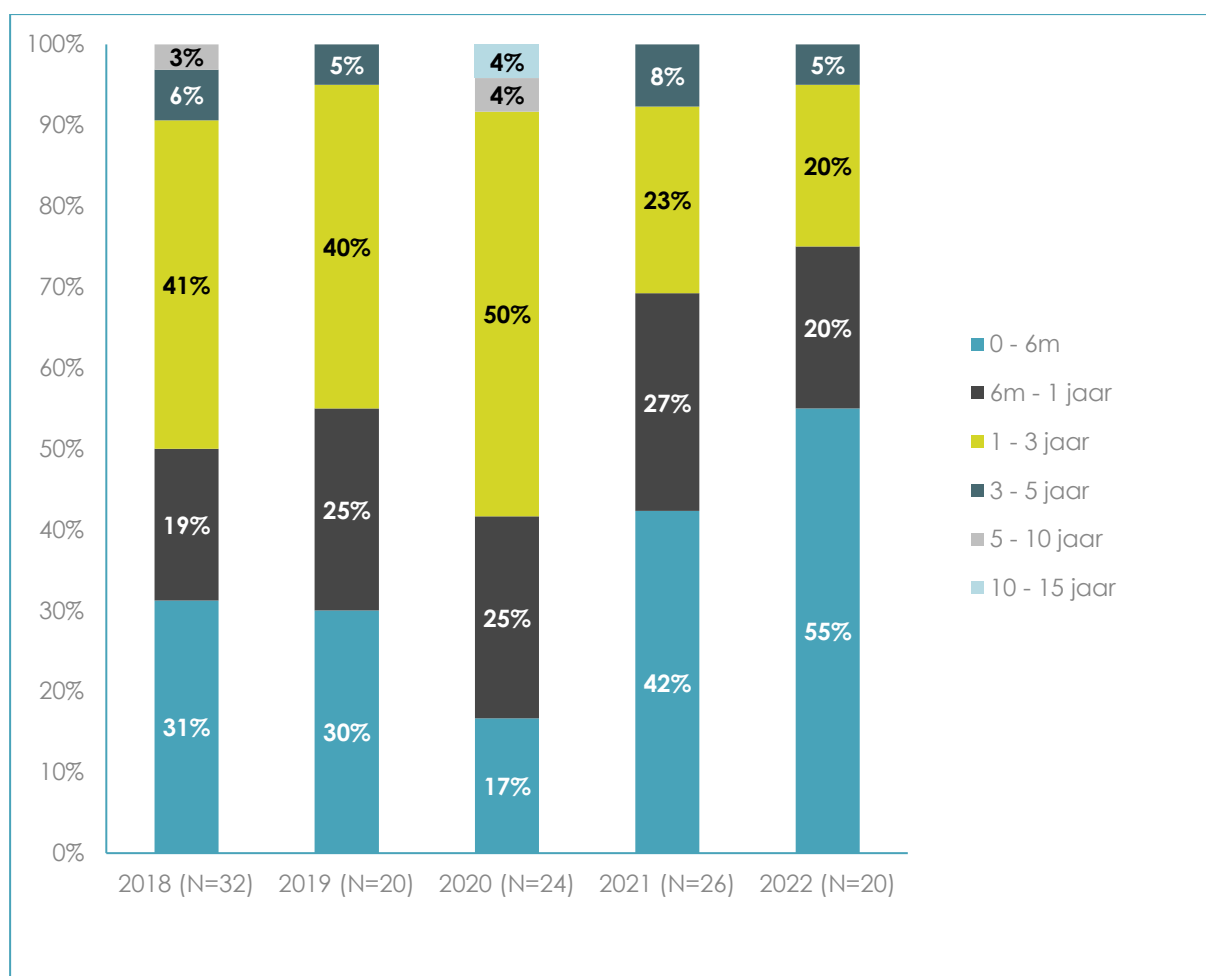
Wat de context van die jongeren betreft, zien we bij de grootste meerderheid van de ouders een gebrek aan pedagogische vaardigheden, vooral op vlak van grenzen trekken en probleemoplossende vaardigheden. Hun opvoedingsstijl leunt meer aan bij het pedagogisch verwennende dan bij het autoritaire. Algemeen zijn de ouders wel betrokken op hun kinderen maar stellen weinig of geen grenzen en laten veel toe.

Verontrustend zijn vooral de cijfers rond voorkomende ruzies en conflicten in de thuissituatie. 2/3 van de jongeren groeien op in een thuissituatie waar er constant spanningen zijn in de onderlinge relaties en bij 1/4 is er sprake van intra familiaal geweld. Bij veel ouders merken we risicofactoren op die hier, rechtstreeks of onrechtstreeks, een invloed op kunnen hebben. De meest voorkomende zijn: financiële problemen, problemen met huisvesting, laag zelfbeeld, psychiatrische klachten, jeugdtrauma's, een zwakke lichamelijke gezondheid en een mentale beperktheid.

Deze cijfers liggen in de lijn van de voorbije jaren. Het hoeft dan ook geen betoog dat we, om de thuissituatie voor de jongere te verbeteren en het samenleven aangenamer te maken, we een integrale begeleiding aanbieden waarbij we intersectoraal samenwerken met verschillende diensten zoals centra geestelijke gezondheidszorg, OCMW, centra voor maatschappelijk werk, WINGG en psychiatrie enz.

1.3.1.3 Einde begeleiding

Figuur 24: Evolutie begeleidingsduur – contextbegeleiding

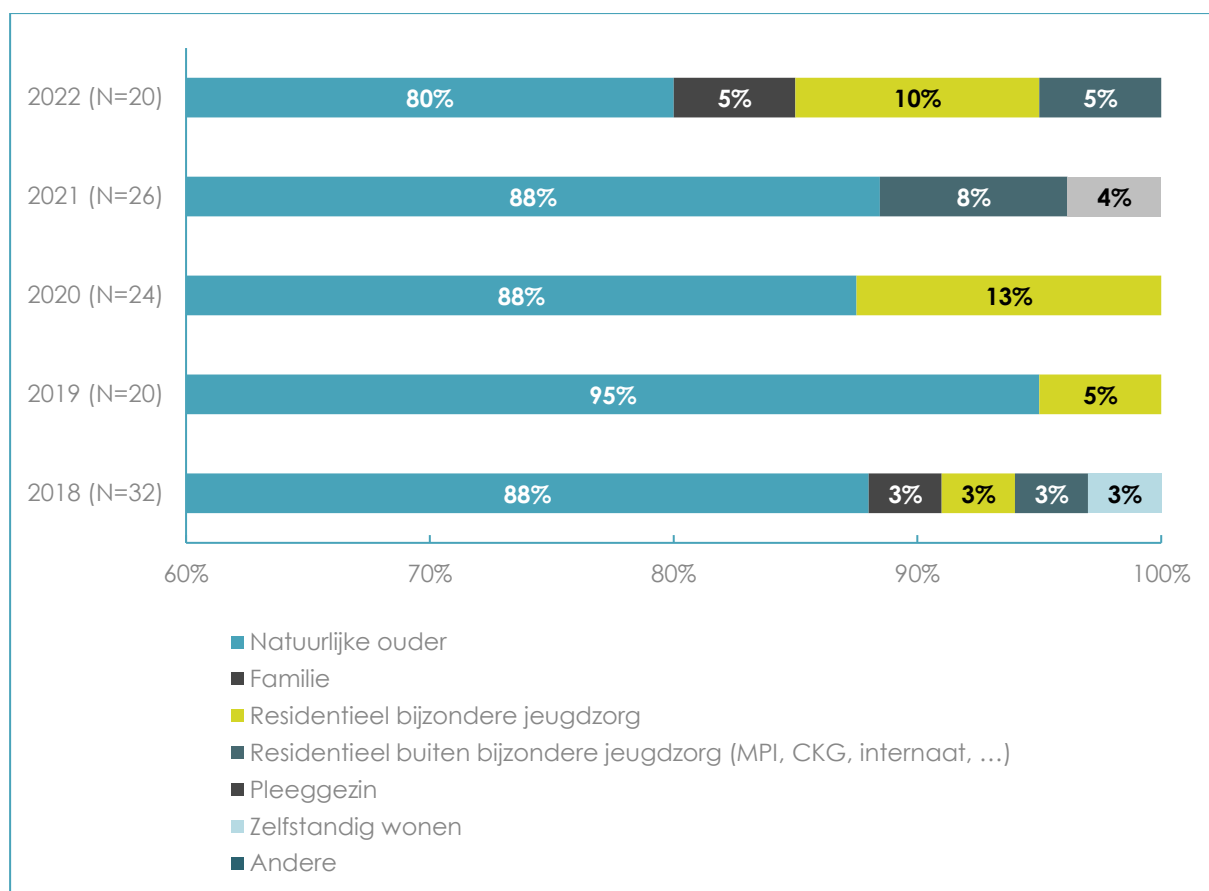
We zien een duidelijke evolutie naar meer kortdurende begeleidingen. 75% van de begeleidingen werden binnen het jaar afgesloten.

Door het streven naar goed genoeg ouderschap en meer en meer inschakelen van ondersteunend netwerk, zowel professioneel als natuurlijk netwerk, wordt de begeleidingsduur aanzienlijk verkort. Dit komt onze lange wachtlijst voor contextbegeleidingen zeker en vast ten goede.

Ook proberen we veel minder dan vroeger te schakelen vanuit IKT naar reguliere contextbegeleiding. We gaan op vandaag veel meer beroep doen op (niet-)professioneel netwerk en eerstelijns hulpverlening wanneer we na 6 maanden merken dat er nog ondersteuning voor het gezin nodig is.

Eén dossier werd kort na opstart terug afgesloten wegens gevangenisopname moeder en kind die langer duurde dan voorzien. In december werd die begeleiding terug opgestart toen mama in voorlopige invrijheidsstelling was.

Figuur 25: Evolutie verblijfplaats – contextbegeleiding

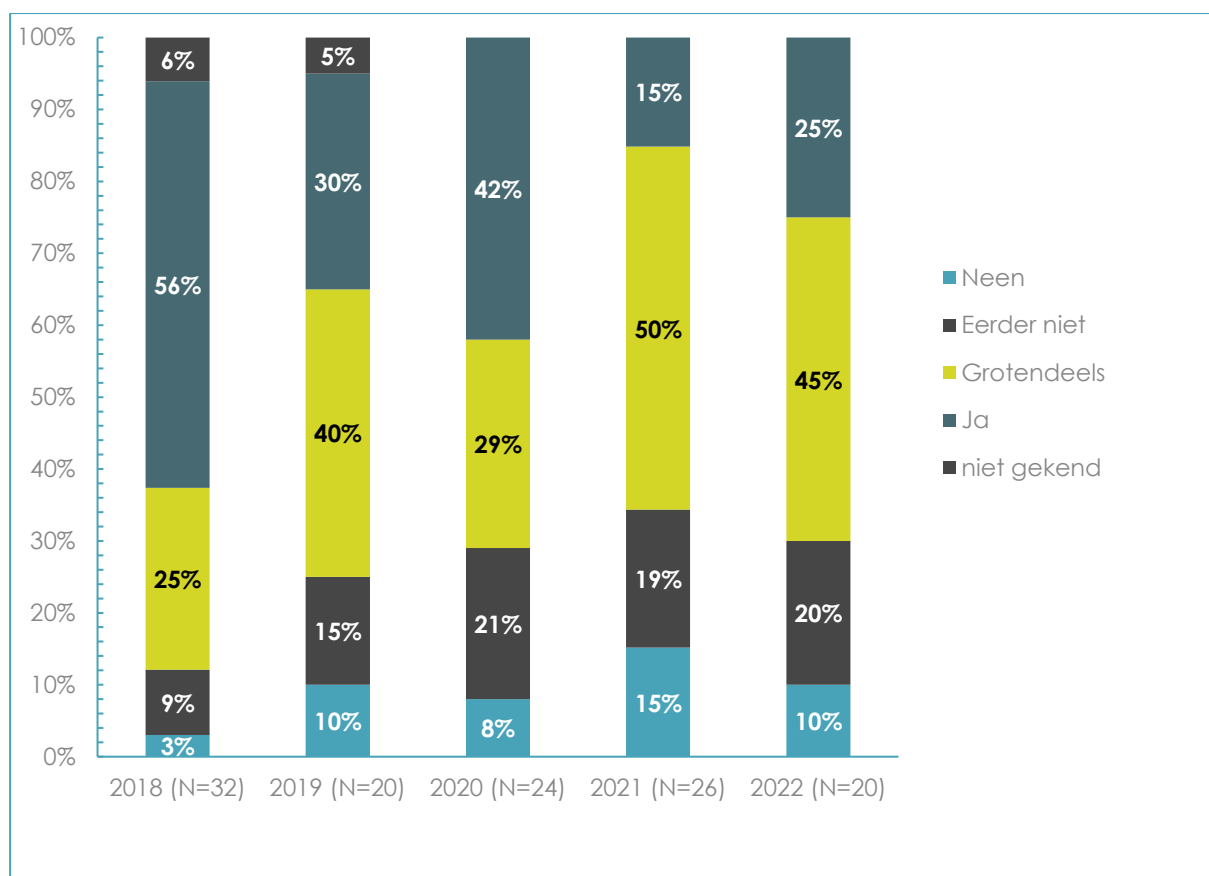
Van de 20 gezinnen die we via contextbegeleiding hebben ondersteund, is de overgrote meerderheid van de jongeren na begeleiding thuis of bij familie kunnen blijven.

Figuur 26: Uitval – contextbegeleiding

	2019	2020	2021	2022
Nee	18	23	23	19
Ja, reden:				
<i>Zwaar incident</i>				
<i>Ontvluchting</i>			1	
<i>Onwerkbaar hulpverleningsrelatie</i>	2			1
<i>Veiligheidsrisico's</i>				
<i>Andere</i>		1	2	
TOTAAL	20	24	26	20

Van de afgesloten dossiers is er 1 begeleiding waarbij zowel de jongere als de ouder heel moeilijk bereikbaar waren, waardoor niet aan de hulpverleningsdoelstellingen kon gewerkt worden. Voor dit gezin werd meer gepaste hulpverlening geïndiceerd.

Figuur 27: Realisatie doelstellingen – contextbegeleiding

Bij 70% van de begeleidingen werden de doelen gerealiseerd, bij 30% (eerder) niet.

Dit kan zeker als positief worden beschouwd als we rekening houden met het feit dat er veel gezinnen met ernstige problematieken via prior door de GV/JRB worden aangemeld en de begeleidingsduur ook aanzienlijk is ingekort in vergelijking met vroeger.

1.3.2 Contextbegeleiding i.f.v. positieve heroriëntering

1.3.2.1 Start begeleiding

Figuur 28: Evolutie aanmeldende instantie – positieve heroriëntering

Aanmelder integrale jeugdhulp	2018	2019	2020	2021	2022
Jongere/context			1		
VAPH					2
CGG	1	1	3	1	
CAW	2	1		1	
CLB	11	11	13	11	19
OCJ	6	4	5	4	3
VK		1			
School		1		1	
Psychiatrie/privé-psycholoog of psychiater				4	4
JRB			4	6	4
OCMW			1		
Medewerker VOT		2	1		
1G1P			5	2	2
Andere	6			2	1
TOTAAL	26	21	33	32	35

We zien een stijging van het totaal aantal aanmeldingen waarvan de helft gebeurt door het CLB.

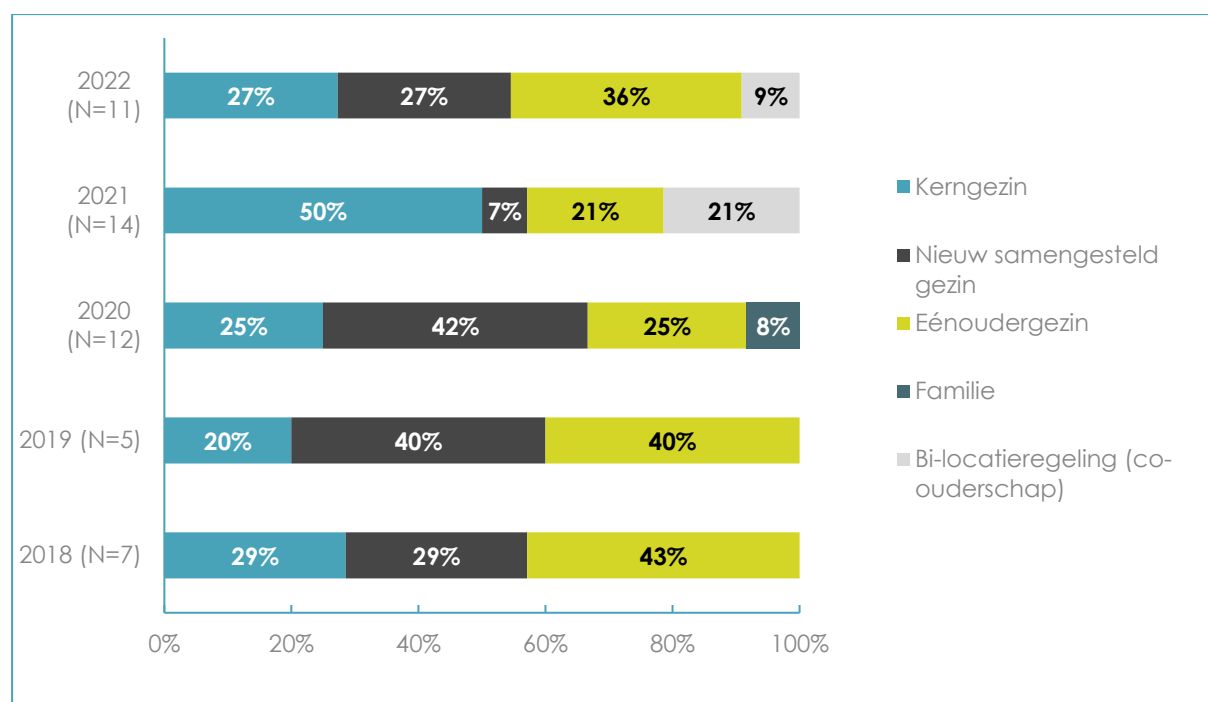
Ook dit jaar zijn er enkele dossiers aangemeld door consultants JRB waarbij de cliënten vrijwillig akkoord gingen met de begeleiding PH.

De aanmeldingen vanuit VAPH hadden vooral als doel werken aan de gezinsrelaties zodat de begeleiders van VAPH meer konden werken rond de problematiek van ASS bij de jongere.

De aanmelding 'andere' is een verwijzing via de familierechter waarbij de ouders uiteindelijk akkoord gingen met de maatregel.

1.3.2.2 Foto op 31/12

Figuur 29: Gezinsamenstelling (per gezin) – positieve heroriëntering

Waar vorig jaar de helft van de jongeren binnen positieve heroriëntering nog in hun kerngezin woonden, zien we deze evolutie dit jaar niet meer. De meeste jongeren wonen bij hun alleenstaande moeder.

Figuur 30: Soort dossier – positieve heroriëntering

Soort dossier	2018	2019	2020	2021	2022
Dossiers bij de jeugdrechtbank			1	1	1
Dossiers bij gemandateerde voorziening (OJC/VK)	3	3	2	3	3
Dossiers zonder gemandateerde voorziening of JRB	4	2	9	10	7
TOTAAL	7	5	12	14	11

De overgrote deel van de aanmeldingen zijn dossiers zonder gemandateerde voorziening of JRB.

Aanwezige problematieken binnen contextbegeleiding

Veel jongeren die we binnen PH begeleiden, stellen agressief/oppositioneel gedrag en hebben problemen met hun zelfbeeld en identiteit. We merken ook dat de helft een Autisme Spectrum Stoornis (ASS) heeft.

Wanneer we de contexten onder de loep nemen, zien we dat veel ouders die binnen PH begeleid worden ofwel onvoldoende ofwel te veel grenzen stellen. Sommige ouders hebben de moed opgegeven en laten hun kinderen doen, anderen zijn dan weer super streng en gaan over alles de strijd aan.

De meeste ouders hebben een gebrek aan positieve betrokkenheid/bekrachtiging. We horen vaak bij de start van de begeleiding: "ze moeten buiten, we zien het niet meer zitten". Dit is een groot verschil bij de reguliere contextbegeleiding waar de ouders wel nog steeds positief betrokken zijn naar hun kinderen toe.

Positieve heroriëntering wordt ook vooral ingezet bij deze gezinnen waar de opvoedingssituatie heel verontrustend is omwille van het feit dat de onderlinge relaties sterk verstoord zijn en de communicatie niet meer lukt.

Deze ouders zien geen oplossingen meer voor hun problemen, ook al beschikken ze over de vaardigheden. Vaak wordt er dan aan de slag gegaan met Nieuwe Autoriteit en Geweldloos Verzet (GVNA) om zo ouders meer grip over de opvoeding te leren krijgen.

Opvallend zijn ook het hoge aantal conflicten en intra familiaal geweld. We zien dat de ouders geweld gebruiken vanuit hun machteloosheid of het kind zelf als gevolg van 'het niet gezien worden'. In PH kan de veiligheid vlug opnieuw worden geïnstalleerd omdat dit geen ingebakken patronen zijn.

De ouders binnen PH zijn vaak nog zoekende naar hun ouderrol. Ze voelen zich gefaald en geven het vaak op. Ze staan ook onder druk door onverwerkte zaken uit het verleden.

Binnen PH wordt er dan ook heel frequent samengewerkt met Centra Geestelijke Gezondheidszorg (CGGZ) voor psychische ondersteuning van de ouders. Ook de jongeren hebben vaak nood aan begeleiding vanuit CGGZ omdat ze niet goed in hun vel zitten. Ze zoeken dan aandacht bij risicovolle vrienden of lopen weg van huis.

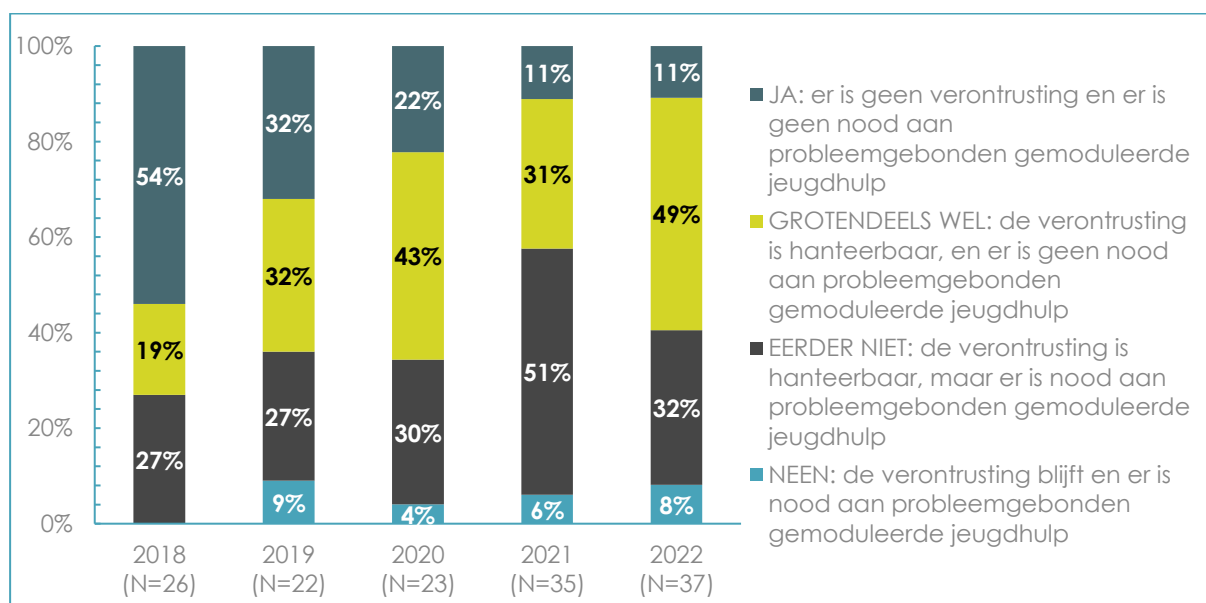
1.3.2.3 Einde begeleiding

Figuur 31: Uitval – positieve heroriëntering

	2019	2020	2021	2022
Nee	22	20	34	36
Ja, reden:	0			
Zwaar incident				
Ontvluchting				
Onwerkbaar hulpverleningsrelatie				1
Veiligheidsrisico's				
Andere		3	1	
TOTAAL	22	23	35	37

Alle begeleidingen zijn in onderling akkoord afgesloten behalve 1 dossier waar de mama uiteindelijk niet akkoord ging en ook niet meer bereikbaar was. Papa was wel heel gemotiveerd maar aangezien het ging om een vechtscheidingsproblematiek en de kinderen bij mama verbleven, konden we niet verder en hebben we de begeleiding moeten stoppen.

Figuur 32: Realisatie doelstellingen– positieve heroriëntering

Algemeen kunnen we zeggen dat er bij 92% van de dossiers na de begeleiding geen verontrusting meer is of dat de verontrusting hanteerbaar is. Daarbij is er vaak nood aan verdere hulp vanuit de centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Bij 1 meerderjarige jongere was de verontrusting na de begeleiding nog steeds aanwezig omdat de jongere uit huis vertrokken is en vertoefde in een risicovolle vriendenkring. Bij 3 dossiers bleef de vechtscheiding een grote negatieve impact hebben op de ontwikkeling van de kinderen.

Bij 1 dossier was de alcoholproblematiek van de papa te overheersend en is er met akkoord van alle betrokken gezinsleden gekozen voor doorverwijzing naar KTC.

1.4 Contextbegeleiding i.f.v. de jongere

1.4.1 Contextbegeleiding i.f.v. Autonoom Wonen (CBAW)

1.4.1.1 Start begeleiding

Door heel veel interne schakeling vanuit KTC en KWE is er in 2022 slechts één externe opname doorgegaan.

Binnen het JUMP-overleg voor jongvolwassene wordt er wel actief aan wachtbeheer gedaan en intersectoraal overbruggingshulp afgesproken voor die jongeren die op de wachtlijst staan.

1.4.1.2 Foto op 31/12

Figuur 33: Dagbesteding jongere - CBAW

	2018	2019	2020	2021	2022
Geen georganiseerde dagbesteding					1
Georganiseerde dagbesteding als alternatief voor school		1			
Schoolgaand		1	1	1	3
Deeltijds onderwijs of leercontract, POT			1		
Werk	1	3	4	1	4
Werkzoekend	5	3	3	3	4
Andere				1	1
TOTAAL	6	8	9	6	13

We zien dat de helft van de jongeren een dagbesteding heeft waarvan sommigen werken en anderen naar school gaan.

Toch blijft de andere helft van de jongeren problemen hebben met dagbesteding. De FOD-uitkering waar sommigen van hen recht op hebben, maakt dat zij weinig gemotiveerd zijn om werk te zoeken. Het beetje meer dat ze zouden verdienen door te werken, is voor hen de moeite niet.

Met 'Andere' wordt een jongere die medisch ongeschikt is omwille van psychische problemen bedoeld. Voor deze jongere zoeken we een aanbod via alternatieve dagbesteding.

Opleidingsniveau van de jongeren

Er zijn jammer genoeg heel veel jongeren die ongekwalificeerd uitstromen. Dit heeft vooral te maken met schoolmoeheid of een eigen psychische problematiek van de jongere. Daardoor moeten zij enkele keren blijven zitten en verlaten op 18 jaar de school zonder diploma.

We zien op vandaag nog maar weinig resultaat van het project 'samen tegen schooluitval'.

Figuur 34: Arbeidssituatie en inkomsten jongeren - CBAW

	2020	2021	2022
Inkomen uit arbeid voltijds	4	1	3
Wisselende arbeidssituatie		1	
Vervangingsinkomen			
<i>Leefloon</i>	3	2	5
<i>CBAW-geld</i>	1	1	
<i>Ziekte- en invaliditeitsuitkering</i>		1	4
Combinatie werk en uitkering	1		1
Totaal	9	6	13

1/3 van de 13 jongeren hebben recht op een FOD-uitkering. Activering van deze jongeren is geen gemakkelijke opgave. Slechts één van deze jongeren heeft een dagbesteding.

Een andere derde van de jongeren heeft een leefloon. Omdat ze ouder dan 18 jaar zijn en geen recht meer hebben op CBAW-geld.

Tenslotte heeft slechts 1/3 van de jongeren een inkomen via werk.

Doelen op verschillende levensdomeinen

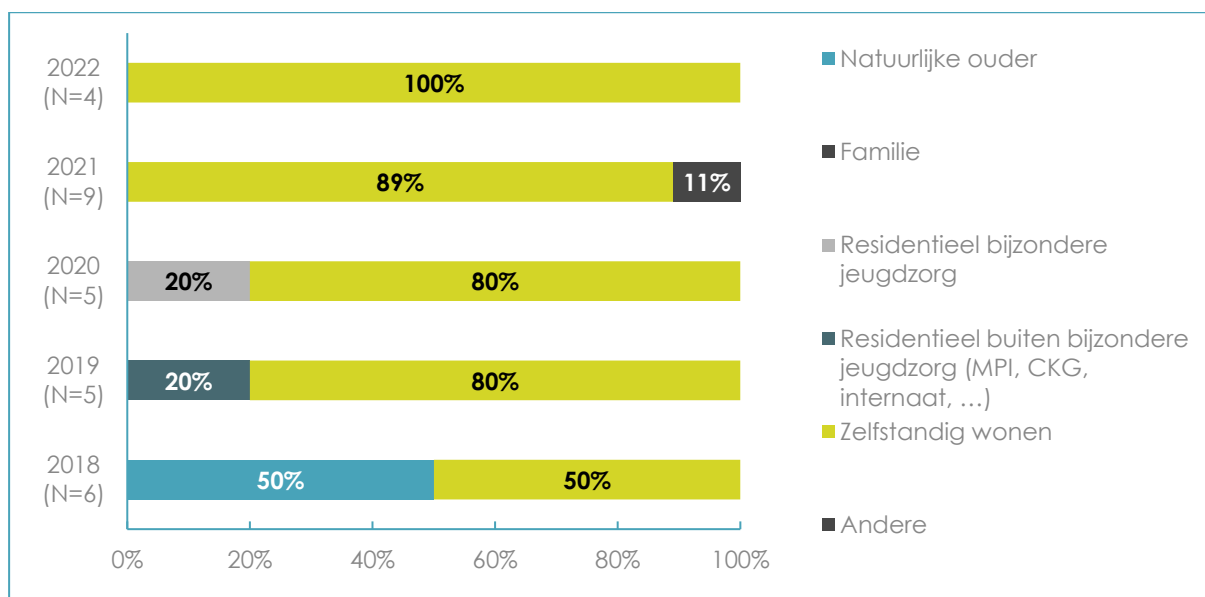
Bij alle jongeren die CBAW-begeleidingen krijgen staat er een doelstelling rond dagbesteding geformuleerd in het ondersteuningsplan. Ook op vlak van wonen, administratie en netwerk worden de meeste jongeren extra ondersteund.

Doordat verschillende jongeren onder bewind voering staan, wordt er door onze dienst minder budgetbegeleiding opgenomen. De woonbegeleider ondersteunt wel de jongere in de communicatie met de bewindvoerder en alle administratie die hieraan verbonden is.

Op de domeinen 'rechten en plichten', 'vrijtijdsbesteding' en 'lichamelijke zelfzorg' is er bij veel jongeren weinig ondersteuning nodig.

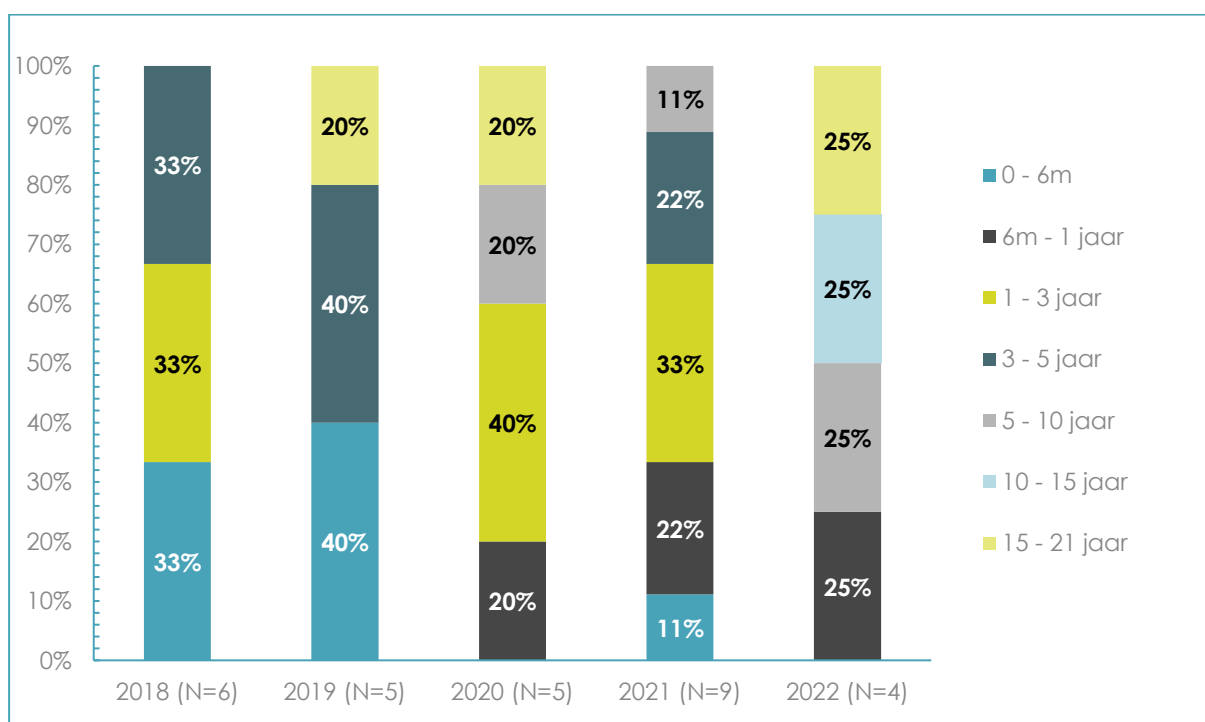
1.4.1.3 Einde begeleiding

Figuur 35: Evolutie verblijfplaats – CBAW

Alle jongeren hebben hun traject van zelfstandig wonen na de begeleiding verdergezet.

Figuur 36: Evolutie begeleidingsduur – CBAW

Van de 4 jongeren die uitgestroomd zijn, hebben de meesten er een langdurig traject binnen onze voorziening op zitten. We hebben inderdaad aandacht om zorgcontinuïteit en proberen jongeren zo weinig mogelijk door te verwijzen.

Bij de begeleiding met een duur van 6m - 1 jaar is de begeleiding overgegaan op het kindje van een CBAW jongere dus ook hier is er sprake van zorgcontinuïteit.

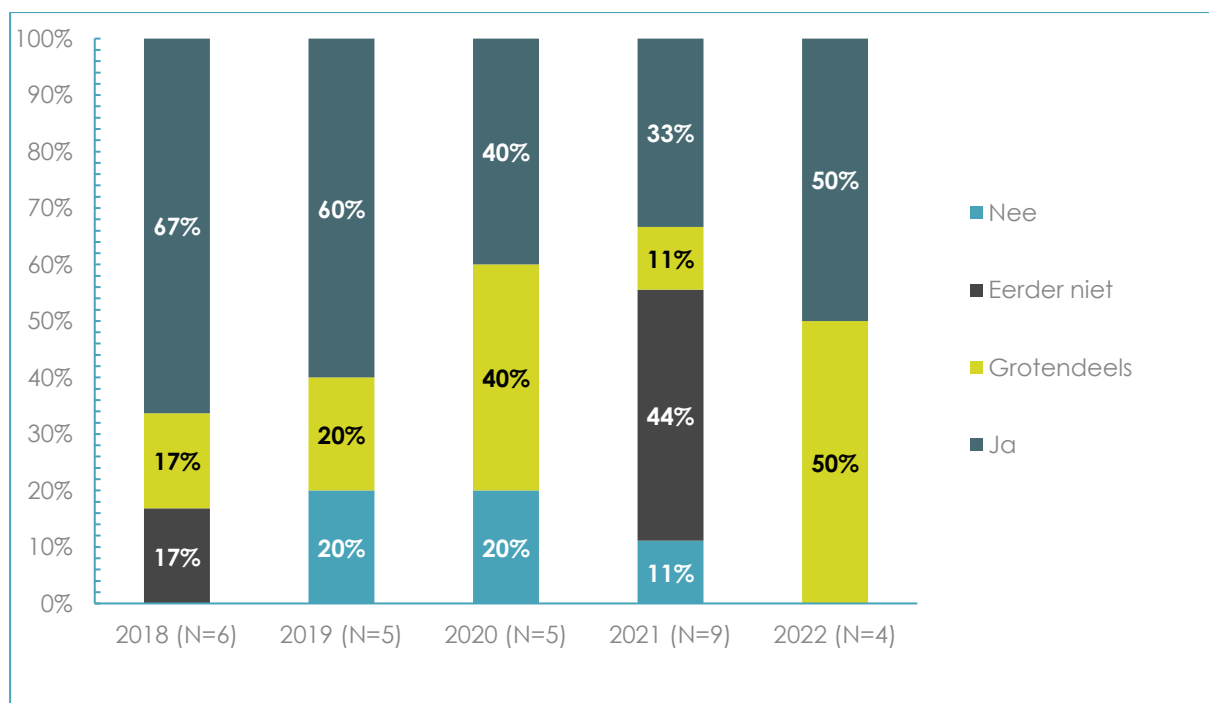
De helft van de uitgestroomde jongeren (begeleidingsduur van 10-15 jaar & 15-21 jaar) zijn binnen verblijf gestart als kleuter en konden nooit naar huis terugkeren omwille van een ernstige verontrustende opvoedingssituatie.

Figuur 37: Uitval – CBAW

	2019	2020	2021	2022
Nee	4	4	5	4
Ja, reden:				
<i>Zwaar incident</i>				
<i>Ontvluchting</i>				
<i>Onwerkbaar hulpverleningsrelatie</i>		1	4	
<i>Veiligheidsrisico's</i>	1			
TOTAAL	5	5	9	4

Bij geen enkele van de uitgestroomde jongeren is er sprake van uitval.

Figuur 38: Realisatie doelstellingen bij einde – CBAW

Gerealiseerde doelstelling op verschillende levensdomeinen bij einde

Bij het afsluiten van alle CBAW-begeleidingen waren de doelstellingen helemaal of grotendeels bereikt. In vergelijking met andere jaren is dit een heel mooi resultaat.

Bij alle jongeren die uitstroomden zijn de levensdomeinen 'wonen' en 'administratie' gunstig geëvolueerd en de meesten kende een positieve evolutie op vlak van 'dagbesteding', 'netwerk' en 'budget'.

Bij de helft was er een goede evolutie op vlak van 'psychische' en 'lichamelijke zelfzorg'.

Ook het toekomstperspectief is bij de meeste jongeren positief geëvolueerd wat zeker gunstig te noemen is gezien het om jongeren gaat bij wie de begeleiding volledig werd afgerond.

We hebben er dus vertrouwen in dat deze jongeren kansen hebben om te slagen in het verder zetten van hun zelfstandig traject.

1.4.2 KWE

1.4.2.1 Start begeleiding

In de loop van 2022 stroomden 3 jongeren in de KWE. Eén jongere werd vanuit een gemandateerde voorziening en een andere werd vanuit de brede instap aangemeld. Er werd ook een jongere aangemeld vanuit een andere voorziening BJB. Al deze jongeren zijn via de reguliere wachtlijst ingestroomd.

1.4.2.2 Foto op 31/12

Figuur 39: Leeftijdsverdeling jongeren- KWE

Leeftijd	2019	2020	2021	2022
onder de 18 jaar	2			1
18 t.e.m. 21 jaar	2	3	4	1
22 t.e.m. 25 jaar				
TOTAAL	4	3	4	2

Op 31/12 verbleven er slechts 2 jongeren in de KWE en dit omwille van uitstroom van 1 jongere in oktober en 1 jongere in december. De plaatsen werden niet onmiddellijk ingevuld wegens een tijdelijke opnamestop.

Deze beslissing werd in samenspraak met de toegangspoort genomen en werd ingevoerd omwille van een groot overtal van CBAW-begeleidingen en langdurige ziekte van een begeleidster. Deze beslissing was noodzakelijk aangezien hetzelfde team zowel de CBAW- als de KWE-begeleidingen opneemt.

Begin januari werden er opnieuw 2 begeleidingen opgestart.

Figuur 40: Dagbesteding jongeren – KWE

	2019	2020	2021	2022
Schoolgaand	1	1	4	1
Spijbelen	3			
Deeltijds onderwijs of leercontract POT				1
Werkzoekend		2		
TOTAAL	4	3	4	2

Ook dit jaar hebben alle jongeren van de KWE een dagbesteding. Ze gaan allebei naar school binnen het regulier onderwijs.

Figuur 41: Inkomsten jongeren – KWE

	2020	2021	2022
Inkomen uit arbeid (voltijds/deeltijds/wisselend)			
Vervangingsinkomen			
<i>Leefloon</i>	2	2	
<i>CBAW-geld</i>		1	2
<i>Ziekte- en invaliditeitsuitkering</i>		1	
<i>Werkloosheidsuitkering</i>			
Combinatie vervangingsinkomen	1		
TOTAAL	3	4	2

Eén jongere die -18j was had nog geen recht op leefloon. Een andere jongere kreeg een negatieve beslissing op zijn asielaanvraag waardoor uitkering leefloon niet mogelijk was.

Figuur 42: Soort dossier – KWE

Soort dossier	2019	2020	2021	2022
Dossiers bij de jeugdrechtbank	2			1
Dossiers zonder gemandateerde voorziening of JRB	2	3	4	1
TOTAAL	4	3	4	2

De jongere die -18 jaar was, stond nog onder toezicht van de jeugdrechtbank.

Doelen op verschillende levensdomeinen - KWE

Voor beiden jongeren werden op de verschillende levensdomeinen doelen geformuleerd behalve op vlak van lichamelijke zelfzorg aangezien beide jongeren hier voldoende aandacht aan besteedden.

1.4.2.3 Einde begeleiding

Het afgelopen jaar werden 2 trajecten binnen de KWE beëindigd zonder dat er werd geschakeld naar een CBAW-module.

Evolutie verblijfplaats - KWE

Eén jongere heeft zijn traject vroegtijdig stopgezet en besloot om terug bij zijn ouders te gaan wonen. Hij wou enkel een dak boven zijn hoofd, geen begeleiding.

De andere jongere besliste om zelfstandig te gaan wonen zonder begeleiding vanuit onze dienst.

Evolutie begeleidingsduur - KWE

Bij één jongere bleek al snel dat hij de begeleiding vanuit de KWE niet wilde, waardoor hij dit zelf stopzette.

De andere jongere schakelde in oktober '21 van KTC naar KWE. Hij had gehoopt dat de module KWE beter zou aansluiten op zijn hulpvragen maar heeft het samenleven in groep onderschat. Hierdoor heeft hij zelf na 8 maanden de begeleiding stopgezet. Er was wel een overdracht naar volwassenhulpverlening.

Uitval - KWE

Beide jongeren hebben zelf hun begeleiding stopgezet (cfr. Supra). Bemiddelingstraject werd opgestart vanuit ACT en conclusie was dat de jongeren zich niet wilden schikken naar de voorwaarden die werden vooropgesteld. Vervolghulp werd geïnstalleerd.

Realisatie doelstellingen - KWE

Eén jongere is terug naar huis gaan wonen met budgetbeheer vanuit OCMW en werd aangemeld voor JOW-begeleiding. We bleven ons echter wel zorgen maken over de relatie tussen de jongere en zijn moeder. Hierdoor werden de doelstellingen als eerder niet behaald ingeschat.

De andere jongere is alleen gaan wonen met CAW-begeleiding waardoor we kunnen stellen dat de doelstellingen grotendeels werden behaald.

Gerealiseerde doelstelling op verschillende levensdomeinen - KWE

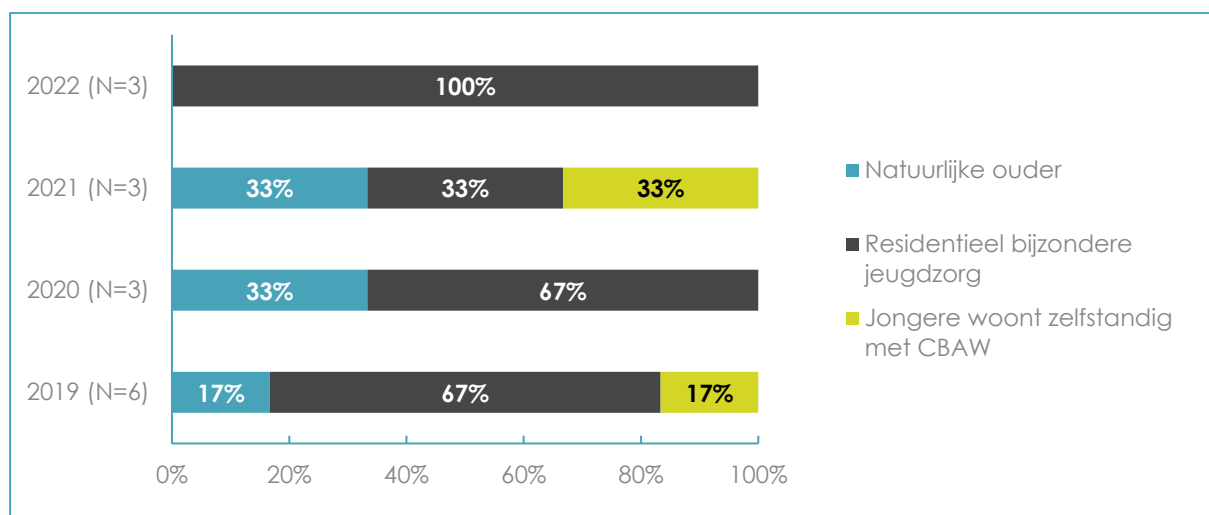
Het netwerk is positief geëvolueerd bij beide jongere. Op vlak van dagbesteding zien we echter een negatief resultaat maar beide jongeren stonden wel open om zich ook na de KWE verder te laten begeleiden op dit vlak.

1.5 Buddywerking

Officieel heet de module 'begeleiding met een burgerinitiatief ter versterking van het netwerk' maar binnen de VOT wordt de terminologie 'buddywerking' gehanteerd.

1.5.1.1 Start begeleiding

Figuur 43: Verblijfplaats – buddywerking

In 2022 zijn er geen externe aanmeldingen voor buddywerking geweest waardoor de verblijfplaats enkel bijzondere jeugdzorg was. Voor 2 jongeren die in een leefgroep verblijven werd de module buddywerking toegevoegd. 1 jongere volgt kamertraining.

1.5.1.2 Foto op 31/12

Leeftijdsverdeling – buddywerking

Het is het eerste jaar waarbij we 2 aanmeldingen hebben gekregen vanuit leefgroepen HDO waardoor de leeftijdsgrens een heel stuk lager ligt in vergelijking met de vorige jaren.

Eén jongere situeert zich in de leeftijdscategorie 22-25 jaar. Dit is een begeleidingstraject met een buddy die reeds enige tijd loopt.

Op 31/12 was er tijdelijk een open plaats die pas in januari 2023 werd ingevuld.

Dagbesteding en opleidingsniveau - buddywerking

Alle 3 de jongeren die buddybegeleiding kregen op 31/12 hebben een zinvolle dagbesteding. Eén jongere volgt BSO, 2 jongeren gaan naar het BuSo.

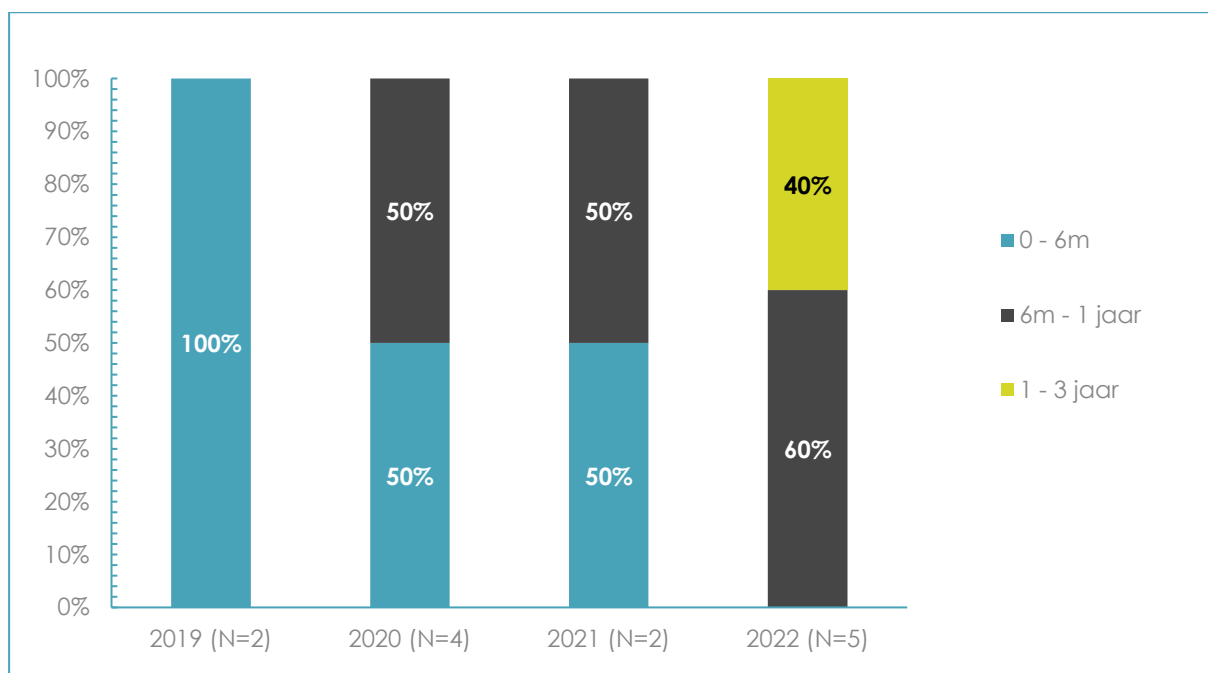
Doelen op verschillende levensdomeinen

Aangezien 2 jongeren nog geen 17 jaar zijn op 31/12 en er dus geen ondersteuningsplan werd opgemaakt, werden de levensdomeinen bij hen nog niet actief in kaart gebracht.

De andere jongere werd op verschillende levensdomeinen ondersteund door haar buddy.

1.5.1.3 Einde begeleiding

Figuur 44: Begeleidingsduur - buddywerking

Eén buddytraject liep niet zo goed doordat de vrijwillige buddy het niet gemakkelijk had om de juiste verhouding afstand – nabijheid te zoeken. Ondanks het coachen door onze buddycoach, werd het traject toch na enkele maanden stopgezet.

Bij één jongere was er binnen de beschikbare poule van vrijwilligers geen directe match waardoor dit traject ook vroegtijdig werd stopgezet.

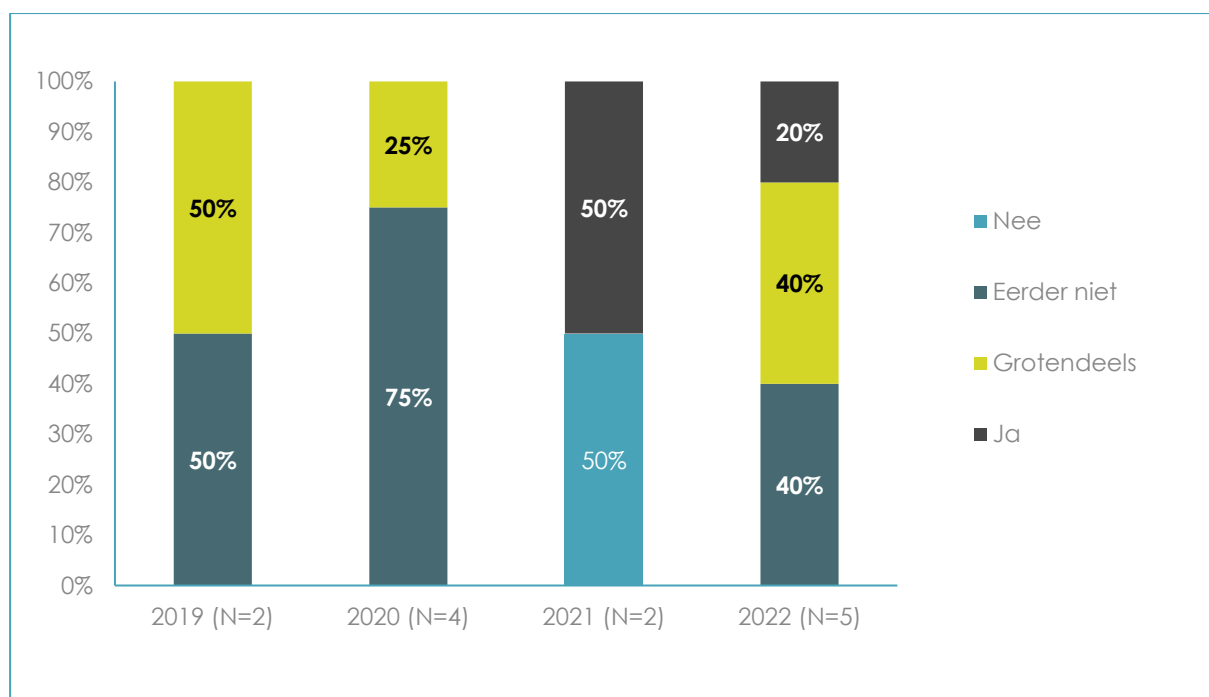
Twee trajecten zijn afgesloten doordat de hulpverlening binnen de VOT werd beëindigd. Bij één van deze trajecten is er nog steeds een nauw contact tussen de buddy en de jongere. De andere jongere had geen nood aan verdere contact met zijn buddy.

Figuur 45: Uitval – buddywerking

	2019	2020	2021	2022
Nee	2	1	1	5
Ja, reden:				
<i>Zwaar incident</i>				
<i>Ontvluchting</i>			1	
<i>Onwerkbaar hulpverleningsrelatie</i>				
<i>Veiligheidsrisico's</i>				
<i>Andere</i>		3		
TOTAAL	2	4	2	5

Ook binnen de buddywerking was er dit jaar geen uitval.

Figuur 46: Realisatie doelstellingen – buddywerking

Bij 2 jongeren werden de doelstellingen eerder niet behaald. Bij de ene jongere kon de buddy, mits coaching, moeilijk omgaan met afstand – nabijheid waardoor zowel de jongere als de buddy beslist hebben om het traject stop te zetten.

Bij de andere jongere vonden we jammer genoeg niet direct een match met mogelijke buddy's en was de jongere niet langer gemotiveerd.

Gerealiseerde doelstellingen op verschillende domeinen - buddywerking

Bij de afgesloten dossiers zien we dat de meeste levensdomeinen positief geëvalueerd zijn behalve toekomstperspectief en dagbesteding. Dit zijn levensdomeinen die dan verder worden opgenomen in de begeleiding vanuit verblijf of CBAW.

1.6 Verblijf

1.6.1.1 Start begeleiding

Figuur 47: Aanmeldende instantie bij start begeleiding - verblijf

Aanmelder integrale jeugdhulp	2018	2019	2020	2021	2022
CLB		1			1
OCJ	3	1	3		2
VK					1
JRB	5	8	5	9	10
Medewerker VOT			1		1
Pleegzorg		1			
Andere			1		
TOTAAL	8	11	10	9	15

Ook binnen verblijf konden we meer dossiers afsluiten dan de voorbije jaren dankzij het netwerkgericht werken en het streven naar goed genoeg ouderschap. Met goed genoeg ouderschap begrijpen we het streven naar een stabiele en zorgzame opvoedingssituatie waarbij op een adequate manier tegemoet wordt gekomen aan de behoeftes van het kind.

Door een grotere uitstroom hebben we ook meer jongeren in verblijf kunnen opnemen in vergelijking met andere jaren. De aanmelding van de medewerker VOT betreft een jongere die + 18 jaar is en zelf kamertraining heeft aangevraagd. De zorgcoördinator heeft dan de rol van contactpersoon/aanmelder (CPA) op zich genomen.

Figuur 48: Instroommodaliteiten – verblijf

	2020	2021	2022
Reguliere wachtlijst	7	2	1
Prior	3	3	8
Fase 3		2	
Hoogdringendheid vanuit de JRB		2	2
VIST Crisis			2
Andere			2
TOTAAL	10	9	15

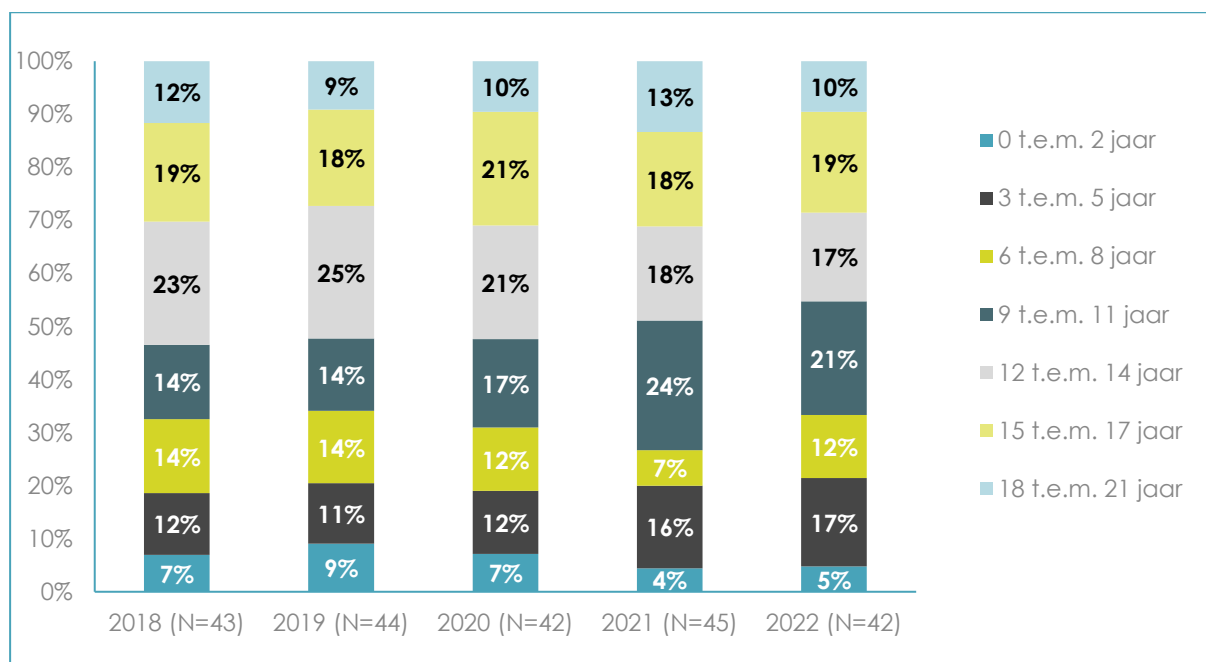
Opvallend bij de instroommodaliteiten is dat er slechts 1 jongere via de reguliere wachtlijst is ingestroomd. Het is dus bijna onmogelijk om nog een plaatsje in een leefgroep te krijgen wanneer je als jongere geen prior, fase 3, hoogdringendheid of een VIST crisis hebt.

Eén jongere stroomde in vanuit een heropname. Deze jongere verbleef ongeveer een jaar in een pleeggezin maar dit werd vanuit het pleeggezin stopgezet. Zijn broer verbleef in tussentijd nog steeds bij ons.

Daarnaast is er nog een jongere bij ons ingestroomd na een onderlinge migratie met een andere voorziening in functie van bereikbaarheid en gedeelde zorg tussen ouders en kind. Het netwerk van de ingestroomde jongere is woonachtig regio Ieper waardoor gedeelde zorg gemakkelijker realiseerbaar is. Het netwerk van de uitgestroomde jongere lag dan weer dichterbij de collega voorziening regio Wervik.

1.6.1.2 Foto op 31/12

Figuur 49: Leeftijdsverdeling – verblijf

We merken doorheen de jaren weinig verschuivingen in leeftijd.

Figuur 50: Dagbesteding jongere – verblijf

	2018	2019	2020	2021	2022
Nog niet schoolgaand	2	3	3	2	2
Georganiseerde dagbesteding als alternatief voor de school		1	9		
Schoolgaand	36	36	28	37	38
Spijbelen			1		
Deeltijds onderwijs of leercontract, POT	4	3	1	2	
Werk	1			2	1
Werkzoekend				1	
Andere		1		1	1
TOTAAL	43	44	42	45	42

De meeste jongeren gaan naar school. Dit jaar was er niemand die op 31/12 deeltijds onderwijs volgde en ook niemand die een aanbod had binnen de alternatieve dagbesteding. Binnen de Westhoek is er jammer genoeg een groot gebrek aan alternatieve dagbesteding.

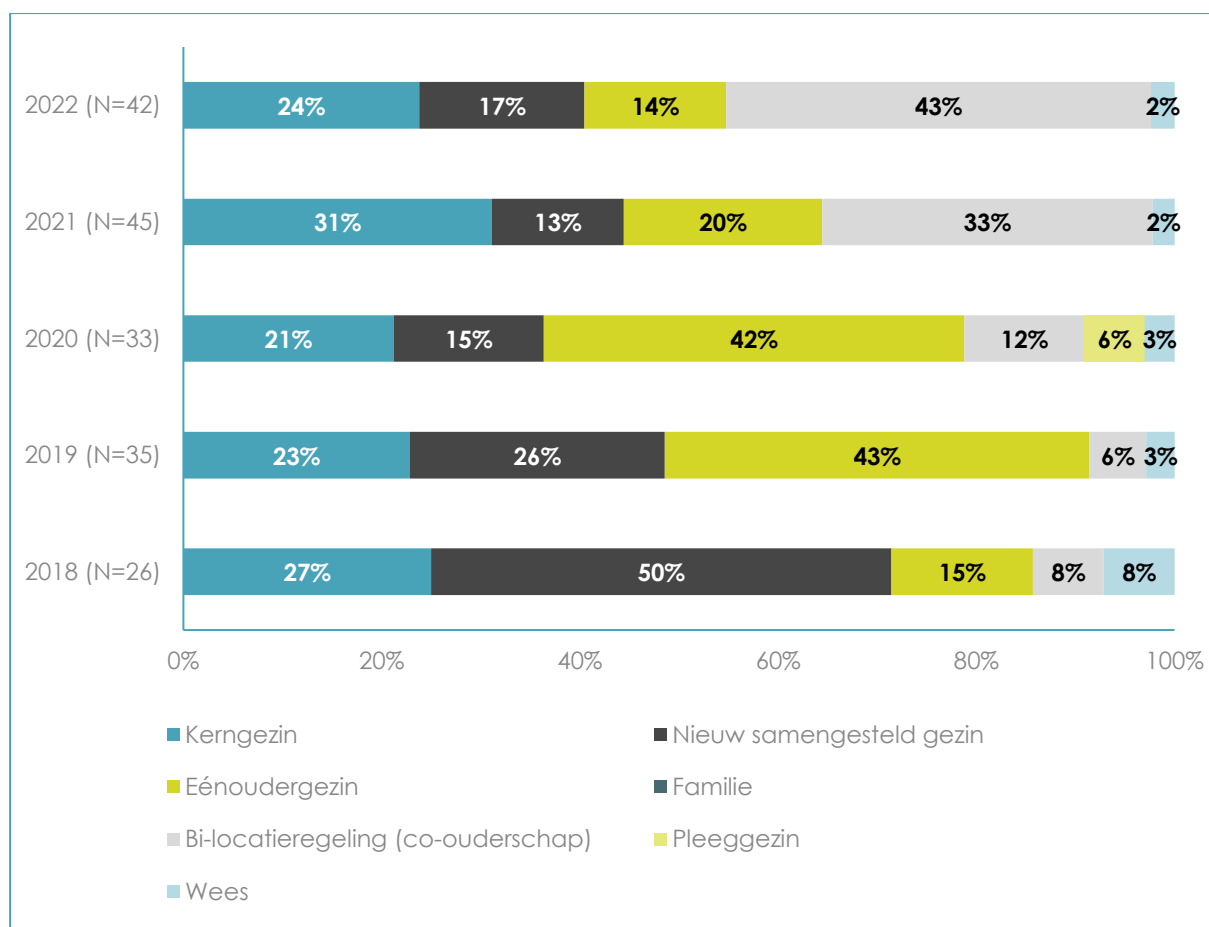
Figuur 51: Opleidingsniveau jongere – verblijf (N = 42)

	2018	2019	2020	2021	2022
Schoolgaand: In welke richting zitten ze?					
Nog niet schoolgaand	2	3	3	2	2
Kleuteronderwijs					
Gewoon kleuteronderwijs	7	7	5	6	10
Buitengewoon kleuteronderwijs				1	1
Lager onderwijs					
Gewoon lager onderwijs	9	10	11	8	6
Buitengewoon lager onderwijs	5	5	2	7	7
Secundair onderwijs					
Eerste graad					
A-stroom				2	1
B-stroom					2
Tweede en derde graad					
ASO	1	1	3	2	
TSO	1				1
BSO	10	7	8	3	3
KO					
BuSo	3	5	9	7	6
Deeltijds onderwijs	4	4	1	1	
Leercontract					
(voorbereiding) middenjury					
Hoger onderwijs		1			
Onthaalklas anderstaligen					
tweedekans- of volwassenonderwijs		1		2	2
TOTAAL	42	44	42	41	41

Niet-schoolgaand: Wat is het hoogst behaald opleidingsniveau?					
lager onderwijs					
lager secundair onderwijs				3	1
hoger secundair onderwijs					
post secundair onderwijs				1	
hoger onderwijs					
TOTAAL	0	0	0	4	1

We zien een stijging van het aantal kleuters. Dit aantal verhoudt zich tot ¼ van het totaal aantal jongeren.

Figuur 52: Gezinssamenstelling (per gezin) – verblijf

Uit bovenstaande tabel kunnen we afleiden dat het aantal jongeren die opgroeien in een gezinssituatie waar er sprake is van co-ouderschap blijft stijgen.

Figuur 53: Soort dossier op 31/12

Soort dossier	2018	2019	2020	2021	2022
Dossiers bij de jeugdrechtbank	31	33	28	30	31
Dossiers bij gemandateerde voorziening (OJC/VK)	3	4	7	6	7
Dossiers zonder gemandateerde voorziening of JRB	9	7	7	9	4
TOTAAL	43	44	42	45	42

Het aantal dossiers zonder gemandateerde voorziening of JRB daalt omdat we minder jongeren begeleiden die reeds 18 jaar zijn.

Aanwezige problematieken binnen verblijf

Onderstaande tekst over de aanwezige problematieken binnen verblijf geldt voor alle kinderen en jongeren in de leefgroepen van de Sneppe en Hagekant (leeftijd 6-18j) en het Vijverhuis (0-6j) maar niet voor de jongeren die in het kamertrainingscentrum verblijven (leeftijd 16-25j). Voor hen focussen we op de verschillende levensdomeinen.

Bij de jonge kinderen van het Vijverhuis (leeftijd 0-6j) worden niet veel kind-problemen gescoord, de problemen situeren zich eerder in de context.

Bij de jongeren van twee andere leefgroepen merken we vooral dezelfde problematieken als de jongeren die nog thuis wonen en bij wie contextbegeleiding is ingezet, meer bepaald hyperactief gedrag en een laag of negatief zelfbeeld. Verontrustend is wel dat bij de helft van de jongeren sprake is van een hechtingsproblematiek. Dit is niet enkel te wijten aan de plaatsing maar is vaak reeds aanwezig op moment van de plaatsing. Hoewel we de ouders zoveel mogelijk betrekken in de begeleiding en we heel sterk inzetten op de band tussen ouders en hun kind(eren), zien we dat de plaatsing toch een negatieve invloed heeft op de hechting. Op vandaag is in de leefgroep met de heel jonge kindjes 'Infant Mental Health' hét kader waarop de werking is gebaseerd met als doel de hechting tussen ouder en het jonge kind zoveel mogelijk te stimuleren. We hopen dat in de toekomst het groot aantal jongeren met hechtingsproblemen dan ook daalt.

Ook de problemen in de context van de geplaatste kinderen zijn gelijklopend als deze van de jongeren die nog thuis wonen. De ouders hebben problemen op vlak van grenzen trekken en beschikken over onvoldoende probleemoplossende vaardigheden. Ook zij hebben een pedagogisch verwennende opvoedingsstijl. Bij 1/3 van de gezinnen wordt de verontrustende opvoedingssituatie gekenmerkt door hevige conflicten en onaangepaste huisvesting. De ouders hebben vaak een verstandelijke beperking, psychiatrische klachten, middelengebruik en jeugdtrauma's. Ze hebben ook vaak een zwakke lichamelijke gezondheid.

Welke factoren doorslaggevend zijn om een jongere te plaatsen is op vlak van dit beeld niet echt duidelijk. We kunnen veronderstellen dat de ernst van de problemen in de context van de jongeren die geplaatst zijn ernstiger zijn waardoor de veiligheid van de jongeren in het gedrang wordt gebracht. Dit kan een invloed uitoefenen op de verdere hechting tussen ouders en hun kind(eren).

DOELEN OP VERSCHILLENDE LEVENSDOMEINEN op 31/12

In het kamertrainingscentrum worden er voor alle jongeren doelen rond dagbesteding opgesteld, en bijna voor alle jongeren doelen rond emotionele/psychische zelfzorg en toekomstperspectief. Het feit dat dagbesteding bij alle jongeren problematisch is, legt een grote druk op de werking van het team omdat deze overdag in de leefgroep blijven rondhangen en extra ondersteuning vragen.

Aan het toekomstperspectief wordt bij alle jongeren zeker de nodige aandacht besteed en als doel opgenomen in het groei- of ondersteuningsplan. Eén jongere, die nog maar enkele maanden in het kamertrainingscentrum verbleef, was nog niet klaar om over de toekomst na te denken. De jongere wil zich focussen op de huidige situatie en kan momenteel nog niet nadenken over 'wat hierna', is op heden te bedreigend.

1.6.1.3 Bekeken over een volledig jaar.

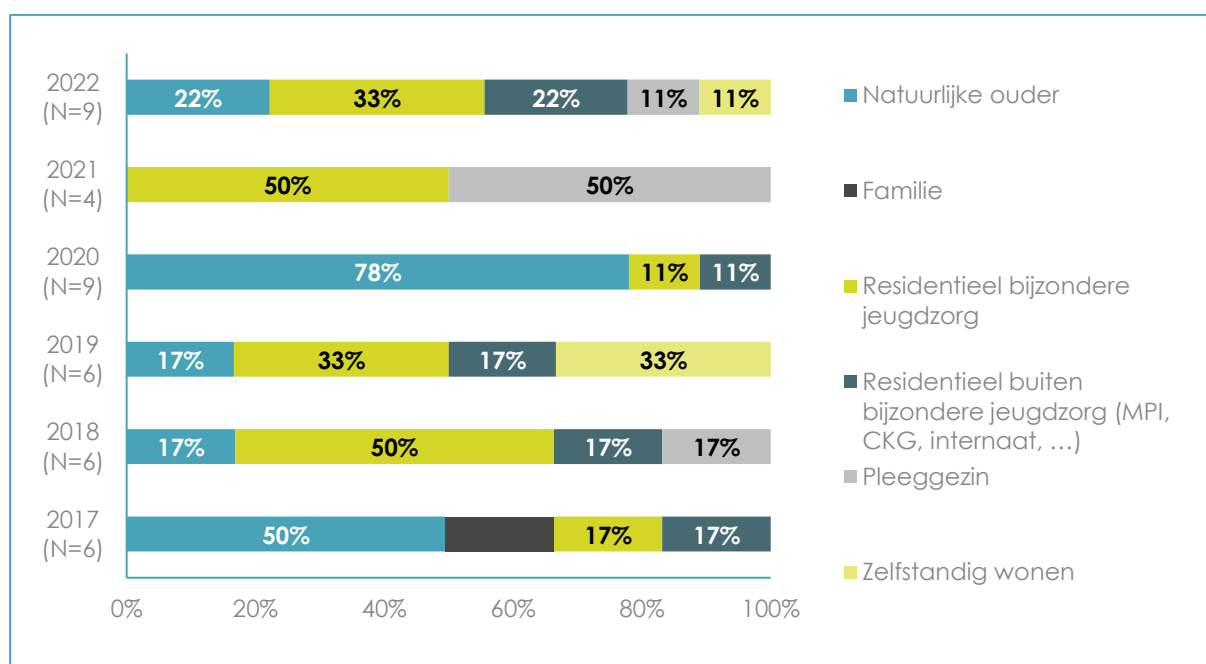
Figuur 54: Aantal + soort time out met terugkeer in module verblijf over volledig jaar

Soort time out	2018	2019	2020	2021	2022
Gesloten gemeenschapsinstelling	5	2	3		3
H. Hart			2	1	1
Psychiatrie: Korbeel	1	1			
Time-out in andere BJB-voorziening			1		
Time-out binnen VOT			2	1	1
TOTAAL	6	3	8	2	5

Na corona is het terug mogelijk om in te zetten op time-outs. De meeste time-outs vinden plaats in een gesloten gemeenschapsinstelling na agressie-incidenten door jongeren in de leefgroepen.

1.6.1.4 Einde begeleiding.

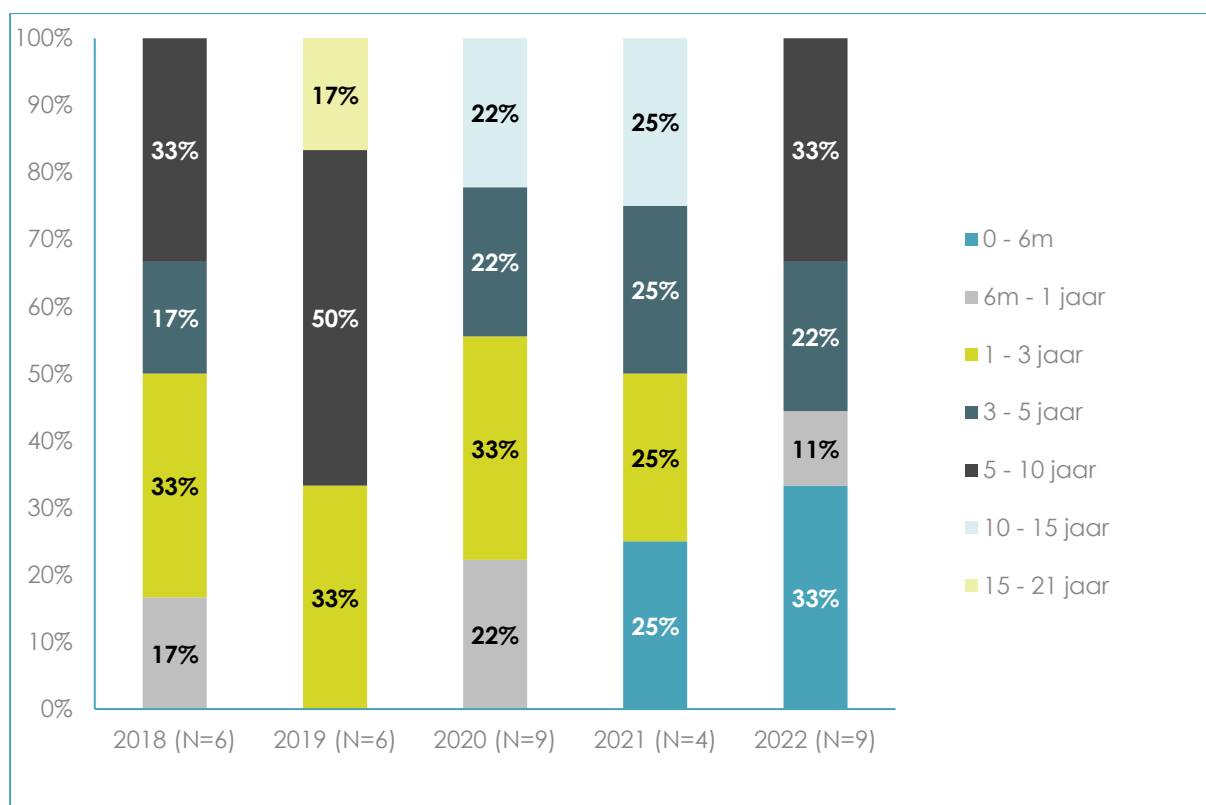
Figuur 55: Evolutie verblijfplaats – verblijf

Er zijn 9 jongeren uitgestroomd waarvan 4 zijn kunnen terugkeren naar huis of familie. Daarenboven mocht nog een andere jongere naar huis mits combinatie met een internaat.

3 jongeren zijn doorverwezen naar een voorziening BJB. Eén jongere is doorverwezen naar een CBAW-dienst in Gent omdat die jongere haar bachelor studies in deze stad wilde aanvatten.

Figuur 56: Evolutie begeleidingsduur bij einde begeleiding - verblijf

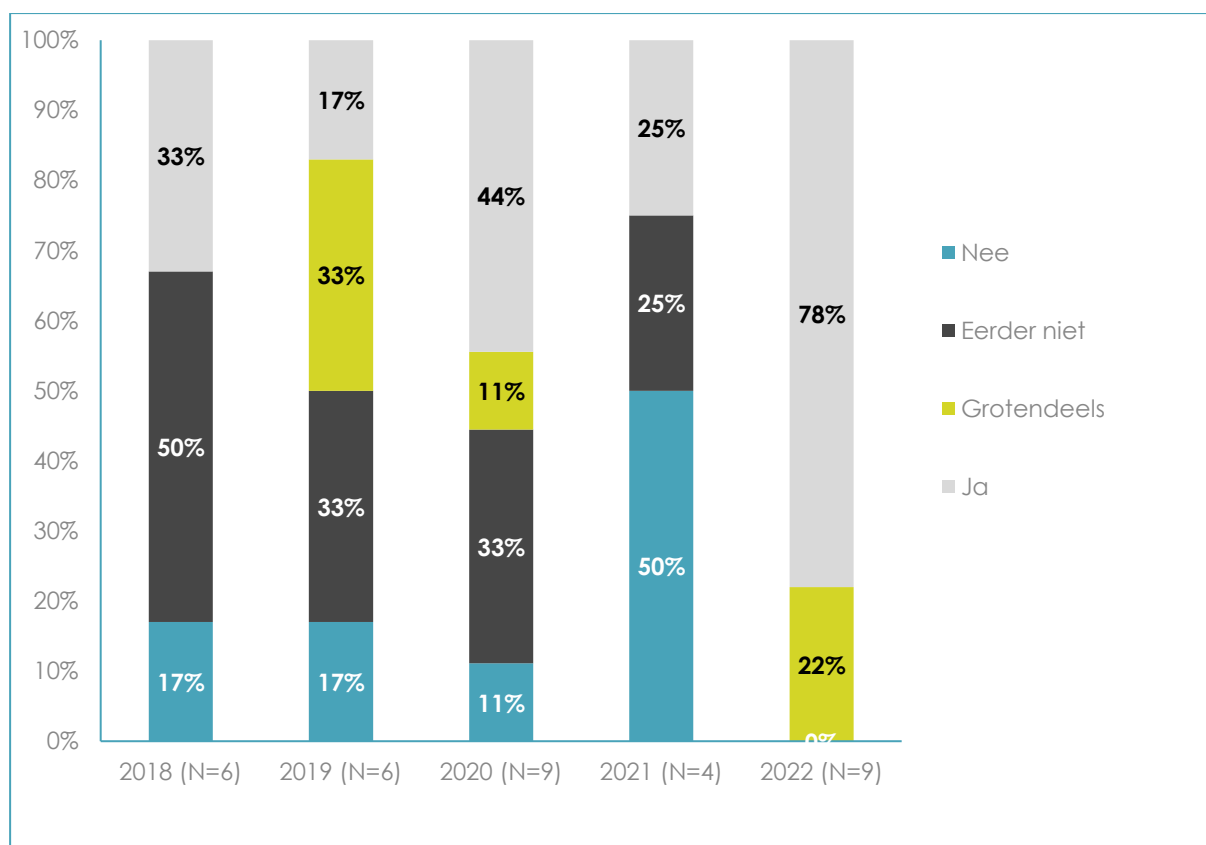
Net zoals bij contextbegeleiding zien we ook bij verblijf een trend naar meer kortdurende opnames.

Figuur 57: Uitval – verblijf

	2019	2020	2021	2022
Nee	6	5	2	9
Ja, reden:		4	2	
Zwaar incident				
Ontvluchting		1		
Onwerkbare hulpverleningsrelatie		3	2	
Veiligheidsrisico's				
TOTAAL	6	9	4	9

Alle jongeren zijn uitgestroomd met onderling akkoord. Er was geen enkele jongere bij wie de begeleiding éézijdig werd stopgezet.

Figuur 58: Realisatie doelstellingen - verblijf

Er zijn dit jaar 9 jongeren uit verblijf gestroomd waarbij in totaal 5 jongeren naar huis zijn kunnen terugkeren, één jongere wel met ondersteuning van een internaat. Daarnaast is er nog een jongere verder gaan studeren in Gent (bachelor orthopedagogiek) onder begeleiding van een CBAW-dienst. Dit is op zich een heel mooi resultaat wat we heel graag volgende jaren zien bestendigd worden. Binnen HDO zetten we heel sterk in op netwerkgericht werken, het zoeken naar netwerkfiguren die de ouders ondersteunen in de opvoeding van hun kinderen. Er worden meer en meer veiligheidsplannen opgemaakt waarbij het hele netwerk van de ouders wordt betrokken. Wanneer we inschatten dat er sprake is van goed genoeg ouderschap laten we de jongere terugkeren naar huis, mits verderzetting van de contextbegeleiding.

Binnen het kamertrainingscentrum zijn er geen jongeren uit de voorziening uitgeschreven. Alle jongeren zijn immers geschakeld naar CBAW of KWE.

1.7 Besluit

Ondanks de problematiek van ellenlange wachtlijsten en het dichtslibben van onze sector zijn er in HDO meer jongeren/gezinnen ingestroomd dan de voorbije jaren.

Binnen de modules contextbegeleiding blijft de stijgende lijn van het aantal begeleiding binnen positieve heroriëntering zich verderzetten. We houden ons nu strikter aan de maximumtermijn van 4 maanden waardoor er bij onze 12 modules een grote turnover is. Wel moet gezegd dat het strenger bewaken van de termijn van deze kortdurende module zeker niet inboet aan de kwaliteit van de hulpverlening. Immers, bij 92% van de afgesloten begeleidingen is er geen verontrusting meer of is deze hanteerbaar. Wat de modules contextbegeleiding in functie van autonoom wonen (CBAW) betreft waren er echter weinig externe opnames. De oorzaak daarvan is dat de meeste jongeren die binnen ons kamertrainingscentrum verblijven (TCK) of co-housen in onze kleinschalige wooneenheid (KWE) schakelen naar CBAW. Omdat we heel veel belang hechten aan zorgcontinuïteit en de transitie van deze jongeren naar hun volwassenheid verder willen begeleiden, hadden we dit jaar veel jongeren in overtal binnen onze CBAW-modules. Daardoor zijn er uiteraard minder externe jongeren kunnen instromen. Maar voor deze jongeren organiseren we vanuit HDO een regionaal intersectoraal instroomoverleg voor jongvolwassenen, het JUMP-overleg. Binnen dit overleg wordt met alle partners bekeken wie welk aanbod kan doen voor een bepaalde jongvolwassene die wacht op hulp. Zo blijven ook deze wachtende jongeren niet in de kou staan.

Voor de reguliere modules contextbegeleiding zien we een stijging van het aantal aanmeldingen vanuit de Gemandateerde Voorzieningen (GV) en Sociale Dienst Jeugdrechtbank (SDJ). Oorzaak daarvan is dat wij de aanmeldingen van de Brede Instap (BI) en deze van de GV/SDJ chronologisch ordenen op één gezamenlijke wachtlijst. We hadden immers binnen de regio de afspraak om steeds de chronologie van alle aanmeldingen te respecteren en niet te werken met een beurtsysteem. Echter, doordat er aan sommige dossiers van de GV/SDJ een prior label wordt toegekend kwamen die dossiers telkens bovenaan de wachtlijst waardoor aanmeldingen van de BI in het gedrang kwamen. Dit werd op het Lokaal Overleg Bijzondere Jeugdzorg (LOBJ) besproken en de afspraak is om in de toekomst toch met een beurtsysteem te werken. Maar ondanks het hoge aantal dossiers met een prior label, zien we dat de duurtijd van de contextbegeleiding toch sterk is verminderd en zien we een gunstige doelrealisatie bij de overgrote meerderheid van de begeleidingen. De sterke netwerkgerichte basishouding van onze contextbegeleiders ligt hier ongetwijfeld aan de grondslag.

Binnen verblijf zien we een stijging van opnames in de leefgroepen met gedeelde zorg (= de infant- en de perspectiefzoekende leefgroep). Maar ook bij deze opnames is er maar 1 jongere via de reguliere wachtlijst ingestroomd. Bij alle andere jongere is er een label prior, fase 3, hoogdringendheid of een vist-crisis toegekend. Wij proberen aan het dichtslibben van de sector een antwoord te bieden door meer in te zetten op netwerkgericht werken. We zullen al eens vlugger kijken of er geen ondersteunende figuren in de context van de ouders zijn die hen kunnen bijstaan in de opvoeding van hun kinderen. Door ouders te omringen met zulke steunfiguren en door onze mindset op "goed genoeg ouderschap" kunnen jongeren vlugger naar huis georiënteerd worden. Vaak wordt aan zulke trajecten nog een module contextbegeleiding gekoppeld als vorm van nazorg om zo de terugkeer naar huis meer slaagkans te geven. Dat we daarin ook slagen is merkbaar in de cijfers: meer dan de helft van onze uitgestroomde jongeren zijn kunnen terugkeren naar huis of familie.

Ook voor onze jongvolwassenen wordt sterk ingezet op het zoeken naar ondersteunende buddy's of steunfiguren. We zijn er immers van overtuigd dat, door hen te omringen met netwerkfiguren, ze zich meer gesteund zullen voelen om de stap naar zelfstandigheid te durven zetten. Het positieve verslag van de inspectie rond jeugdhulp aan jongvolwassenen toont ook aan dat we daarin slagen. Het blijft wel een uitdaging om voldoende vrijwillige buddy's en steunfiguren te vinden.

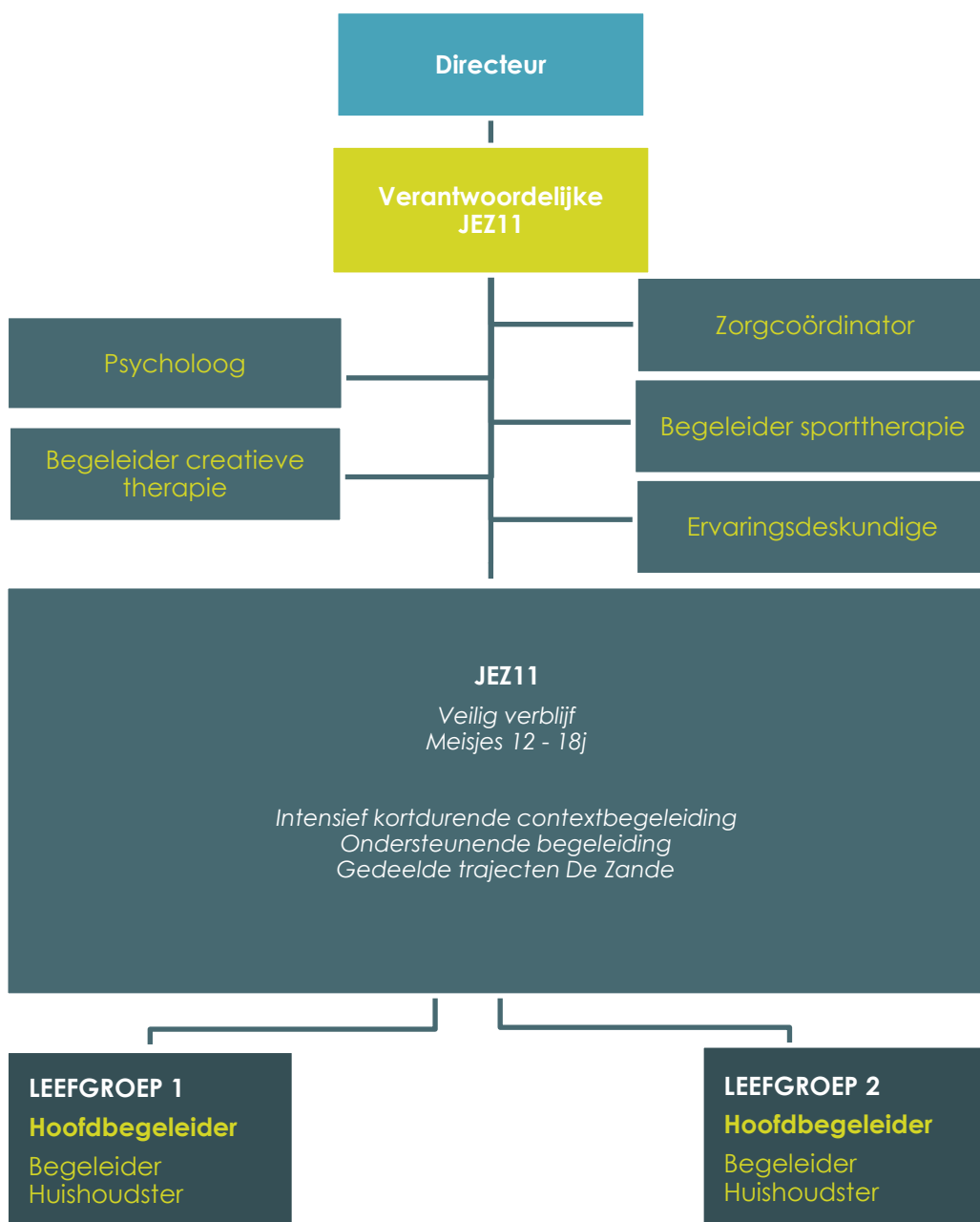
Opvallende cijfers dit jaar waren het aantal dagen dat er vanuit HDO een crisisaanbod is gedaan. We hebben een verzekerd aanbod autonome crisisbegeleiding en een verzekerde module crisisverblijf voor het jonge kind (0-6j) en indien mogelijk nemen we ook jongeren tussen 6j-18j op. Wat de autonome crisisbegeleiding betreft hebben we dit jaar meer crisisbegeleidingen gedaan waarbij bij de meesten de maximumtermijn van 42 dagen werd doorlopen. Geruststellend is dat bij de overgrote meerderheid van deze begeleidingen de resultaten van de doelrealisatie wel positief waren. Schrijnend is echter de stijgende vraag voor een crisisopname voor het jonge kind. Op 2 dagen na was deze module constant ingenomen. De lange duurtijd van deze crisisopnames is daarbij sterk verontrustend. Het zijn trajecten die starten als een crisisopname maar evolueren naar een vorm van overbruggingshulp binnen een crisismodule. Terugkeer naar huis is voor veel van deze jonge kinderen jammer genoeg niet mogelijk en omdat er in de Westhoek veel te weinig pleeggezinnen zijn, is het perspectief dan ook vaak opname in een residentieel verblijf. En daar wringt het schoentje doordat we botsen op de lange wachtlijsten van de voorzieningen. De mail met de dringende oproep voor residentieel vervolghulp na crisisverblijf maakt het ons keer op keer weer duidelijk: er zijn heel veel baby's, peuters en kleuters die meedraaien in de carrousel voor wie een duurzame oplossing meer dan nodig is. Ook binnen het mogelijk aanbod crisisverblijf zijn we een duidelijke stijging van het aantal dagen, dit jaar zelf een verviervoudiging. Bij één jongere bleef de module crisisverblijf 2 maanden aanhouden omdat er nergens anders plaats was. Tot slot hebben we ook de module kortdurend crisisverblijf een aantal keren ingezet voor een korte time-out. Tweemaal voor een jongere uit een gezin waar een module contextbegeleiding lopende was, één keer voor een CBAW jongere en één keer voor een time-out van een jongere vanuit aan andere BJB-voorziening.

Uit bovenstaande blijkt dat HDO nog steeds een dynamisch organisatie is dat zijn aanbod inzet volgens de noden die leven in de sector, bij de jongeren en hun gezinnen. Daarenboven gaan we ook op zoek naar innovatie en experimenteren we met ons aanbod in het belang van onze cliënten. Zo hebben we, in navolging van vorig jaar, ook dit jaar als leercasus een module contextbegeleiding in functie van Signs of Safety (SOfS) aangeboden en dit onder begeleiding van een Signs of Safety trainer/coach. Omdat we sterk geloven in dit gedachtengoed zullen we via reconversie van modules contextbegeleiding vanaf 2023 twee modules SOfS structureel aanbieden. Verder zijn we sterk op zoek naar hoe we het probleem van dagbesteding bij veel van onze jongvolwassenen kunnen aanpakken. Er is in onze regio weinig aanbod voor alternatieve dagbesteding en dit legt een grote druk op de werking van ons kamertrainingscentrum en kleinschalige wooneenheid. Doordat vele jongeren geen dagbesteding hebben en in TCK of KWE blijven hangen, moeten begeleiders ook overdag ingeroosterd worden om hen te begeleiden. Daarvoor ontbreken echter de personele middelen. We zijn nu aan het zoeken hoe we op dit vlak kunnen samenwerken met andere partners zoals de ouders, de scholen, vrijwilligers enz.

Samenwerken met partners is dé boodschap om aan alle uitdagingen binnen de hulpverlening tegemoet te kunnen komen. De nota "Vroeg en Nabij" van het Agentschap over de geïntegreerde aanpak en de roep naar gedeelde verantwoordelijkheid binnen het project van de Ideale Wereld zijn daartoe goede aanzetten waar we mee onze schouders onder zullen zetten.

2 JEZ11

2.1 Organigram

2.2 Algemeen: instroom JEZ11

Figuur 59: Instroom JEZ11

	2019	2020	2021	2022
CBKI				
Externe opname		3	1	1
Schakelen	1	1	1	2
Veilig verblijf				
Externe opname		6	9	11
Time-out				1
Schakelen	2	3	1	0
TOTAAL	3	13	12	15

In 2022 konden 11 meisjes opstarten in veilig verblijf. Naast de reguliere instroom, vond er in het najaar van 2022 ook één time-out van 11 dagen plaats. Dit werd vastgelegd op een regiebespreking en kon doorgaan gezien een nieuwe jongere pas midden november opstartte. Het verblijf na JEZ11 werd op dat moment ook vastgelegd. Gezien het uitzonderlijke van de time-out, wordt deze jongere niet meegenomen in de verdere bespreking van de cijfers.

Na een traject in veilig verblijf schakelden twee meisjes naar de CBKI-module. Eén meisje werd aangemeld voor de CBKI-module vanuit een OOC-werking en startte effectief op tijdens haar verblijf thuis.

2.3 Contextbegeleiding Kortdurend Intensief (CBKI)

Sinds april 2017 is JEZ11 erkend voor twee modules CBKI. Ook in 2022 kon opgemerkt worden dat deze modules moeilijk ingevuld werden vanuit de richtlijn 'gedeeld traject en/of uitstroom De Zande'. De hypothese, zoals eveneens geformuleerd in 2021, wordt hierbij bevestigd. Dit heeft te maken met het nieuwe jeugddelinquentiedecreet en het verschil in doelgroep in de gemeenschapsinstellingen en veilig verblijf.

In 2022 werd de CBKI-module tweemaal ingezet om de overstap, na veilig verblijf JEZ11, naar een andere voorziening te ondersteunen. Beiden hadden hierbij de finaliteit om zowel de jongere als haar context intensief te ondersteunen. Na een verblijf van ruim 5 jaar in JEZ11 schakelde één jongere, voor een periode van drie maanden, over op CBKI. Bij de tweede jongere werd zowel het verblijf als de CBKI samen binnen het jaar volbracht, waarbij de CBKI slechts één maand ingezet werd. Afgelopen jaar werden de doelstellingen van de begeleiding bij één jongere grotendeels bereikt en bij de andere eerder niet. Voor wat betreft beide jongeren kon een vooruitgang opgemerkt worden op vlak van de levensdomeinen wonen en toekomstperspectief. Het ene meisje zette hierbij bijkomend stappen in de goede richting op vlak van budgettering en administratie. Het andere meisje volbracht op haar beurt inspanningen op de domeinen vrijetijdsbesteding, netwerk, emotionele/psychische zelfzorg alsook lichamelijke zelfzorg.

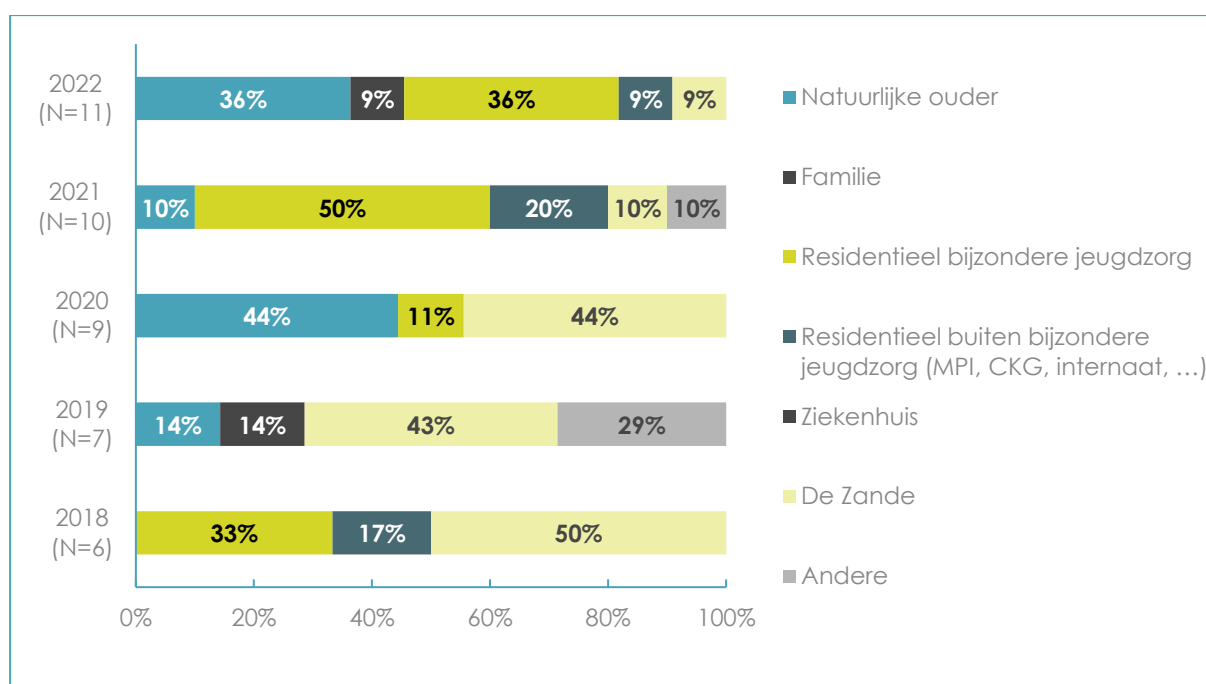
Een derde maal werd de CBKI-module ingezet om een jongere en haar context te ondersteunen tijdens het verblijf thuis (nieuw samengesteld gezin). Het meisje bevindt zich in de leeftijdscategorie 15 tot 17 jaar en is schoolgaand in het buitengewoon secundair onderwijs. De aanmelding gebeurde vanuit een OOOO-setting. Deze contextbegeleiding was nog niet afgerond op 31/12/2022.

2.4 Veilig verblijf in cijfers

2.4.1 Start begeleiding

2.4.1.1 Verblijfplaats vóór start begeleiding

Figuur 60: Verblijfplaats voor start begeleiding

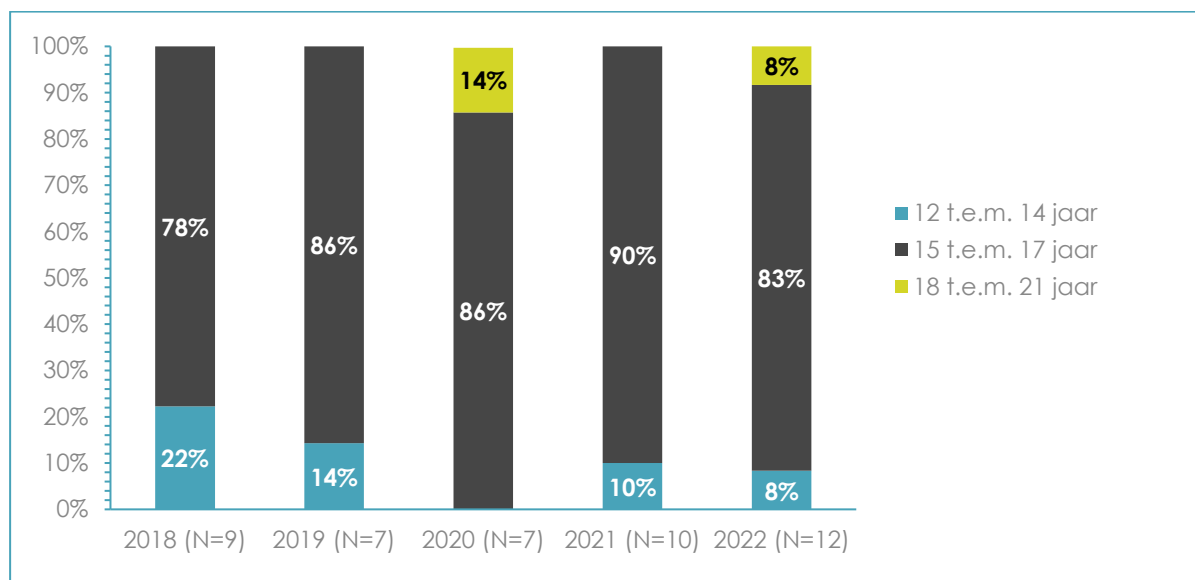
Na goedkeuring op het puzzeloverleg werden er opnieuw een aantal jongeren met indicatiestelling 'veilig verblijf' georiënteerd naar JEZ11. Bijna de helft van de jongeren verbleef voor JEZ11 bij (een) natuurlijke ouder(s) of familie. Nog eens 5 jongeren stroomden in vanuit een eerder verblijf in residentiële jeugdhulp, waarvan 4 uit Bijzondere Jeugdzorg. Voorgaande vaststelling betekent een belangrijk keerpunt op vlak van instroom, gezien de meerderheid niet langer louter 'residentiële jeugdhulp' betreft, maar evenredig komt te staan naast het gezin, een natuurlijke ouder of familie. Meer jongeren verblijven bijgevolg thuis voor opname in JEZ11, in vergelijking met voorgaande jaren.

In lijn met vorig jaar maakte één jongere de overstap naar JEZ11 vanuit De Zande.

2.4.2 Cijfers op 31/12

2.4.2.1 Evolutie leeftijdsverdeling

Figuur 61: Leeftijdsverdeling op 31/12

JEZ11 richt zich op meisjes tussen 12 en 18 jaar. Net zoals voorgaande jaren is de meerderheid van de opgenomen jongeren tussen 15 en 17 jaar. Omwille van bewindvoering over goederen en persoon en het gebrek aan uitstroomperspectief verblijft één meisje ook na haar 18 in JEZ11.

2.4.2.2 Dagbesteding en opleidingsniveau

Figuur 62: dagbesteding op 31/12

	2018	2019	2020	2021	2022
School nog niet opgestart				1	3
Georganiseerde dagbesteding als alternatief voor de school		6	2	1	1
Schoolgaand	5	1		3	4
Spijbelen			1	1	2
Deeltijds onderwijs of leercontract, POT	4		2	4	2
Werkzoekend			1	0	
Hospitalisatie			1	0	
TOTAAL	9	7	7	10	12

Bij meisjes die worden opgenomen in JEZ11 is er vaak sprake van een vastgelopen schooltraject. Hun schoolcarrière wordt gekenmerkt door regelmatige schoolwissels, spijbelen, schorsingen, moeilijk kunnen volgen van afspraken op school, schoolmoe zijn, ...

Bij aanmelding in JEZ11 zijn meisjes vaak wel ingeschreven in een school, maar is dit louter administratief. Het leven van deze meisjes is zodanig verstoord dat naar school gaan een te grote verwachting inhoudt.

Er moet tijd genomen worden om de noden van de jongere in kaart te brengen en samen te zoeken naar een haalbaar schooltraject. Binnen een traject in JEZ11 wordt gedurende de eerste zes weken tijd uitgetrokken om een screening van de schoolsituatie uit te voeren. Op die manier willen we tot de meest geschikte schoolkeuze en studierichting komen. In afwachting van de onderwijsoriëntering, wordt binnen de muren van JEZ11 een gevarieerd school vervangend programma aangeboden met een mix van sport, vorming (vanaf september '22: school) en therapie. Ook wanneer school terug wordt opgestart, merken we dat het niet evident is voor de meisjes om dit vol te houden. Het blijft een voortdurend afstemmen wat de jongere aankan en nodig heeft. Op de momenten dat het voor een meisje niet haalbaar is om extern naar school/alternatieve dagbesteding te gaan, bieden we als alternatief het school vervangend dagprogramma aan.

Sinds september 2022 werkt JEZ11 actief samen met Penta voor het verder kwalitatief vormgeven en ondersteunen van het onderwijsaanbod in JEZ11. Enerzijds is er sprake van een groepsaanbod, waarbij de jongeren in JEZ11 vanuit een eerder klassikaal aanbod onderwijs genieten. Anderzijds wordt er ook ingezet op onderwijs op maat waar mogelijk en nodig. Dit alles met de bedoeling om de groei en ontwikkeling van iedere jongere in JEZ11 ook op schools vlak (verder) te bevorderen.

Op 31 december 2022 werd school voor drie van de meisjes nog niet opgestart. Twee jongeren bevonden zich hierbij nog in de fase van 'schooloriëntatie' omwille van hun recente opstart in JEZ11 en volgden dus nog het school vervangend programma. Eén van deze twee jongeren stroomde al vroeger in, maar liep kort daarna weg wat maakte dat het hulpverleningstraject opnieuw diende te starten. Ook zij volgde het school vervangend programma. Voor een derde jongere was er nog sprake van het verkennen van mogelijkheden tot schoollopen, maar werd dit niet verwezenlijkt zoals verwacht. Uit de tabel kan verder afgeleid worden dat zes jongeren naar school gingen, waarvan twee jongeren kozen voor een opleiding binnen het deeltijds onderwijs. Twee jongeren waren ingeschreven op school, maar kozen ervoor om te spijbelen. Voor één jongere werd, gelinkt aan het lage opleidingsniveau én algemene draagkracht, standaard ingezet op georganiseerde dagbesteding als alternatief voor school.

Bij de niet-schoolgaande jongeren kan een laag opleidingsniveau opgemerkt worden (lager onderwijs/lager secundair onderwijs). Dit opleidingsniveau, gecombineerd met een gebrek aan schoolse vaardigheden en de evenwichtsoefening draagkracht-draaglast, maakt een heropstart van hun schoolcarrière niet gemakkelijk.

2.4.2.3 Doelen op verschillende levensdomeinen

Na een observatieperiode van 6 weken wordt het observatieverslag en een eerste handelingsplan opgemaakt. Dit plan wordt 6-maandelijks geëvalueerd en bijgestuurd. Bij een analyse van deze handelingsplannen, kunnen er een aantal vaststellingen gedaan worden omtrent doelstellingen op vlak van één of meerdere levensdomeinen.

Voor alle meisjes die op 31/12 in JEZ11 verblijven, werd de aandacht gevestigd op: wonen, dagbesteding, vrijetijdsbesteding, netwerk, emotionele/psychische zelfzorg en toekomstperspectief. Minder frequent, maar nog steeds bij 7 van de 12 jongeren wordt ook de aandacht gevestigd op lichamelijke zelfzorg. De domeinen budgettering en administratie werden respectievelijk één- en tweemaal opgenomen in een handelingsplan. Bij geen enkele jongere werd een doelstelling opgenomen op vlak van het levensdomein 'rechten en plichten'.

Wanneer een domein niet opgenomen wordt, betekent dit niet dat er niet rond gewerkt wordt. Het betekent wel dat één of meerdere van de domeinen geen prioriteit zijn, ze al een zekere basis bezitten of ze op een later moment in het traject opgenomen worden.

Handelingsplannen worden steeds gericht opgesteld, zodat jongeren niet overspoeld worden door de hoeveelheid maar wel diepgaand met begeleiding aan de slag kunnen rond een aantal thema's om de rugzak met vaardigheden en attitudes (verder) te vullen.

2.4.2.4 Problematiek

JEZ11 doet een aanbod voor jongeren en hun context in een zeer verontrustende opvoedingssituatie. Vaak loopt het op diverse domeinen in hun leven helemaal fout en zijn problemen complex met elkaar verweven. Wanneer we de problematieken bekijken waarmee we geconfronteerd werden in 2022, dan kunnen we stellen dat de doelgroep die we omschrijven grotendeels correct is.

In vergelijking met 2021 kunnen er opvallend meer externaliserende problemen opgemerkt worden, met name: antisociaal of delinquent gedrag en agressief of oppositioneel gedrag. Aanvullend is er bij alle jongeren sprake van problemen met hun zelfbeeld en identiteit, wat een invloed kan hebben op hun ontwikkeling maar ook op keuzes die al dan niet gemaakt worden. Ook eenzaamheid wordt opgemerkt bij alle jongeren, acht van deze jongeren voelen zich hierbij eveneens somber. Zeven van hen ervaart psychosomatische klachten. Bij de meerderheid van de jongeren is er sprake van een hechtingsproblematiek, wat zijn weerslag kent op hun ontwikkeling, op de manier en/of mate van relatievorming, ... Weglopen, maar ook risicovolle vrienden, blijft bij de meerderheid van de jongeren een probleem. Bij 1/3^e van de meisjes is er sprake van (een vermoeden van) uitbuiting en/of tienerprostitutie.

Bij de meerderheid van de aanwezige jongeren kan een verstandelijke beperking opgemerkt worden. In mindere mate, maar met een grote impact op groepsdynamiek, begeleiding, mate en manier van hulpverlening kunnen ook bij vijf jongeren psychiatrische klachten opgemerkt worden, meer bepaald: suïcidepoging(en) en automutilatie. Hierop aanvullend is er ook bij 7 jongeren sprake van middelengebruik- en/of misbruik. Het gaat hierbij om gebruik/misbruik van medicatie, alcohol en/of softdrugs.

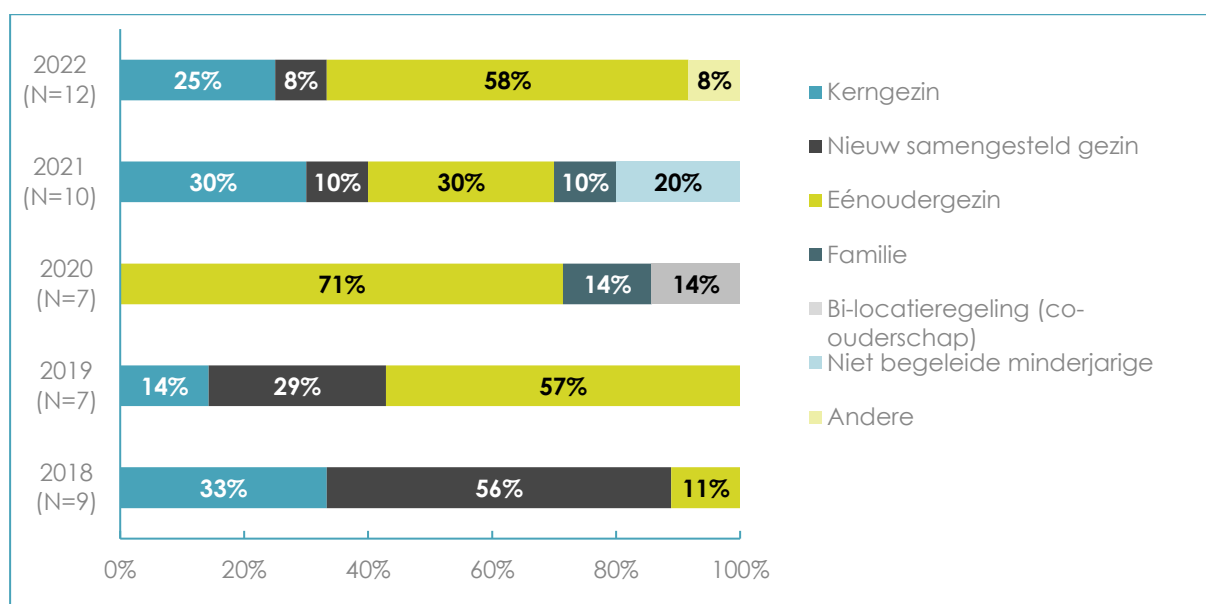
De complexiteit van de doelgroep leidt ons tot de vaststelling dat een stevig samenwerkingsverband met solide netwerkpartners noodzakelijk is en blijft, willen we de slaagkansen van het hulpverleningstraject van jongeren maximaliseren, maar ook de draagkracht binnen de voorziening/leefgroep haalbaar houden.

In de context van de jongeren zijn opvoedingsvaardigheden veelal ontoereikend, waarbij er hoofdzakelijk sprake is van onvoldoende grenzen of toezicht op wat de jongere doet. Opvoedingsfiguren slagen er hierbij onvoldoende in om de jongere positief te bekrachtigen en problemen constructief op te lossen. Het merendeel van de opvoedingsfiguren houdt er dan ook een verwaarlozende opvoedingsstijl op na, waarbij er sprake is van (te) veel afstand en loslaten. Binnen de context zijn er vaak ruzies en conflicten en wordt agressie gebruikt om deze op te lossen.

Naast de problematiek(en) bij jongeren, kunnen er ook bij de opvoedingsfiguren vaak meerdere problemen opgemerkt worden zoals financiële problemen en een minder aangepaste huisvesting. Net zoals dit het geval is bij de jongeren kan er ook bij de opvoedingsfiguren een lager zelfbeeld en een somber gevoel opgemerkt worden. Eveneens in lijn met de meisjes hebben ook de opvoedingsfiguren te kampen met (rand)psychiatrische klachten en middelenmisbruik en/of verslaving.

2.4.2.5 Gezinssamenstelling

Figuur 63: Gezinssamenstelling op 31/12

In 2022 verbleven, net zoals dit in 2021 het geval was, drie jongeren in hun kerngezin voor opstart in JEZ11. Het aantal jongeren dat opgroeit in een éénoudergezin is in 2022 sterk gestegen (verdubbeld) ten opzichte van vorig jaar. Bij één jongere was er geen natuurlijke context in beeld, wel het pleeggezin, hoewel eerder in de kantlijn. Er kan bijgevolg vastgesteld worden dat één jongere geen actieve context heeft om op terug te vallen tijdens of na haar verblijf in JEZ11. Voorgaande versterkt eerder aangehaalde problematieken zoals 'eenzaamheid' en 'hechtingsproblematiek'.

2.4.3 Cijfers bekeken over een volledig jaar

2.4.3.1 Evolutie aantal en soort time-out met terugkeer

Figuur 64: Evolutie aantal en soort time-out met terugkeer

Soort time out	2018	2019	2020	2021	2022
Gemeenschapsinstelling (De Zande Beernem of De Markt Mol)	2	12	2	6	1
De Korbeel		2	2		2
De Branding		2			
Heilig Hart	1	14	9	8	24
Yidam		1		1	
Crisisbox spoedafdeling J. Yperman		1		1	
Psychiatrisch Centrum Menen					1
OLV Brugge					1
AZ Delta - PAAZ					2
TOTAAL	3	32	13	16	31

Door sterk in te zetten op de relatie met de jongeren en samen op zoek te gaan naar oplossingen, is de inzet op een time-out veelal niet nodig. Toch kan de ontwikkeling en/of het traject van de meisjes in JEZ11 zodanig vastlopen of blokkeren, dat er op vraag van verwijzende instantie, begeleiding, maar ook de jongere kan ingezet worden op een 'time-out'. Dergelijke time-out impliceert een rustmoment voor de betrokken partijen. Rekening houdend met de aangehaalde problematieken, vergt het werken met de jongeren in JEZ11 heel wat energie. Ruimte krijgen om op adem te komen, stelt begeleiding in staat om een traject op langere termijn vast te houden.

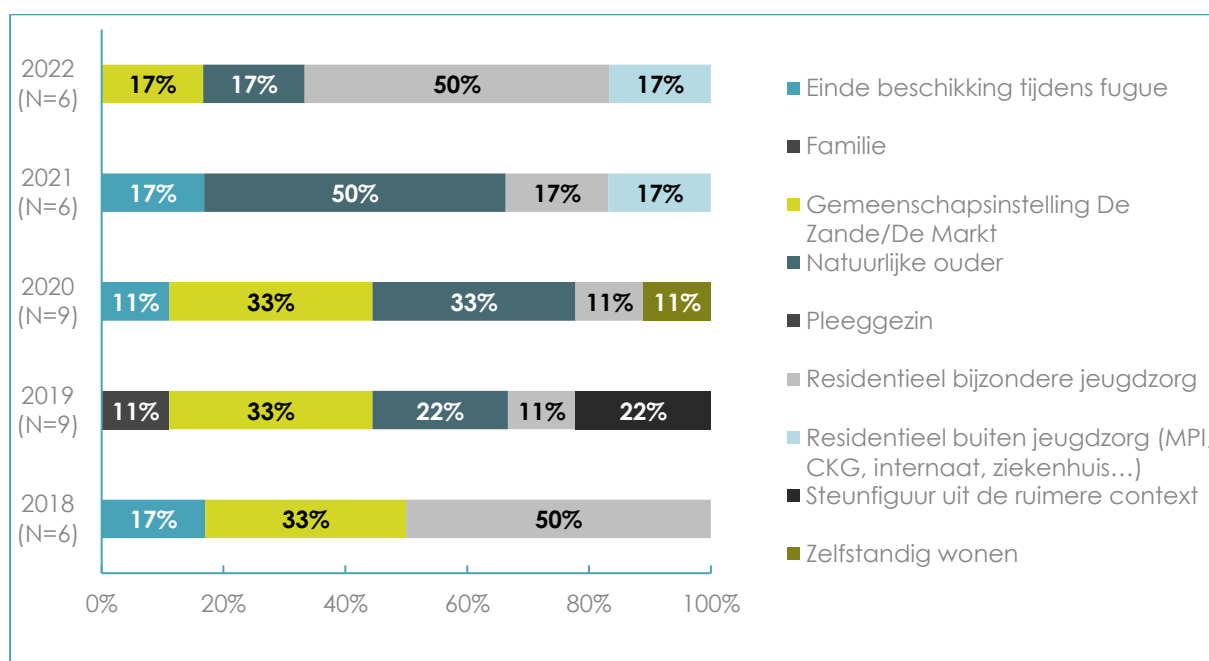
De aanwezigheid van één specifieke jongere zorgt voor een significante stijging van het aantal time-outs in JEZ11. Zo werd er tot drie keer meer beroep gedaan op de samenwerking met het psychiatrisch ziekenhuis Heilig Hart. 23 van de 24 keer betrof het hierbij een crisisopname van maximaal 24u. In de praktijk blijft het zo dat we jongeren zo snel mogelijk ophalen. Na vele crisisopnames, werd de samenwerking voor de desbetreffende jongere éénmaal uitgebreid naar een langdurige time-out van drie weken.

In tegenstelling tot vorig jaar zijn de gemeenschapsinstellingen niet langer een frequente partner voor wat betreft het organiseren van een time-out. Zo werd er in 2022 slechts éénmaal beroep gedaan op een time-out in één van de gemeenschapsinstellingen. Verder deden we ook beperkt beroep op De Korbeel (op vraag van de jongere) en Psychiatrisch Centrum Menen. In kader van rust en op vraag van de jongere werd er tweemaal beroep gedaan op de psychiatrische afdeling van het algemeen ziekenhuis AZ Delta. Onze Lieve Vrouw Brugge betrof een samenwerking in kader van gedwongen opname. Langer dan 28 dagen ging er een time-out door in Psychiatrisch Centrum Menen en Tordale. De helft van de time-outs, langer dan 24u, was gelinkt aan de eerder vermelde jongere.

2.4.4 Einde begeleiding JEZ11

2.4.4.1 Evolutie verblijfplaats bij einde begeleiding

Figuur 65: Evolutie verblijfplaats bij einde begeleiding

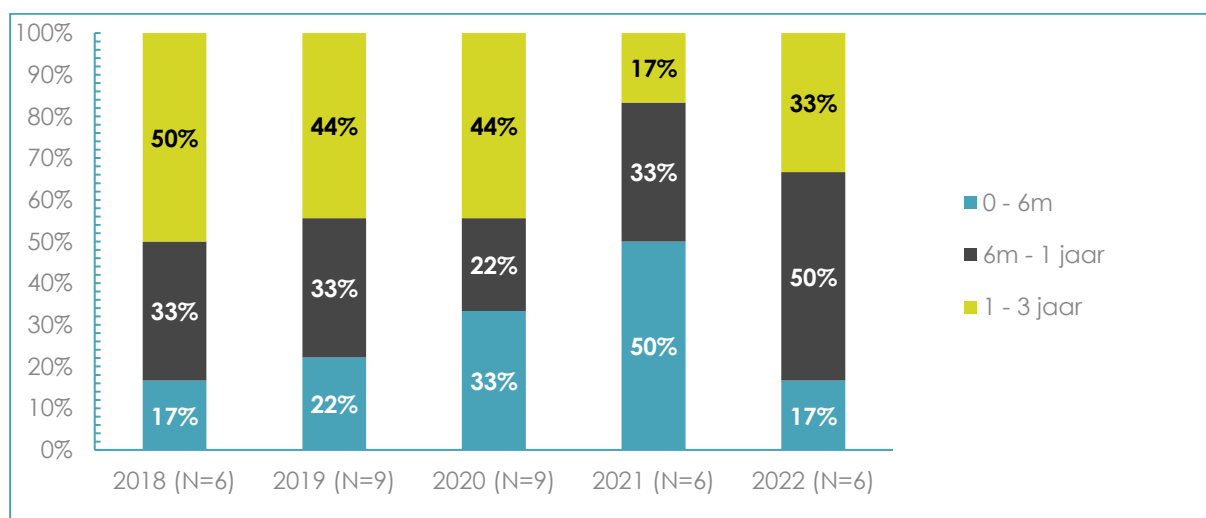

In 2022 rondten zes jongeren hun verblijf in JEZ11 af, allen met een ander uitstroomperspectief. Eén meisje ging naar De Zande, dit gezien er gedurende het verblijf in JEZ11 sprake was van een jeugddelict. Gelet op het nieuwe jeugddelinquentiedecreet kon een uitstroom naar De Zande vastgelegd worden.

Drie van de zes jongeren kende een overstap naar een andere residentiële voorziening in de jeugdhulp. Eén jongere schakelde naar een andere hulpverleningsmodule van Vereniging Ons Tehuis. Slechts één jongere stroomde uit richting de natuurlijke ouder.

2.4.4.2 Evolutie begeleidingsduur bij einde begeleiding

Figuur 66: Evolutie begeleidingsduur bij einde begeleiding

In 2022 verbleef slechts 1 jongere maximaal 6 maand in JEZ11, wat een sterke daling is ten opzichte van 2021. De helft van de jongeren kende een verblijf tussen 6 maand en één jaar. Tot slot waren er 2 jongeren die een traject langer dan 2 jaar, maar korter dan 3 jaar hebben doorlopen in JEZ11. Het gebrek aan uitstroomperspectief ligt aan de basis van deze vaststelling.

Dat een verblijf langer dan 6 maand duurt, is een sterke stijging ten opzichte van vorig jaar. Echter kan vastgesteld worden dat deze evolutie nauwer aanleunt bij de realiteit. De richtlijn voor een verblijf in JEZ11 betreft namelijk 9 maand, éénmaal verlengbaar met nogmaals 9 maand. Dergelijke richtlijn neemt echter niet weg, opnieuw gelet op het gebrek aan uitstroomperspectief, dat een traject ook langer dan 18 maand kan duren.

2.4.4.3 Uitval bij einde begeleiding

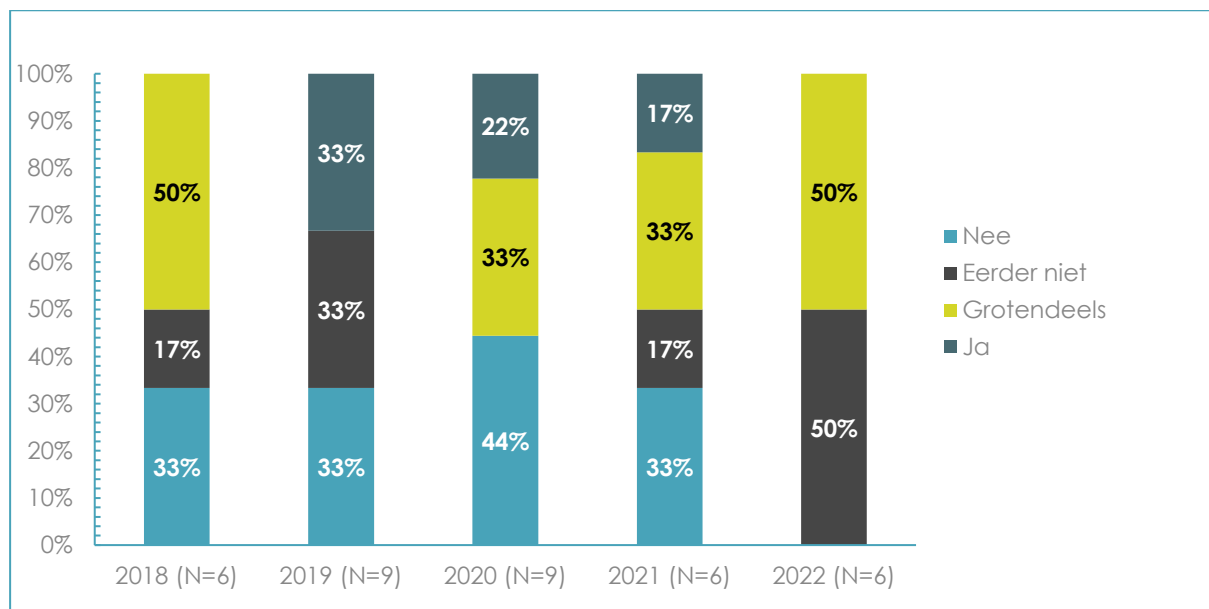
Figuur 67: Uitval bij einde begeleiding

	2019	2020	2021	2022
Nee	7	6	5	6
Ja, omwille van ontvluchting of veiligheidsrisico's	2	3	1	
TOTAAL	9	9	6	6

In 2022 werden alle trajecten zonder uitval afgerond, wat maakt dat er eveneens ingezet kon worden op nazorg waar mogelijk en/of gewenst.

2.4.4.4 Realisatie doelstellingen bij einde begeleiding

Figuur 68: Realisatie doelstellingen bij einde begeleiding

In 2022 kan er een evenredige verdeling opgemerkt worden voor wat betreft de realisatie van de geformuleerde doelstellingen. Zo kan opgemerkt worden dat bij de helft van de jongeren de doelstellingen grotendeels positief geëvalueerd worden. Bij de andere helft van de jongeren werden de doelstellingen eerder niet bereikt. Voor wat betreft deze jongeren kan opgemerkt worden dat de meest prioritaire doelstellingen bereikt werden en vervolghulp verder aan de slag kon gaan met de nog 'openstaande' of nieuwe doelstellingen.

Bij het inzoomen op de vooropgestelde doelstellingen zien we dat de meerderheid vooruitgang boekte op gebied van wonen. De helft van de jongeren zette stappen op vlak van dagbesteding, de andere helft stagneerde.

Ook de doelstellingen met betrekking tot budgettering en emotionele/psychische zelfzorg konden bij 1/3^e van de jongeren positief ingeschaald worden. Bij 1/3^e van de uitgestroomde jongeren was er sprake van een achteruitgang op vlak van emotionele/psychische zelfzorg en netwerk.

Op het domein vrijetijdsbesteding kan bij de meerderheid van de jongeren een status quo opgemerkt worden. De helft van de jongeren stagneerde op vlak van 'netwerk', daar waar 1/3^e een achteruitgang kende op datzelfde domein. Deze tendensen wensen we in de toekomst verder op te volgen om onze aanpak hier adequaat op af te stemmen.

2.4.5 Besluit

Op 1/01/2021 wijzigde de erkenning van JEZ11 van proeftuin naar veilig verblijf. Dit betekent dat dit jaarverslag inzicht verleend in het tweede, effectief werkzame jaar van JEZ11 als veilig verblijf. Het biedt ons inzichten over de doelgroep, maar ook over de aanwezige problematiek(en) bij jongeren en hun context.

Het biedt ons verder ook inzichten over de struikelblokken waarmee we te kampen kregen en hoe we hier als leefgroep(en) mee omgegaan zijn. Het zet ook onze sterktes in de kijker, sterktes waar in de toekomst graag verder mee aan de slag gaan.

Op vlak van instroom kan een belangrijk keerpunt opgemerkt worden, gezien de meerderheid niet langer louter 'residentiële jeugdhulp' betreft, maar evenredig komt te staan naast het gezin, een natuurlijke ouder of familie. Meer jongeren verblijven bijgevolg thuis voor opname in JEZ11, in vergelijking met voorgaande jaren. In lijn met vorig jaar maakte één jongere de overstap naar JEZ11 vanuit De Zande. Dit aantal zien wij in de toekomst, gelet op het nieuwe jeugddelinquentedecreet, niet stijgen.

Eveneens gelinkt aan de instroom kan opgemerkt worden dat de instroom van bepaalde jongeren een sterke invloed kan hebben op de werking en de manier waarop de hulpverlening (verder) vorm krijgt. Zo is één van de meest opvallende vaststellingen het feit dat de problematiek van een jongere de inzet op time-outs verdubbeld heeft in vergelijking met vorig jaar.

De complexiteit van de doelgroep blijft ons tot de vaststelling leiden dat een stevig samenwerkingsverband met solide netwerkpartners noodzakelijk is en blijft, willen we de slaagkansen van het hulpverleningstraject van jongeren maximaliseren, maar ook de draagkracht binnen de voorziening/leefgroep haalbaar houden. Wij hopen dat er vanuit dergelijk samenwerkingspartners mogelijkheden worden gecreëerd om niet alleen relationele continuïteit te creëren binnen de huidige werking, maar ook perspectieven in de toekomst te creëren.

Het blijft ook zoeken naar manieren om de CBKI-modules efficiënt in te zetten. Het zal ook nodig zijn en blijven om deze modules in te zetten voor de uitstroom veilig verblijf (JEZ11 of andere collega voorzieningen veilig verblijf).

Waar dit in 2021 nog behoorde tot de dromen, zijn wij er in 2022 in geslaagd om sinds september in samenwerking met Penta onderwijs aan te bieden. Gezien dit nog in zijn kinderschoenen staat, is het nodig om zowel het groepsaanbod als het aanbod op maat van nabij op te volgen, te evalueren en bij te sturen waar mogelijk en nodig. Naast onderwijsaanbod in huis blijven we het belangrijk vinden om samen met de jongeren te streven naar externe dagbesteding, in de hoop onze hulpverlening maximaal te vermaatschappelijken.

3 DIVAM

3.1 Organigram

3.2 Inleiding

DIVAM, Dienst leper – Veurne voor Alternatieve Maatregelen, is sinds 1 november 1999 als erkende HCA-dienst actief in gerechtelijk arrondissement West-Vlaanderen, afdelingen leper en Veurne.

DIVAM richt zich tot jongeren tussen de 12 en 23 jaar die een delict pleegden, hun context, alsook hun slachtoffers. Jongeren worden naar DIVAM doorverwezen door Parket of Jeugdrechtbank.

Als HCA-dienst ging DIVAM ook het voorbije jaar verder aan de slag met de optimalisering van het aanbod in kader van het in 2019 vernieuwde jeugddelinquentiedecreet. Daarnaast werd aandacht besteed aan het verfijnen van visie en methodieken en deze af te stemmen op de huidige maatschappelijke tendensen.

Op heden biedt DIVAM verschillende afhandelingsvormen aan: leerproject, gemeenschapsdienst, herstelbemiddeling, herstelgericht groepsoverleg, positief project en tot slot is het ook verantwoordelijk voor 2 modules delict gerichte contextbegeleiding.

3.3 DIVAM in cijfers

3.3.1 Aanmeldingen

Figuur 69: Aantal aanmeldingen per werkvorm over periode van 10 jaar – DIVAM

	Herstel- bemiddeling	HERGO	Leerproject	Gemeen- schapsdienst	Positief Project	TOTAAL
2012	109	1	27	10		147
2013	88	0	21	0		109
2014	112	1	22	2		137
2015	93	0	22	8		123
2016	87	0	20	5		112
2017	100	0	21	9		130
2018	115	0	15	11		141
2019	67	0	19	9	1	96
2020	67	0	21	5	2	95
2021	59	0	51	12	6	128
2022	75	0	31	13	6	125
TOTAAL	972	2	270	84	15	1343

* Wat Leergroepen De Zande betreft, is het zo dat het convenant met de gemeenschapsinstellingen (GI) in 2020 niet verder werd gezet. Deze kolom werd in tegenstelling tot de voorbije jaren dan ook niet verder opgenomen in bovenstaand figuur.

Het voorbije jaar werden in totaal 125 dossiers aangemeld. Na een stijging van een 33-tal dossiers in 2021 kan voor 2022 opnieuw dergelijke vaststelling worden gedaan. Opnieuw een hoog aantal dossiers kent verschillende redenen. Enerzijds zien we een verdere inbedding van de nieuwe mogelijkheden van het vernieuwde jeugddelinquentiedecreet (2019). Denk hierbij onder andere aan de aanmeldingen leerproject op parketniveau en de mogelijkheid tot een positief project.

Anderzijds kent de keuze van het Agentschap tot het aanstellen van referentieconsulenten binnen de Sociale Dienst Jeugdrechtsbank ook een positieve invloed. Aangezien slechts een aantal consulenten zich toespitsen op jeugddelicten en hierbij ook de insteek vanuit Signs of Succes hanteren, kent onze dienst een veel nauwere samenwerking met SDJ. De mogelijkheid tot afstemming en consulenten die bijzonder goed op de hoogte zijn van het aanbod naar aanleiding van de afhandeling van een jeugddelict levert een vlottere doorstroom en aldus gerichtere aanmeldingen op.

Tot slot zien we ook opnieuw een belangrijke stijging in het aantal dossiers herstelbemiddeling. Na een grondige terugval de voorbije jaren lijken de aanmeldingen het voorbije jaar weer in stijgende lijn te gaan.

Figuur 70: Aantal aanmeldingen per kwartaal in 2022 - DIVAM

	Leerproject	Gemeen- schapsdienst	Positief Project	Herstel- bemiddeling	Hergo
Q1	4	8	0	10	0
Totaal na Q1	4	8	0	10	0
Q2	8	0	3	20	0
Totaal na Q2	12	8	3	30	0
Q3	4	3	0	24	0
Totaal na Q3	16	11	3	54	0
Q4	15	2	3	21	0
Totaal na Q4	31	13	6	75	0

Sinds dit jaar worden tevens het aantal aanmeldingen per kwartaal grondig gemonitord. Op die manier kan een inschatting worden gemaakt van het aantal dossiers per kwartaal en de verdeling ervan op jaarbasis. Hierbij zien we over het algemeen een vrij evenredige verdeling.

Op niveau Aanbod zien we volgende tendensen:

- Wat betreft herstelbemiddeling kwamen bijna ieder kwartaal een twintigtal dossiers binnen.
- In het kader van positief project zien we een concentratie van aanmeldingen in Q2 en Q4.

Op niveau van Maatregelen:

- Qua aanmeldingen leerproject zien we een gelijke verdeling in de eerste drie kwartalen. Q4 is dan weer een uitschieter met 15 aanmeldingen.
- Het hoogst aantal aanmeldingen gemeenschapsdienst situeert zich in Q1.

Figuur 71: Aantal aangemelde jongeren per arrondissement per afhandeling 2022 - DIVAM

Arron- dissement	Herstel bemiddeling	Hergo	Leerproject				Gemeen- schapsdienst	Positief Project	TOTAAL
			10u	20u	40u	45u			
Ieper	38	0	7	8	2	0	3	4	62
Veurne	37	0	5	2	1	6	10	2	63
TOTAAL	75	0	12	10	3	6	13	6	125

Bovenstaande tabel geeft een duidelijk beeld weer betreffende de verdeling van de verschillende afhandelingsmodaliteiten per arrondissement.

Wat betreft de verdeling Ieper-Veurne zagen we voorbijgaande jaren dat er traditioneel meer dossiers werden doorverwezen vanuit Afdeling Ieper. Echter, in 2022 zien we voor het eerst een gelijk opgaande verdeling wat betreft het totaal aantal aangemelde dossiers.

Daarnaast zien we dat net zoals vorig jaar Veurne ruim driemaal zoveel dossiers gemeenschapsdienst aanmeldt dan Ieper. Hierbij gaat het vaak om dossiers waarin een combiné-maatregel wordt opgelegd samen met een langer leerproject. In dat opzicht wordt meteen ook het hoger aantal dossiers 'leerproject 45u' verduidelijkt.

3.3.2 Herstelbemiddeling

3.3.2.1 Algemeen

Figuur 72: Aantal bemiddelingen van 01/01/2022 tot 31/12/2022 - herstelbemiddeling

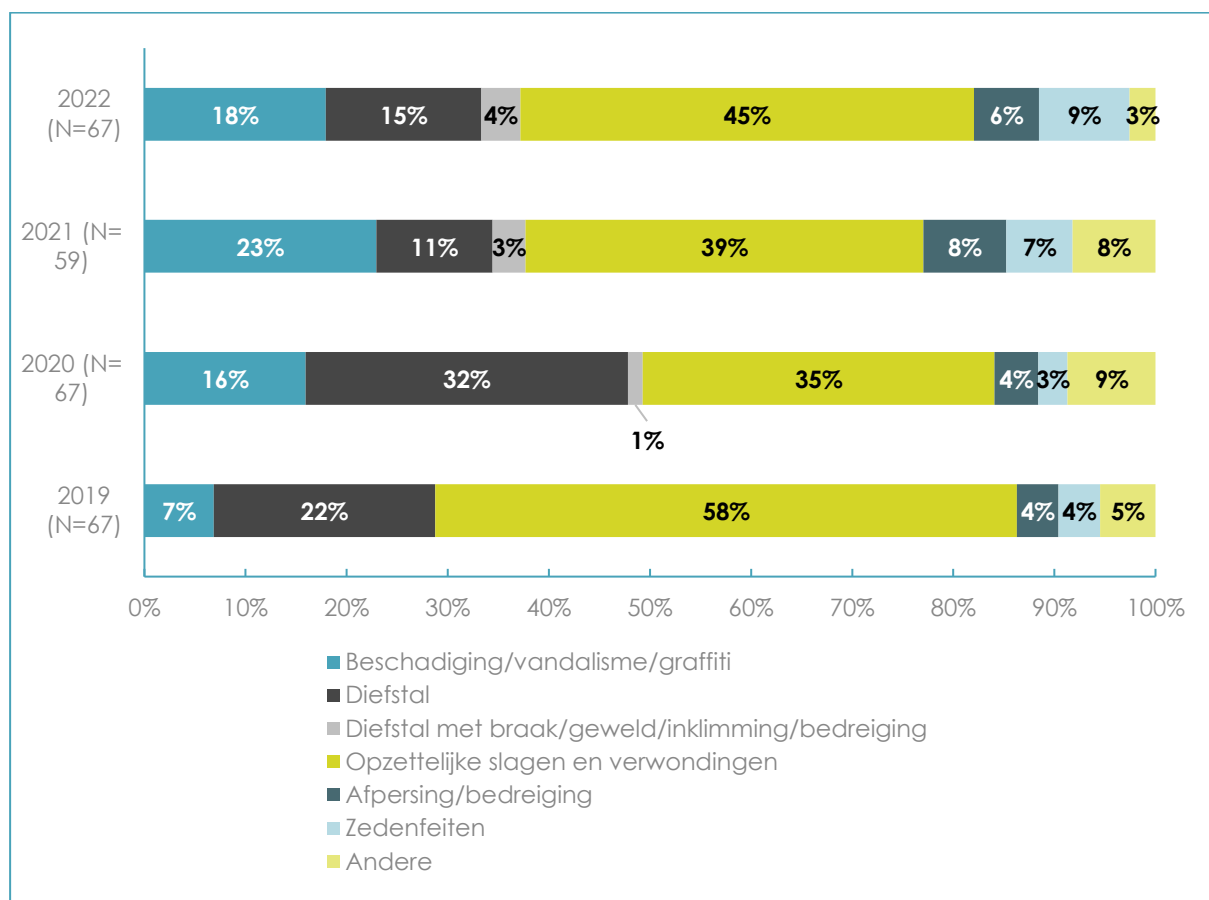
Arrondissement Veurne	Aantal bemiddelingen		
	Lopend op 31/12/2022	Afgesloten tijdens 01/01/2022-31/12/2022	Totaal
Aangemeld vóór 01/01/2022	0	24	24
Aangemeld tijdens 01/01/2022- 31/12/2022	22	15	37
TOTAAL	22	39	

Arrondissement Ieper	Aantal bemiddelingen		
	Lopend op 31/12/2022	Afgesloten tijdens 01/01/2022-31/12/2022	Totaal
Aangemeld vóór 01/01/2022	0	9	9
Aangemeld tijdens 01/01/2022- 31/12/2022	19	19	38
TOTAAL	19	28	

Voorgaande tabel geeft per arrondissement het aantal dossiers herstelbemiddeling weer die enerzijds werden aangemeld voor 01/01/2022 en anderzijds tijdens de periode 01/01/2022 t.e.m. 31/12/2022. Wat betreft Ieper waren dit 38 dossiers. Voor Veurne waren dit er 37. Het voorbije jaar werden 75 dossiers in kader van herstelbemiddeling aangemeld.

3.3.2.2 Start begeleiding

Figuur 73: Evolutie aard van de feiten – herstelbemiddeling

Wat betreft de feiten werd net zoals vorig jaar voornamelijk een aanbod herstelbemiddeling gedaan in dossiers met feiten van opzettelijke slagen en verwondingen. Wel zien we ten opzichte van 2021 een procentuele stijging van 6%.

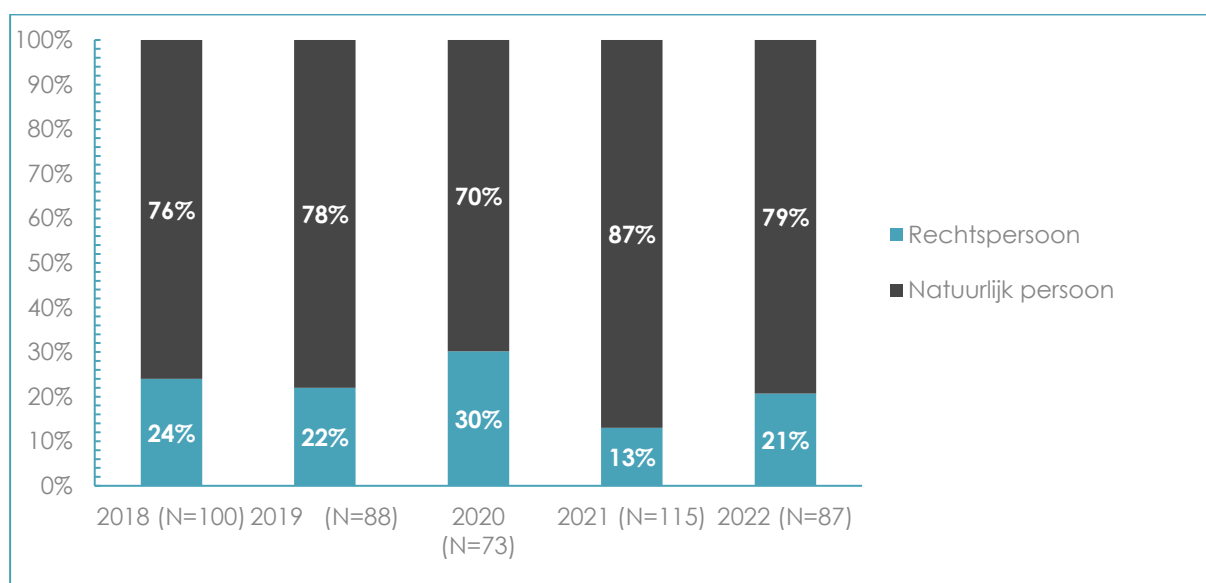
In tweede instantie betreft het vaak een aanbod naar aanleiding van feiten van beschadiging/vandalisme/graffiti (18%).

In kader van diefstal vond in 2021 een sterke daling plaats. In het licht van de cijfers van 2022 zien we hier opnieuw een kleine stijging van 11 naar 15%.

Tot slot kunnen we ook in kader van het aanbod herstelbemiddeling bij zedenfeiten opnieuw een kleine stijging zien (9%). Gezien het extra belang van herstelbemiddeling bij dergelijke feiten (gezien dader en slachtoffer elkaar vaak kennen) willen we als dienst blijvend inzetten op sensibilisering. Dit zowel naar de partijen, alsook de verwijzers.

* De categorie 'andere' verwijst naar dossiers waar het registratiesysteem van de Vlaamse Overheid geen specifieke misdrijfcategorieën voorziet.

Figuur 74: Evolutie statuut aangemelde slachtoffers – herstelbemiddeling

Eén dossier betreft één dader, maar kan wel verschillende slachtoffers hebben. Bij plegen van feiten kunnen er meerdere slachtoffers zijn, waardoor je de tabellen niet kan vergelijken met voorgaande die gaan over het aantal dossiers.

Net als de voorbije jaren wordt voornamelijk een aanbod herstelbemiddeling gedaan de categorie natuurlijke personen. Waar we vorig jaar een uitzonderlijke 90-10% zagen, bemerken we dit jaar opnieuw de eerder klassieke verdeling: 75% natuurlijke personen – 25% rechtspersonen.

Figuur 75: Evolutie niet opgestarte herstelbemiddelingen

Niet opgestart	2018	2019	2020	2021	2022
Alles geregeld door partijen	4	6	2	8	2
Alles geregeld door politie					
Slachtoffer heeft geen vraag meer	23	7	7	7	1
Er was geen contact met SO	11	9	9	13	11
Slachtoffer wenst geen bemiddeling	23	27	15	52	25
Er was geen contact met jongere	6	10	4	6	3
Jongere wenst geen bemiddeling	5	4	3	1	1
Jongere ontkent de feiten		3		2	
Voldoet niet aan criteria	2	1		2	

De redenen waarom een bemiddeling niet wordt opgestart, kunnen heel divers zijn.

In 2022 zien we dat het grootste aantal niet opgestarte bemiddelingen een oorzaken vinden in het feit dat het slachtoffer niet op het aanbod wenst in te gaan. Daarnaast waren er ook een aantal slachtoffers die onbereikbaar bleken. Wat betreft de daderszijde kan worden vastgesteld dat het amper de jongere zelf was die ervoor zorgde dat de bemiddeling niet kon worden opgestart.

3.3.2.3 Einde begeleiding

Figuur 76: Evolutie uitval - herstelbemiddeling

Vroegtijdig gestopt	2018	2019	2020	2021	2022
Dader haakt af	1		1	4	
Slachtoffer haakt af	1	1	1		4
Beide partijen haken af		1			
Bemiddelaar stopt		1	1	1	
TOTAAL	2	3	3	5	4

Partijen kunnen om verschillende redenen beslissen om een opgestarte bemiddeling vroegtijdig stop te zetten.

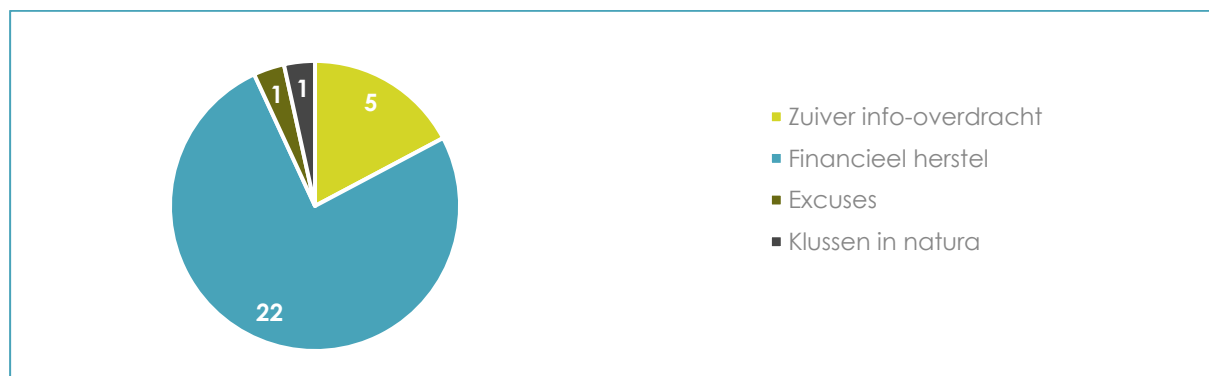
In 2022 kan worden vastgesteld er in vier gevallen sprake is van slachtoffers die afhaken. Dit gebeurt voornamelijk wanneer hun verwachtingen in het kader van de herstelbemiddeling niet worden ingelost.

Figuur 77: Evolutie volledig doorlopen herstelbemiddelingen

Volledig doorlopen bemiddeling	2018	2019	2020	2021	2022
Beëindigd met akkoord	35	13	17	19	29
Beëindigd met gedeeltelijk akkoord	2	3			
Beëindigd zonder akkoord	20	8	14	5	13
TOTAAL	57	24	31	24	42

Wat betreft het volledig doorlopen dossiers toont bovenstaande tabel aan dat er in 29 dossiers een beëindiging met akkoord kon worden bekomen. In dertien dossiers was er sprake van een beëindiging zonder akkoord. In totaal werden in 2022 al 42 dossiers volledig doorlopen.

Figuur 78: Aard van het herstel in volledig doorlopen en afgesloten dossiers in 2022 (N=29)

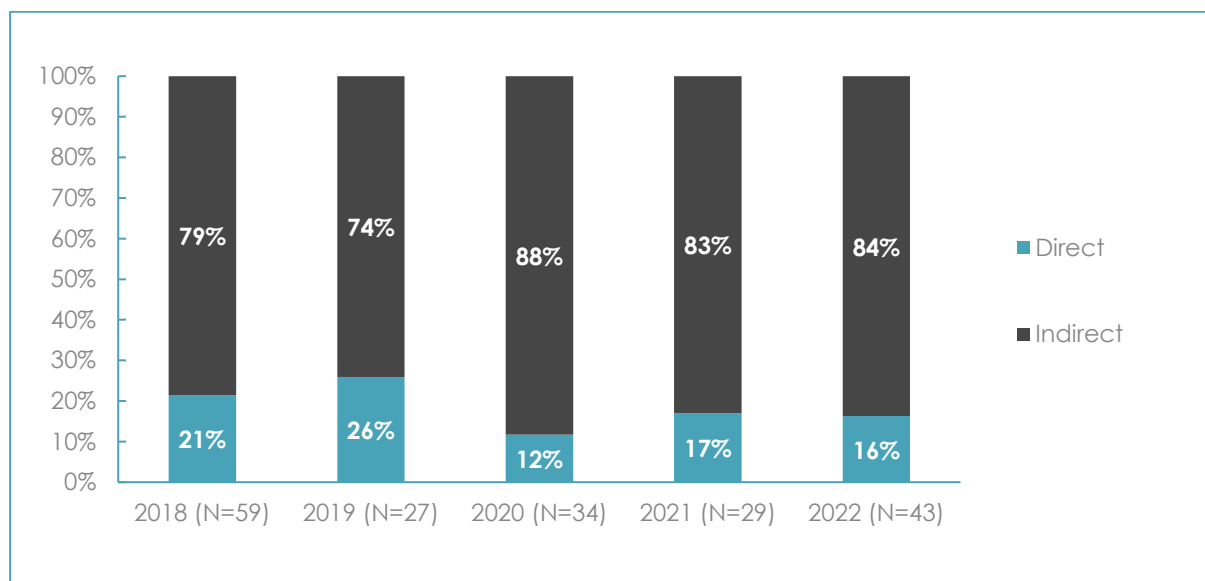

In de dossiers waarin sprake is van een beëindiging met akkoord (N=29) kan worden vastgesteld dat er net zoals voorgaande jaren in het merendeel van de gevallen sprake is van financieel herstel.

Ook het uitwisselen van informatie en excuses komen in een klein aantal dossiers aan bod.

In één dossier het voorbije jaar was ook sprake van herstelbemiddeling door middel van de afspraak tot het volbrengen van enkele klusjes in natura.

Figuur 79: Evolutie percentage directe/indirecte bemiddeling in afgesloten dossiers

Partijen krijgen in het kader van een bemiddelingsdossier de keuze om op een directe of indirecte manier met elkaar in contact te treden.

Traditioneel zien we hierbij dat partijen voornamelijk de keuze maken om op een indirecte manier aan herstelbemiddeling te doen. Hierbij kiezen ze ervoor om niet direct met elkaar te communiceren, maar via de neutrale bemiddelaar. Partijen zien elkaar dan niet tijdens het verloop van het dossier.

Daarnaast opteert 16% ervoor om op een directe wijze te bemiddelen. De neutrale bemiddelaar krijgt dan als taak om dader, slachtoffer en hun respectievelijke contexten op een neutrale plaats samen te brengen zodat ze rechtstreeks met elkaar in gesprek kunnen gaan.

3.3.3 Herstelgericht groepsoverleg (HERGO)

In 2022 kreeg DIVAM geen enkele doorverwijzing HERGO. Het laatste dossier dateert van 2014.

We geloven nog steeds in de kracht van deze methodiek en de manier waarop deze afhandelingsvorm kan bijdragen aan herstel naar aanleiding van een delict, maar tegelijk zien we de laatste jaar ook enkele moeilijkheden: de plaats van het aanbod binnen het gerechtelijk systeem, de keuze tussen herstelbemiddeling of HERGO ...

3.3.4 Leerproject

3.3.4.1 Start begeleiding

Figuur 80: Aangemelde dossiers per arrondissement van 01/01/2022 tot 31/12/2022 (N = 31)

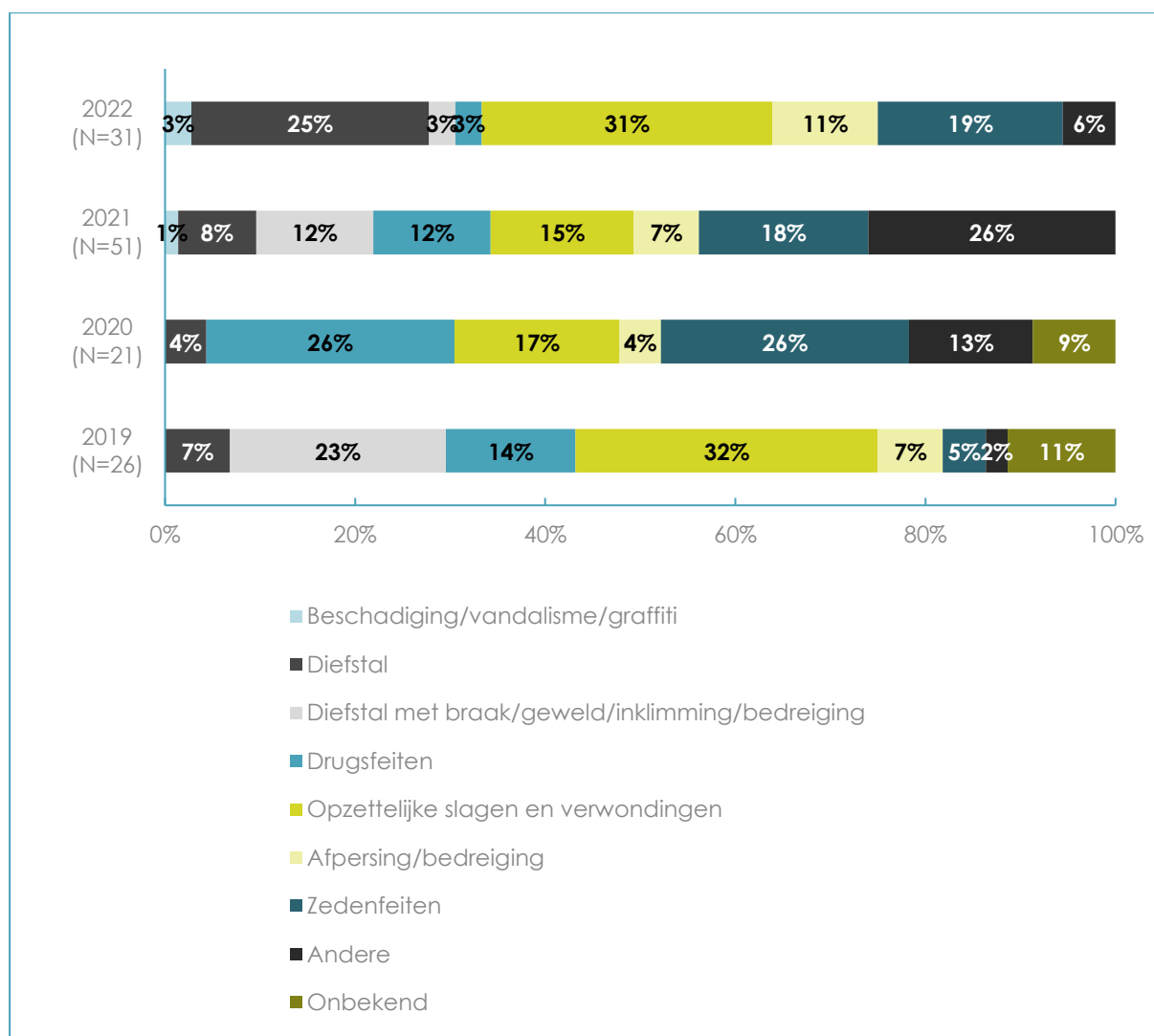
Aanmelder	10u	20u	40u	45u
Arrondissement Ieper	7	8	2	0
<i>Parquet</i>	7	0		
<i>Jeugdrechtsbank</i>	0	8	2	0
Arrondissement Veurne	5	2	1	6
<i>Parquet</i>	5	0		
<i>Jeugdrechtsbank</i>	0	2	1	6
TOTAAL	12	10	3	6

Het voorbije jaar werden 31 dossiers leerproject aangemeld bij DIVAM.

Bovenstaande tabel geeft een overzicht weer van volgende parameters:

- Het aantal dossiers per arrondissement: afdeling Ieper en Veurne
 - Concreet werden 17 leerprojecten aangemeld vanuit de afdeling Ieper. Wat betreft afdeling Veurne waren dit 14 leerprojecten.
- Het aantal dossiers per gerechtelijk niveau: niveau Parquet en Jeugdrechtsbank
 - Wat betreft Afdeling Ieper is er sprake van 7 dossiers op parketniveau en 10 op niveau van de jeugdrechtsbank.
 - Wat betreft Afdeling Veurne gaat dit over 5 dossiers op niveau van het parket en 9 dossiers aangemeld vanuit de jeugdrechtsbank.
- Het aantal dossiers per soort leerproject: 10, 20, 40 en 45 uur
 - Wat betreft het soort leerproject zien we voornamelijk een groot aantal dossiers van 10 en 20u.

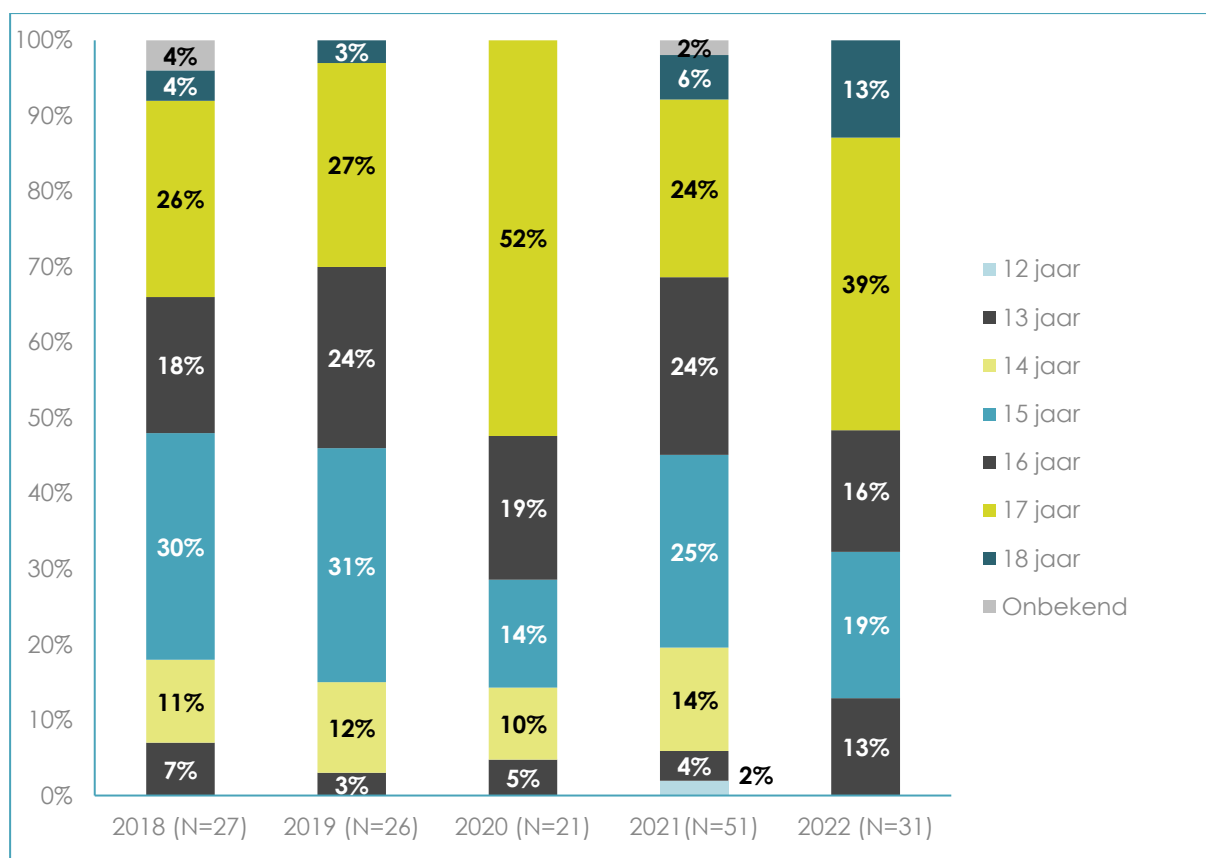
Figuur 81: Evolutie aard van de feiten - leerproject

Wat betreft het soort feiten waarvoor jongeren een leerproject krijgen opgelegd, kan worden gesteld dat dit voornamelijk gaat over dossiers met feiten van slagen en verwondingen (31%). Dit gevolgd door feiten zoals diefstal (25%) en zedenfeiten (19%).

In het kader van zedenfeiten zien we dat dit vaak gaat om feiten van sexting. Hiervoor werd in 2020 op vraag van het parket een specifiek leerproject 'Online weerbaarheid' uitgewerkt. Hierbij ligt de focus op het (h)erkennen van grenzen, wat kan wel/niet op sociale media, (online) imago en zelfbeeld...

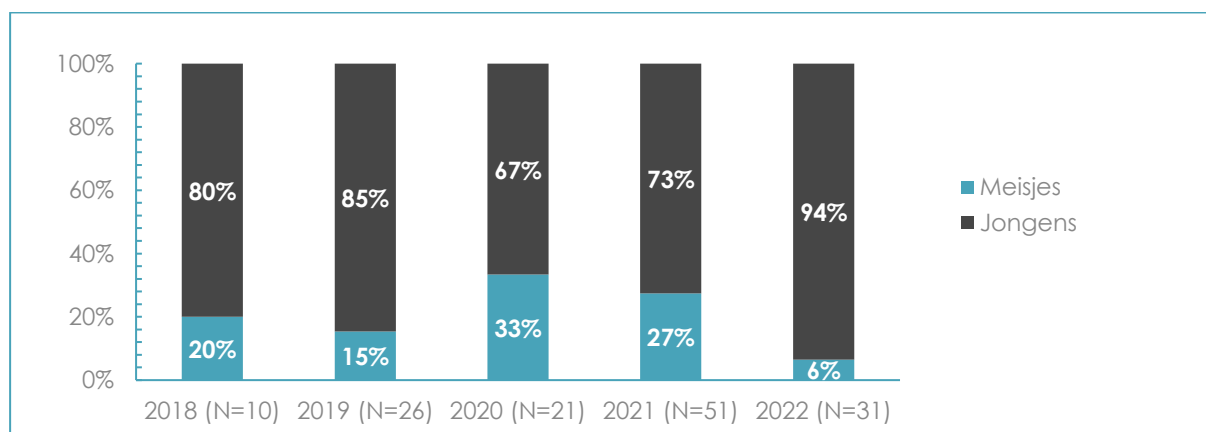
Figuur 82: Evolutie leeftijd bij plegen feiten – leerproject

In 2022 waren jongeren op het moment van de gepleegde feiten tussen de 12 en de 18 jaar. Hierbij kan in het bijzonder een grote vertegenwoordiging van de categorie 17-jarigen (39%) worden vastgesteld. Iets wat we ook twee jaar terug konden vaststellen.

Daarnaast zien we een vrij gelijke verdeling tussen de categorieën 18, 16, 15 jaar. Ook zien we dat de categorie 13 jaar goed is voor 13%. Een mogelijke verklaring zou hier de instroom van dossiers op parketniveau kunnen zijn. Door vaak in een vroeger stadium reeds kort op de bal te spelen, wordt gehoopt dat er geen verdere uitbouw van de criminele carrière plaatsvindt. Daarnaast zien we in die leeftijdscategorie ook vaak jongeren aangemeld naar aanleiding van feiten van sexting. Een fenomeen dat aan het begin van de middelbare schoolcarrière steeds vaker voorkomt.

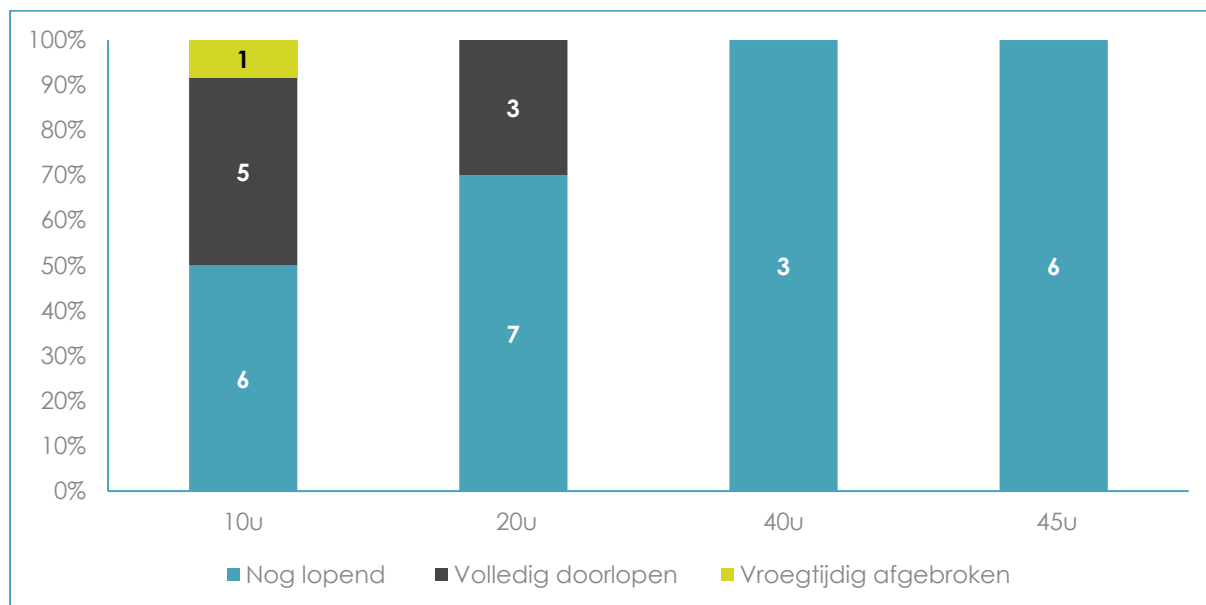
Figuur 83: Evolutie geslacht jongeren - leerproject

Net als andere jaren ligt de vertegenwoordiging van jongens binnen dossiers hoger dan meisjes. In vergelijking met andere jaren kunnen we wel een uitzonderlijk hoog percentage aan jongens vaststellen.

3.3.4.2 Einde begeleiding

Figuur 84: Verloop van het leerproject (N=31)

Wanneer we gaan kijken naar het aantal dossiers die het voorbije jaar konden worden doorlopen, zien we dat in 2022 op 31 aangemelde dossiers 8 dossiers volledig werden doorlopen. Hierbij gaat het over kortdurende leerprojecten van voornamelijk 10, alsook enkele van 20 uur. Eén dossier werd vroegtijdig afgebroken omwille van het gebrek aan motivatie bij de jongere.

Eind 2022 waren 22 dossiers lopend. Een belangrijke verklaring hiervoor is het feit dat ongeveer de helft van het aantal leerprojecten (15) pas in Q4 werden aangemeld.

3.3.5 Gemeenschapsdienst

3.3.5.1 Start begeleiding

Figuur 85: Aantal dossier gemeenschapsdienst van 01/01/2022 tot 31/12/2022

Arrondissement Veurne	Aantal gemeenschapsdiensten		
	Lopend op 31/12/2022	Afgesloten tijdens 01/01/2022-31/12/2022	Totaal
Aangemeld vóór 01/01/2022	1	5	6
Aangemeld tijdens 01/01/2022-31/12/2022	7	3	10

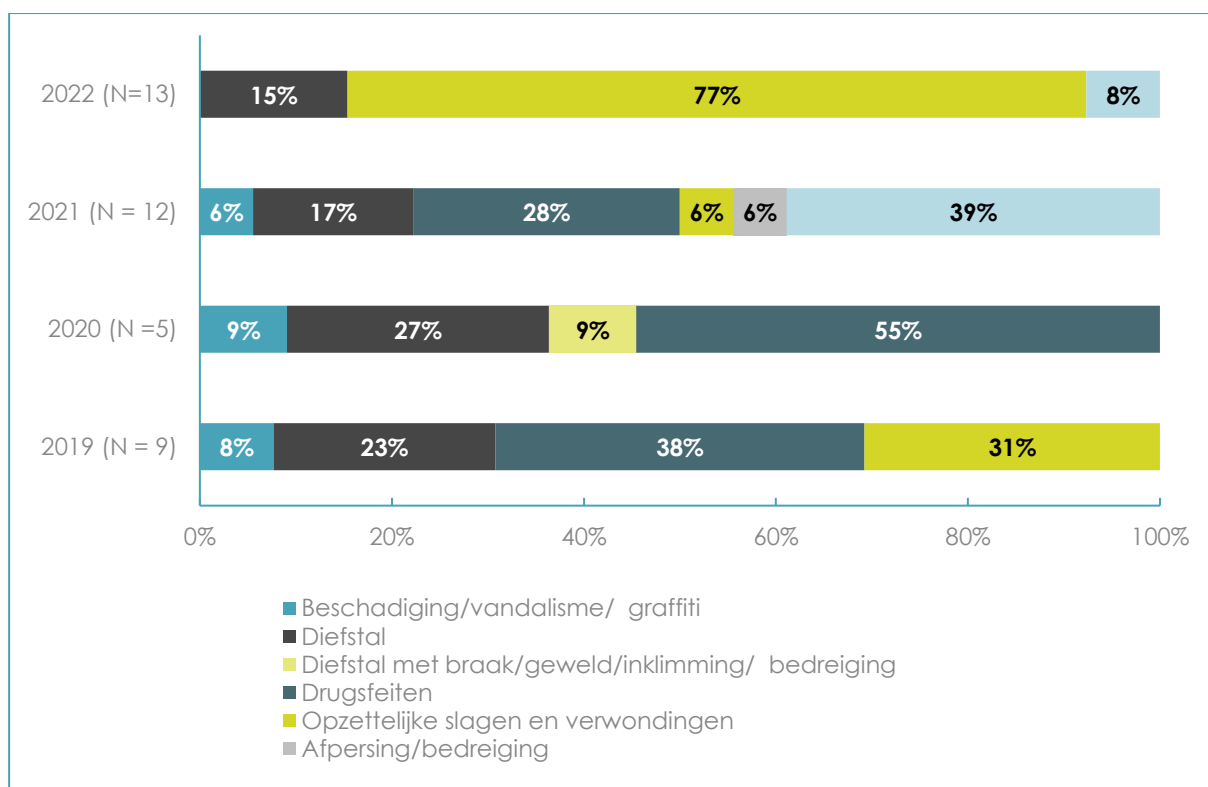
Arrondissement Ieper	Aantal gemeenschapsdiensten		
	Lopend op 31/12/2022	Afgesloten tijdens 01/01/2022-31/12/2022	Totaal
Aangemeld vóór 01/01/2022	0	2	2
Aangemeld tijdens 01/01/2022-31/12/2022	1	2	3

Het voorbije jaar werden 13 dossiers bij onze dienst aangemeld in kader van een gemeenschapsdienst. Wat betreft Veurne werden 10 dossiers aangemeld. Voor Ieper waren dit er 3.

Zoals eerder aangegeven zijn groot deel van de dossiers aangemeld in combinatie met een langer leerproject. Begeleidingen die op vandaag dan ook nog steeds lopende zijn en waarbij het integreren van de gemeenschapsdienst binnen het groeiplan met doelstellingen ten gepaste tijde wordt opgenomen. Dit verklaart waarom op vandaag nog 8 dossiers gemeenschapsdiensten open staan.

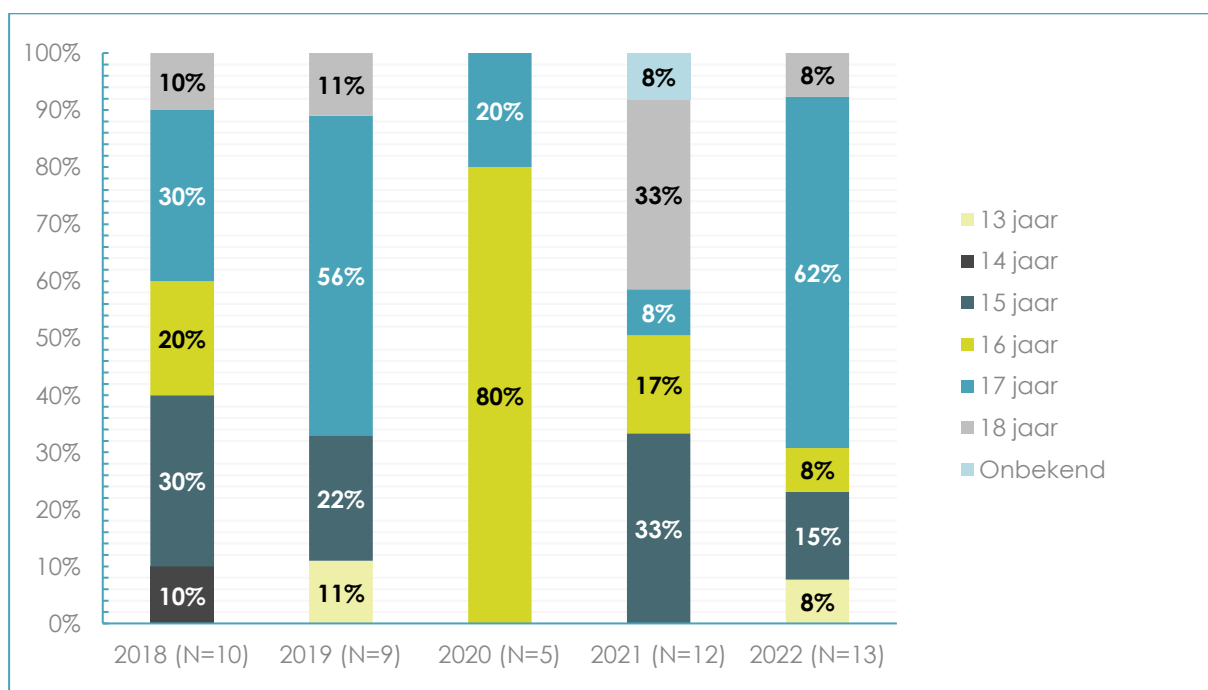
Daarnaast bemerken we net zoals vorig jaar nog steeds enige terughoudendheid bij werkplaatsen. Waar er binnen de coronapandemie geen mogelijkheden waren tot het tewerkstellen van onze jongeren, lijkt het opnieuw motiveren van de werkplaatsen om te investeren in de ondersteuning van dergelijke trajecten op vandaag nog steeds een heikel punt. Iets wat de zoektocht bemoeilijkt en de motivatie van de jongere op de helling plaatst.

Figuur 86: Evolutie aard van de feiten - gemeenschapsdienst

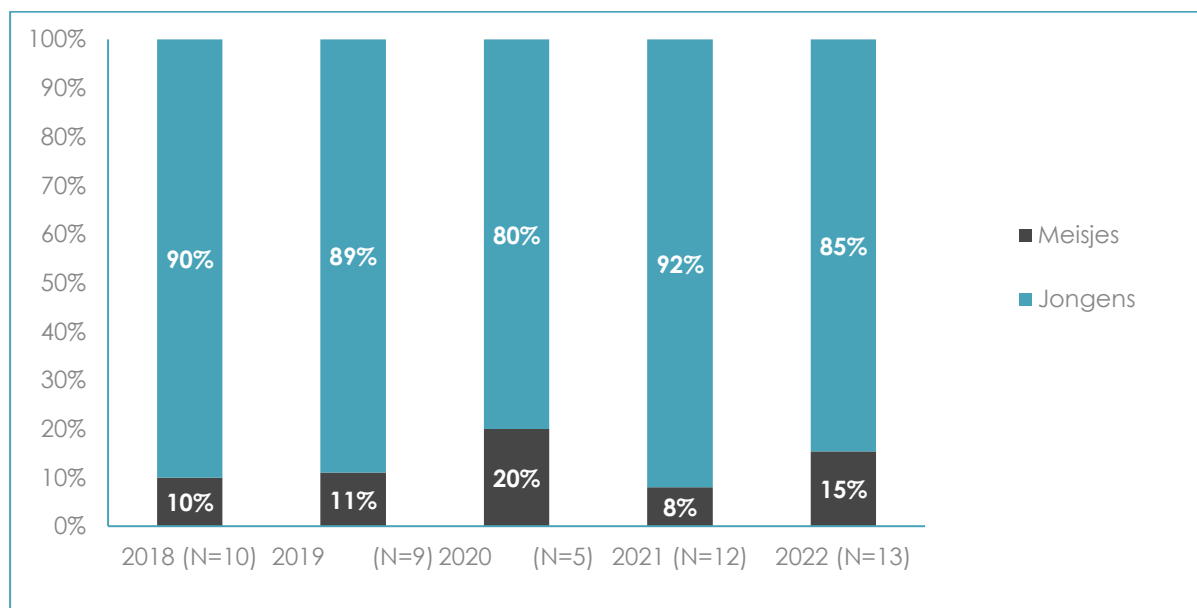
In vergelijking met vorig jaar, waar drugsfeiten (39%) het grootste aandeel betrof, werd in 2022 bijna uitsluitend in kader van slagen en verwondingen een gemeenschapsdienst opgelegd. Een klein aantal dossiers had feiten van diefstal als aanleiding voor het opleggen van de maatregel.

Figuur 87: Evolutie leeftijd aangemelde jongeren – gemeenschapsdienst

Bij gemeenschapsdienst ligt het zwaartepunt qua leeftijd bij de leeftijdscategorie 17 jaar. Binnen de uitvoering van de maatregel, merken we op dat dit vaak ook een gunstige leeftijd betreft in kader van het aanleren van bepaalde werkattitudes. Velen van onze jongeren kiezen er namelijk voor om aan de leeftijd van 18 jaar school stop te zetten en op zoek te gaan naar een werkplaats. Enige ervaring op zak hebben (solliciteren, omgaan met regels op de werkvloer en het zich kunnen houden aan afspraken...) is op zo'n moment vaak een waardevolle extra.

Figuur 88: Evolutie geslacht jongeren - gemeenschapsdienst

Ook bij gemeenschapsdienst wordt het merendeel van de dossiers vertegenwoordigd door jongens. Iets wat in vergelijking met de voorbije jaren ook een constante blijft.

3.3.5.2 Einde begeleiding

Figuur 89: Verloop van de gemeenschapsdienst in afgesloten dossiers

	2018 (N=5)	2019 (N=11)	2020 (N=5)	2021 (N=7)	2022 (N=11)
Volledig doorlopen	4	7	5	5	7
Vroegtijdig afgebroken		4		1	
Niet gestart	1			1	4
TOTAAL	5	11	5	7	11

Deze tabel geeft het aantal afgesloten dossiers in 2022 weer. Sommige van deze afgesloten dossiers werden in de loop van 2021 aangemeld.

In de meeste gevallen kent een dossier gemeenschapsdienst een volledig verloop. Redenen waarom een dossier niet gestart wordt, kan worden gelinkt aan uitval. Dit betreft vaak een plaatsing in de GI in kader van een vervangende maatregel of nieuwe feiten.

3.3.6 Positief Project

3.3.6.1 Start begeleiding

Aanmelder	2020	2021	2022
Arrondissement Ieper	1	4	4
Arrondissement Veurne	1	2	2
TOTAAL	2	6	6

Net zoals in 2022 stond DIVAM het voorbije jaar in voor de begeleiding van 6 positieve projecten. Dit met op vlak van verwijzer dezelfde verhouding als in 2022. Alle aanmeldingen gebeurden bovendien op niveau van het openbaar ministerie.

Figuur 90: Evolutie aard van de feiten – positief project

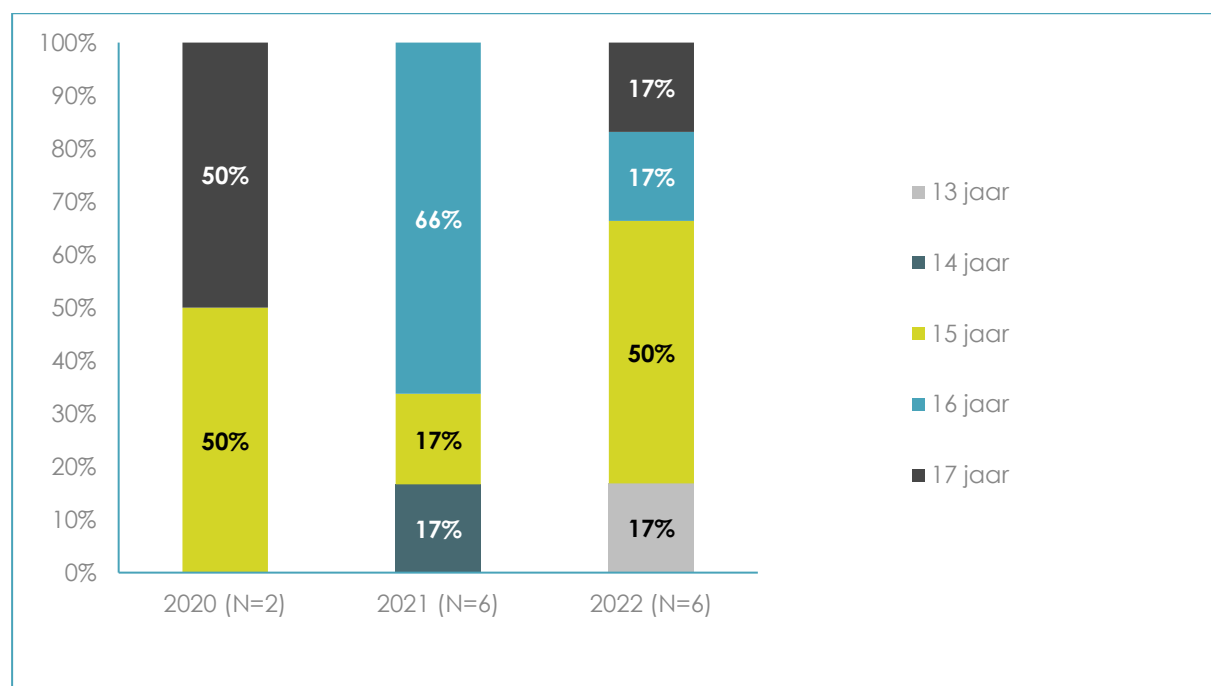
Aard van feiten	2020 (N=2)	2021 (N= 6)	2022 (N=6)
Beschadiging/vandalisme/graffiti			
Diefstal		2	2
Diefstal met braak/geweld/inklimming/bedreiging			
Drugsfeiten			
Opzettelijke slagen en verwondingen	1		
Afpersing/bedreiging			
Zedenfeiten			1
Verkeersovertreding vierde graad	1		1
Andere		8	1
<i>Computermisdrijven</i>		3	1
<i>Valsheid in geschrifte</i>		1	
<i>COVID19-overtreding</i>		1	
<i>Aanzet tot discriminatie, racisme en xenofobie</i>		3	
TOTAAL	2	10	6

Wat betreft het soort feiten zien we opnieuw dat binnen één derde van de dossier geopteerd werd voor een positief project naar aanleiding van feiten van diefstal.

Daarnaast zien we ook een aanmelding in kader van zedenfeiten en een verkeersovertreding vierde graad, meer bepaald spoorlopen.

Tot slot is net zoals vorig jaar ook de categorie computermisdrijven vertegenwoordigd. Aangezien dit dossier normaal gezien onder de categorie 'Andere' viel, werd net zoals vorig jaar geopteerd dit toch nader te specificeren.

Figuur 91: Evolutie leeftijd jongeren – positief project

Drie dossiers vallen binnen de leeftijdscategorie 15 jaar. De overige categorieën 17, 16 en 13 jaar vertegenwoordigen de rest van de dossiers.

Net zoals vorig jaar zien we dat er sinds de start van het vernieuwde jeugddelinquentiedecreet en de mogelijkheid om een positief project als afhandelingsvorm aan te bieden enkel en alleen nog maar jongens werden aangemeld.

3.3.6.2 Einde begeleiding

Figuur 92: Verloop van Positief Project in afgesloten dossiers – positief project

	2020	2021	2022
Volledig doorlopen	0	2	6
Vroegtijdig afgebroken	0	0	0
Niet gestart	0	0	0
TOTAAL	0	2	6

Het voorbije jaar werden zes dossiers, aangemeld in 2021, volledig afgerond. De dossiers aangemeld in 2022 zijn op vandaag nog lopende.

3.3.7 Delictgerichte contextbegeleiding

Sinds september 2019 is DIVAM verantwoordelijk voor de opvolging en uitvoering van twee modules delictgerichte contextbegeleiding.

3.3.7.1 Start begeleiding

Figuur 93: Aantal dossiers DELCO – verdeling op basis van aanmelder

Aanmelder	2020	2021	2022
Arrondissement Ieper	1	2	2
Arrondissement Veurne	1	2	0
Arrondissement Kortrijk	0	0	1
TOTAAL	2	4	3

Het voorbije jaar werden drie dossiers aangemeld. Twee hiervan werden aangemeld vanuit Jeugdrechtbank Ieper. Eén dossier werd bij onze dienst aangemeld vanuit Jeugdrechtbank Kortrijk. De reden hiervoor betreft het samenwerkingsverband met de verschillende DELCO-diensten binnen West-Vlaanderen. Hierbij wordt onafhankelijk van ieders werkingsgebied op basis van de vrije plaatsen voor een begeleiding delictgerichte contextbegeleiding contact opgenomen met de dienst die een plaatsje vrij heeft en voor wie de begeleiding qua afstand (in kader van de zeer intensieve manier van werken) haalbaar is. Op die manier wordt getracht te werken aan het verkleinen van de wachtlijsten, alsook het zo snel mogelijk kunnen doorverwijzen van jongeren naar de gepaste reactie op delicten.

In dit geval werd de jongere in kwestie aangemeld vanuit Kortrijk, maar was hij woonachtig in Roeselare. Iets wat in kader van de begeleiding haalbaar bleek voor onze dienst.

Wat betreft het soort feiten waarvoor de jongeren werden aangemeld is er in alle drie de dossiers sprake van meerdere feiten. Concreet gaat dit op meervoudige diefstal (met geweld), verboden wapendracht en middelengebruik.

Figuur 94: Uitstroom: regulier/na KV - DELCO

	2020	2021	2022
DELCO Regulier	2	4	1
DELCO na KV	0	0	2

Het voorbije jaar werden in totaal drie dossiers bij onze dienst aangemeld. In één dossier kreeg de jongere delictgerichte contextbegeleiding opgelegd in combinatie met verblijf binnen de thuiscontext zonder voorafgaand verblijf in de GI.

In twee dossiers werd DELCO opgestart na een kortverblijf in GI De Zande. Gezien onze beide reguliere modules op moment van aanmelding open stonden, stroomden beide jongeren hierin.

Figuur 95: Evolutie geslacht jongeren - DELCO

	2020	2021	2022
Jongen	2	4	3
Meisje	0	0	0

Wat betreft het geslacht van de jongeren die het voorbije jaar werden aangemeld voor DELCO gaat dit net zoals de voorbije twee jaar steeds om jongens.

3.3.7.2 Einde begeleiding

Figuur 96: Duur/einde begeleiding - DELCO

	Jongere 1	Jongere 2	Jongere 3
Datum aanmelding	05.01.2023	23.06.2023	12.07.2023
Datum afsluit	05.07.2023	Lopend	Lopend
Looptijd	6 maanden	/	/

In kader van de duur van de begeleiding en het einde van een begeleiding kan op vandaag worden gesteld dat reeds één dossier aangemeld in 2021 volledig werd afgerond. Dit dossier kende een looptijd van 6 maanden. De mogelijkheid tot verlening met drie maand in kader van de fase 'nazorg' werd niet benut gezien de jongere nog een HCA-maatregel lopende had en verdere opvolging daarbinnen kon gebeuren. De 2 andere dossiers zijn op vandaag nog steeds lopend.

3.4 Besluit

Net als in 2021 bleek ook 2022 wat betreft de cijfers voor DIVAM een bijzonder goed jaar. Opnieuw haalden we net als vorig jaar een totaal van 125 dossiers. In vergelijking met vorig jaar zien we bovendien ook opnieuw een belangrijke stijging in het aantal dossiers herstelbemiddeling. Zo kunnen we stellen dat na corona parketten en consulenten de weg naar DIVAM hebben teruggevonden.

Daarnaast zien we ook binnen onze modules delictgerichte contextbegeleiding opnieuw drie dossiers waarin een begeleiding kon worden opgestart.

De sterke totaalcijfers kunnen worden toegeschreven aan de inspanningen van het team om blijvend in te zetten op het optimaliseren van de kwaliteit van onze dienstverlening, alsook de sterke samenwerking met onze verwijzers. Hierbij merken we een steeds vlotter verlopende afstemming met de sociale dienst van de jeugdrechtsbank, wat ervoor zorgt dat jongeren toegeleid worden naar de reactie die perfect aansluit op de gepleegde feiten en de impact ervan. Het komende jaar is het dan ook de bedoeling verder in te zetten op de samenwerking met de verschillende partners.

Daarnaast blijft één van onze hoofdtaken ook het verder scherpstellen van onze visie en het kritisch benaderen van gebruikte denkkaders, alsook het inbedden van nieuwe methodieken en werkvormen. Dit om in kader van de huidige uitdagingen binnen het jeugdlandschap een voldoende goed antwoord te kunnen voorzien om jongeren zo op maat mogelijk verder op weg te helpen na het plegen van een delict.

4 OSIO

4.1 Organigram

4.2 Inleiding

In 2007 vond een wijziging van de jeugdbeschermingswet plaats, die onder meer de organisatie van ouderstage bevatte. In eerste instantie werden deze binnen de voorziening ontwikkeld en georganiseerd door DIVAM, de dienst voor herstelgerichte en constructieve afhandelingen (HCA-dienst).

Echter, in 2009 besliste de toenmalige Minister van Justitie om de subsidiëring van bovenstaande ouderstages stop te zetten. Gezien de dienst reeds bijzonder investeerde in het ontwikkelen van visie, materiaal, concepten en methodieken, werd op zoek gegaan naar een manier om dit waardevolle project te blijven behouden.

Met het oog op het verkennen van mogelijkheden binnen de vijf lokale besturen uit het samenwerkingsverband van Vereniging Ons Tehuis (Ieper, Kortrijk, Poperinge, Wervik en Waregem) werd een behoeftenonderzoek m.b.t. opvoedingsondersteuning georganiseerd.

De resultaten zorgden ervoor dat in 2011 het project 'Ouders Steunen in Opvoeden' kon worden opgericht. Hierbij werd de focus gelegd op 3 elementen binnen opvoedingsondersteuning, nl. pedagogisch advies, vormingen aan ouders, alsook aan professionelen.

Sinds 2016 werd dit aanbod uitgebreid vanuit de focus op kinderen en jongeren. Zo werden ook individuele sociale vaardigheidstrainingen en weerbaarheidstrainingen in groep opgenomen. Daarnaast werd het aanbod aan professionelen verder uitgebreid met thema's zoals groepsdynamica en herstelgericht werken.

In 2019 werd een vierde doelgroep aan het rijtje toegevoegd, nl. kinderen en ouders. Dit resulteerde in het organiseren van Oké-trainingen en – workshops.

De laatste jaren focust OSiO zich in het verder specialiseren binnen de reeds bestaande werkvormen en hebben we in kader van commercialisering binnen OSiO ook als doel een aantal nieuwe pistes te verkennen. Het gebrek aan een officiële erkenning en die hierbij horende subsidiëring zorgt er namelijk voor dat op zoek moet worden gegaan naar extra middelen om de huidige werking een voortbestaan te kunnen garanderen.

Een deel van deze pistes situeert zich in het intekenen op projectoproepen waarbinnen we met onze expertise een meerwaarde kunnen bieden. Daarnaast organiseren we ook sinds de zomer van 2021 KAMP OSiO. Een externaat kamp, toegankelijk voor kinderen van zowel binnen alsook buiten ons standaard werkingsgebied, dat al spelenderwijs de focust legt op het verhogen van weerbaarheid.

Ondanks het feit dat OSiO al geruime tijd meedraait in de sector bewijst bovenstaand overzicht dat het alsnog blijvende aandacht en inzet vraagt om steeds op zoek te gaan naar nieuwe opportuniteiten om de mooie werking die op vandaag bestaat te kunnen blijven garanderen.

4.3 OSiO in cijfers

4.3.1 Aanbod aan ouders

4.3.1.1 Pedagogisch advies

Pedagogisch advies is er voor vaders, moeders, grootouders, plusouders, ... maar ook voor professionals die behoefte hebben aan een gesprekspartner die luistert, ondersteunt, informeert en adviseert.

Samen met de persoon wordt aan de hand van zijn of haar hulpvraag kracht- en oplossingsgericht aan de slag gegaan. Een traject bestaat – gezien de preventieve insteek van het project – uit maximum een vijftal gesprekken.

4.3.1.1.1 Aantal contacten pedagogisch advies

Figuur 97: Aantal contacten pedagogisch advies per gemeente over de jaren heen

	2018	2019	2020	2021	2022
Wervik	89	44	40	29	18
Ieper	70	92	116	47	20
Poperinge	24	19	25	12	6
Kortrijk	21	14	12	31	1
Waregem	25	27	27	19	19
Vleteren	15	11	11	3	0
Kuurne	5	6	18	0	0
Kortemark	1	1			
Nieuwpoort		0	3	0	2
Zorgregio Ieper					
Langemark - Poelkapelle	28	9	7	0	2
Zonnebeke	37	22	19	10	4
Mesen	3	0	0	4	4
Lo-Reninge	1	0	0	0	2
Heuvelland	8	9	3	7	0
TOTAAL	327	254	281	162	78

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Het voorbije jaar verzorgde OSiO 78 pedagogisch adviesgesprekken. Iets wat net zoals het voorgaande jaar opnieuw een daling betekent. Hiervoor kunnen verschillende redenen worden aangehaald.

In eerste instantie is het bijvoorbeeld zo dat het aanbod ouderbijeenkomsten en voornamelijk ook -reeksen inzet op een aantal thema's die ook bijzonder gelijklopen met de vragen die voorgaande jaren aan bod komen tijdens individuele pedagogisch adviesgesprekken.

Op vandaag kunnen we vaststellen dat we heel wat ouders die voorheen misschien beroep deden op een individueel traject nu steeds vaker mogen verwelkomen tijdens een groepsaanbod. De kracht van het leren van elkaar tijdens de bijeenkomsten blijkt een sterke factor.

Daarnaast bemerken we dat het blijven inzetten op bekendmaking tevens een belangrijke factor is. De voorbije twee jaar lag onze focus dan ook op het 'drempelverlagend' maken van ons aanbod. Door in te zetten op bekendmaking via sociale media hopen we opnieuw meer mensen te bereiken en de stap om bij een opvoedingsvraag naar ons toe te stappen kleiner te maken.

Tot slot blijft het ook belangrijk constante aandacht te vestigen op het bekendmaken van ons aanbod bij belangrijke doorverwijzers.

4.3.1.1.2 Gemiddeld aantal gesprekken pedagogisch advies

Figuur 98: Gemiddeld aantal gesprekken – pedagogisch advies

AANTAL GESPREKKEN	1	2	3	4	5	TOTAAL AANTAL OUDERS
Wervik	5	1	2	0	1	9
Ieper	6	2	2	1	0	11
Poperinge	2	2	0	0	0	4
Kortrijk	1	0	0	0	0	1
Waregem	7	4	0	1	0	12
Vleteren	0	0	0	0	0	0
Kuurne						0
Kortemark						0
Nieuwpoort	0	1	0	0	0	1
Zorgregio Ieper						
Langemark - Poelkapelle	0	1	0	0	0	1
Zonnebeke	0	0	0	1	0	1
Mesen	0	0	0	1	0	1
Lo-Reninge	0	1	0	0	0	1
Heuvelland	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	21	12	4	4	1	42

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Een nieuwe tabel dit jaar geeft het gemiddeld aantal gesprekken per pedagogisch adviestraject weer. Waar we in functie van preventie en laagdrempeligheid streven naar een maximum van 5 gesprekken betreffende één enkele hulpvraag zien we dat ouders voornamelijk na 1 à 2 gesprekken opnieuw voldoende handvaten hebben om zelf opnieuw aan de slag te gaan. Slechts enkelen hebben nood aan een derde of een vierde gesprek.

Daarnaast toont de tabel aan dat we het voorbije jaar 42 ouders* op weg hielpen aan de hand van pedagogisch advies.

* Hierbij werd geen rekening gehouden met het feit dat één of beide ouders aansluiten op het gesprek. In realiteit kan het aantal dus hoger liggen aangezien sommige ouders samen naar het gesprek kwamen. Het exacte getal is moeilijk in kaart te brengen aangezien ouders op de eerste afspraak soms samen komen en er bij de tweede afspraak (om praktisch-organisatorische redenen) wordt gekozen voor de aanwezigheid van slechts één van beide ouders. We kiezen er dus voor om per traject altijd één ouder te tellen.

4.3.1.1.3 Gezinssituatie

Figuur 99: Gezinssituatie bij start – pedagogisch advies

	Eénouder- gezin	Kerngezin	Nieuw samen- steld gezin	Onbekend	Profes- sioneel	TOTAAL
Ieper	7	3	1	0	0	11
Zorgregio Ieper						
Langemark- Poelkapelle	0	1	0	0	0	1
Zonnebeke	0	1	0	0	0	1
Mesen	1	0	0	0	0	1
Lo-Reninge	1	0	0	0	0	1
Heuvelland	0	0	0	0	0	0
Wervik	3	1	2	3	0	9
Poperinge	2	1	0	1	0	4
Kortrijk	0	0	0	1	0	1
Waregem	3	6	2	1	0	12
Vleteren	0	0	0	0	0	0
Kuurne						
Nieuwpoort	0	0	1	0	0	1
TOTAAL	17	13	6	6	0	42

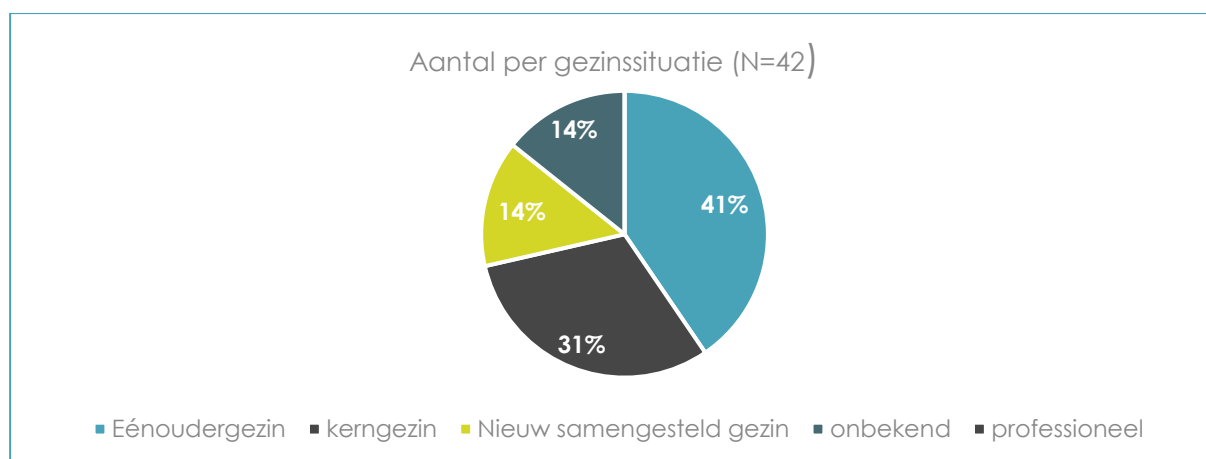
* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Wat betreft de gezinssamenstelling tonen de verzamelende gegevens van het voorbije jaar aan dat er voornamelijk beroep wordt gedaan op pedagogisch advies door éénoudergezinnen. Dit op de voet gevolgd door kerngezinnen.

De cijfers in de tabel 'onbekend' verklaren het feit dat er in 2022 een aantal gesprekken doorgingen, waarbij de aanmelding en aanvang van het traject reeds in 2021 plaatsvond.

En zoals vorig jaar aangegeven in ons jaarverslag werden doorheen 2021 omwille van enkele organisatorische wijzigingen nog geen parameters omtrent gezinssituatie bijgehouden.

Figuur 100: Gezinsituatie bij start – procentueel gezien – pedagogisch advies

Bovenstaande taartdiagram geeft ook nogmaals mooi een overzicht van de verhoudingen betreffende de parameter en hoe de verschillende categorieën zich tegenover elkaar verhouden.

4.3.1.1.4 Aanmelder

Figuur 101: Aanmelder pedagogisch advies

	OCMW brugfiguur	School	CLB	Eigen initiatief	Huis van het Kind	CAW	OSiO	Andere	TOTAAL
Ieper	1	1		7		1		1	11
Zorgregio Ieper									
Langemark-Poelkapelle				1					1
Zonnebeke				1					1
Mesen					1				1
Lo-Reninge	1								1
Heuvelland									
Wervik	3			3				3	9
Poperinge			1				1	2	4
Kortrijk								1	1
Waregem	10				1			1	12
Vleteren									
Kuurne									
Nieuwpoort					1				1
TOTAAL	15	1	1	12	3	1	1	8	42

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Een laatste belangrijke indicator betreffende pedagogisch advies betreft de aanmelder en de manier hoe mensen bij OSiO terechtkomen. Hierbij zien we voornamelijk een groot aantal ouders die naar ons worden doorverwezen via de brugfiguur. Het hoogste aantal hierbij (10) zien we bij Waregem. Een verklaring hiervoor betreft het feit dat Waregem ervoor kiest om zo goed als alle aanmeldingen via deze weg te laten verlopen.

Daarnaast zien we ook een groot aandeel van ouders die 'op eigen initiatief' bij ons aanmelden. Via deze weg kiezen ouders ervoor om zelf contact met ons op te nemen en de hulpvraag te schetsen.

Tot slot zien we ook nog een aantal ouders die onder de categorie 'andere' staan vermeld. Hierbij gaat het in het geval van Wervik, Poperinge en Kortrijk opnieuw om ouders die de aanmelding reeds deden in 2021, toen er nog geen indicatoren werden bijgehouden. Wat betreft Leper en Poperinge gaat het respectievelijk om een aanmelding via het Justitiehuis en een aanmelding via 'De Lettergreep'.

4.3.1.2 Vormingen aan ouders

Daarnaast organiseert OSiO ook vormingen aan ouders. Dit onder de vorm van een ouderbijeenkomst of een ouderreeks.

In kader van een bijeenkomst wordt samen met 15 ouders éénmalig samengekomen rond een bepaald thema. De insteek van deze bijeenkomst is een mix van theorie en het interactief kunnen delen van eigen ervaringen als ouder met als uiteindelijke doel leren van elkaar.

Daarnaast wordt ook ingezet op ouderreeksen. OSiO biedt op heden 2 verschillende thema's aan, namelijk 'Iedereen Ouder' (gebaseerd op de 5 ouderlijke vaardigheden) en 'Een puber in huis? Een ander aanpak' (gebaseerd op geweldloos verzet en nieuwe autoriteit). Hierbij wordt samen met een groep van 12 ouders gedurende 5 sessies aan de slag gegaan.

Figuur 102: Aantal ouderreeksen - ouderbijeenkomsten

Soort	2018	2019	2020	2021	2022
OUDERREEKS					
'Iedereen ouder'	1	1	0	0	2
'Puber in huis'		1	2	2	4
TOTAAL	1	2	2	2	6
OUDERBIJEENKOMST	22	26	2	0	13
TOTAAL	22	26	2	0	13

Bovenstaande tabel geeft het overzicht weer van het aantal ouderbijeenkomsten en -reeksen die het voorbije jaar plaatsvonden.

Hierbij zien we dat er het voorbije jaar zes ouderreeksen plaatsvonden. De ouderreeks 'Puber in huis' werd het voorbije jaar het meest georganiseerd. We verklaren dit dan ook door de grote interesse bij ouders omtrent dit thema en de keuze van onze samenwerkingspartners om op deze nood in te gaan en de reeks op te nemen in hun aanbod.

Wat betreft de ouderbijeenkomsten zien we een aantal van dertien bijeenkomsten. We kunnen hier dan ook opnieuw een mooie stijging vaststellen in vergelijking met 2021.

We kiezen er bewust voor om elk jaar een tiental thema's voorop te stellen, waaruit onze partners de keuze hebben. Deze thema's worden jaar na jaar door het team opnieuw geëvalueerd, aangepast of uitgewerkt en afgestemd op de huidige maatschappelijke tendensen. We stellen dan ook graag vast dat de keuze om door middel van bovenstaande aanpak aan de slag te gaan, loont.

Figuur 103: Aantal ouders bereikt - ouderbijeenkomsten

AANTAL OUDERS BEREIKT - OUDERBIJEENKOMST	2022	AANTAL OUDERS BEREIKT - OUDERREEKS	2022
Ieper		Ieper	11
Zorgregio Ieper		Zorgregio Ieper	
Langemark-Poelkapelle		Langemark-Poelkapelle	
Zonnebeke		Zonnebeke	6
Mesen		Mesen	
Lo-Reninge		Lo-Reninge	
Heuvelland		Heuvelland	
Wervik	69	Wervik	9
Poperinge		Poperinge	6
Kortrijk	70	Kortrijk	4
Waregem		Waregem	
Vleteren		Vleteren	
Kuurne		Kuurne	
Nieuwpoort		Nieuwpoort	
TOTAAL	139	TOTAAL	36

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Een nieuwe tabel dit jaar geeft ook inzicht in het aantal ouders dat we door middel van onze bijeenkomsten en reeksen kunnen bereiken.

Het voorbije jaar sloten 139 ouders aan op één van onze ouderbijeenkomsten. Hierbij zien we dat dit gaat om ouders uit Wervik en Kortrijk. De reden hiervoor is dat beide lokale besturen de keuze maken om in te zetten op ouderbijeenkomsten gelinkt aan scholen.

In Wervik doet men dit aan de hand van het concept 'Straffe Koffie', waarbij ouders na het afzetten van hun kind op school zich kunnen inschrijven voor een ouderbijeenkomst met ontbijt.

In Kortrijk worden de bijeenkomsten georganiseerd in samenwerking met de brugfiguren die aan scholen gelinkt zijn. Bij hen vindt de bijeenkomst plaats overdag of 's avonds.

De ouderreeksen aan de andere kant zorgen voor een aantal van 36 ouders. Hierbij zien we een spreiding over verschillende regio's.

4.3.2 Aanbod aan kinderen / jongeren

4.3.2.1 Individuele sociale vaardigheidstraining

Tijdens een sociale vaardigheidstraining worden een aantal belangrijke vaardigheden aangeleerd, versterkt en toegepast. De thema's en de methodieken worden op maat uitgewerkt. Heel vaak gaat het hierbij om opkomen voor jezelf, omgaan met groepsdruk, zelfvertrouwen, zelfbeeld, gevoelens...

In een traject van tien sessies (inclusief intake- en eindgesprek) wordt volledig op maat van de jongere aan de slag gegaan.

De doelgroep voor individuele sociale vaardigheidstraining situeert zich vanaf het vijfde leerjaar t.e.m. het zesde middelbaar.

Figuur 104: individuele sociale vaardigheidstraining

	2018	2019	2020	2021	2022
(Zorgregio) Ieper	7	13	7	6	20
Kortrijk		3	1		
Poperinge	5	6	5	4	3
Waregem	4	5	13		
Wervik				1	6
TOTAAL	22	36	32	11	29

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Het voorbije jaar kunnen we opnieuw een mooie stijging in het aantal trajecten individuele SOVA vaststellen. Waar we in 2021 een serieuze terugval kenden, zien we dat we nu opnieuw richting onze cijfers van voorgaande jaren evolueren.

We bemerkten het voorbije jaar een grote toestroom aan aanmeldingen voor deze werkvorm. Dit, in combinatie met het beperkt aantal beschikbare plaatsjes, is iets wat ervoor heeft gezorgd dat we binnen het team, alsook in communicatie met de aanmelder zeer sterk op zoek zijn gegaan naar een concrete vraagverheldering.

Aan de hand van een duidelijk aanmeldformulier en een verkennende intake werd enkel en alleen aan de slag gegaan met jongeren die duidelijk binnen onze vooropgestelde doelgroep vallen, alsook zij waarvan er zeker sprake is van een intrinsieke motivatie.

4.3.2.2 Groepssova

Groepssova betreft net zoals individuele trajecten, een aanbod waarbinnen een aantal belangrijke vaardigheden worden aangeleerd, versterkt en toegepast. De kinderen/jongeren krijgen tijdens kringgesprekken de mogelijkheid om ervaringen te delen en via rollenspellen bepaalde zaken in te oefenen.

De insteek om met een groepsgebeuren te werken versterkt het kunnen reflecteren over zichzelf en anderen in de groep.

Thema's die binnen dit traject aan bod komen zijn:

- Contact maken met anderen
- Hoe zie ik mezelf?
- Hoe ga ik om met zelfvertrouwen?
- Leren omgaan met gevoelens
- Bewustwording van lichaamstaal en de betekenis hiervan
- Omgaan met grenzen en groepsdruk
- Beheersing

Qua doelgroep richt groepssova zich op kinderen vanaf het vijfde leerjaar t.e.m. het tweede middelbaar. Hierbij wordt telkens de opsplitsing gemaakt tussen een groep vijfde-zesde leerjaar en eerste-tweede middelbaar.

Figuur 105: groepssova

AANTAL TRAJECTEN	2021	2022
Ieper		2
Kortrijk		
Poperinge		1
Waregem	2	4
Wervik		
TOTAAL	2	7

AANTAL JONGEREN BEREIKT	LAGER	MIDDEL-BAAR
Ieper	5	2
Kortrijk		
Poperinge		5
Waregem	15	14
Wervik		
TOTAAL	20	21

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Het voorbije jaar vonden in totaal zeven trajecten groepssova plaats. Drie daarvan gingen door in Ieper en Kortrijk. Hier werd geopteerd om te werken met vrij te stappen groepen. Dit betekent dat kinderen zich kunnen inschrijven via onze kalender.

In Waregem daarentegen vonden het voorbije jaar vier trajecten plaats waar er specifieke geopteerd werd om kinderen te laten deelnemen op doorverwijzing van de brugfiguur.

In namen 20 kinderen uit het lager en 21 uit het middelbaar onderwijs deel aan een traject.

4.3.2.3 Weerbaarheidstrainingen in groep (cfr. Rots en Water)

In de psychofysieke weerbaarheidstraining, gebaseerd op de methodiek 'Rots & Water' leren kinderen en jongeren krachtiger te worden om op een aanvaardbare manier op te komen voor zichzelf. Ze leren in groep hun grenzen kennen en aangeven. Daarenboven leren ze van hun lichaam bewust te worden, het te beheersen en onder controle te houden.

De focus van de groepstraining ligt op een afwisseling tussen kringgesprekken, fysieke oefening en rollenspellen. Hierbij is er aandacht voor stevig staan, lichaamstaal, grenzen en groepsdruk, alsook mentale kracht.

Qua doelgroep richt groepssova zich op kinderen vanaf het vijfde leerjaar t.e.m. het tweede middelbaar. Hierbij wordt telkens de opsplitsing gemaakt tussen een groep vijfde-zesde leerjaar en eerste-tweede middelbaar.

Figuur 106: weerbaarheidstraining in groep per gemeente over de jaren heen

AANTAL TRAJECTEN	2018 (N=19)		2019 (N=26)		2020 (N=6)		2021 (N=10)		2022 (N=8)	
	VIS	KLAS- GROEP	VIS	KLAS- GROEP	VIS	KLAS- GROEP	VIS	KLAS- GROEP	VIS	KLAS- GROEP
leper	5	2	4	3	2	0	1	5	1	0
Kortrijk	0	8	1	8	0	1	0	0		
Poperinge	2	0	0	6	0	0	0	0	1	0
Waregem	0	0	0	3	0	2	0	3	0	4
Wervik	2	0	1	0	1	0	1	0	0	2
TOTAAL	9	10	6	20	3	3	2	8	2	6

Binnen het aanbod Rots & Water wordt een opsplitsing gemaakt tussen bestaande en vrij in te stappen groepen. Bij bestaande groepen wordt aan de slag gegaan binnen een reeds gevormde klasgroep. Wanneer het om vrij in te stappen groepen gaat, wordt gewerkt met inschrijvingen.

Hierbij kunnen we vrij gelijklopende cijfers vaststellen in vergelijking met 2021. leper en Poperinge opteerden voor een groep 'VIS'. Waregem en Wervik gaven scholen de kans om een traject aan te bieden binnen een welbepaalde klasgroep.

Figuur 107: weerbaarheidstraining – aantal jongeren bereikt

AANTAL JONGEREN BEREIKT	LAGER	MIDDELBAAR
Ieper	7	
Kortrijk		
Poperinge	9	
Waregem		46
Wervik	27	
TOTAAL	43	46

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Bovenstaand figuur geeft een overzicht van het aantal deelnemers het voorbije jaar. In totaal volgden 89 kinderen/jongeren een traject van vijf sessies psychofysieke weerbaarheidstraining bij OSiO.

4.3.3 AANBOD AAN OUDER-KIND

Naast een aanbod aan ouders en kinderen/jongeren afzonderlijk voorziet OSiO ook een aanbod voor beiden samen.

Tijdens een Oké!-training, gebaseerd op de principes van 'Rots en Water', volgen ouders en kinderen samen een training in groep. Via actie, spel en korte zelfverdedigingsoefeningen leren ze elkaar, zichzelf en hun lichaam beter kennen. Het aanbod spitst zich toe op kinderen vanaf het derde tot en met het zesde leerjaar en betreft vijf sessies.

De Oké!-workshop betreft een éénmalige sessie 'Rots en Water' Ouder-kind. Tijdens deze sessies nodigen we ouders met hun kind uit om samen in groep stil te staan bij het concept 'weerbaarheid': Wat houdt het in? Hoe kunnen ouders en kinderen hiermee samen aan de slag? Wat is een stevige basishouding? Waar liggen grenzen van de ouder en die van het kind?

De meerwaarde om aan de slag te gaan met duo's zit hem in de mogelijkheid tot transfer. Aangezien zowel ouders, alsook kinderen/jongeren de handvaten krijgen aangereikt, is het veel makkelijker om deze in de thuiscontext ook blijvend in te zetten.

Figuur 108: Oké-training/workshop

AANTAL TRAJECTEN	2021 (N=2)		2022 (N=6)	
	OKW	OKT	OKW	OKT
leper				1
Zorgregio leper				
Langemark-Poelkapelle				
Zonnebeke				
Mesen				
Lo-Reninge			1	
Heuvelland				
Kortrijk	1		1	
Poperinge		1	1	1
Waregem				
Wervik				
Vleteren				1
TOTAAL	1	1	3	3

AANTAL DUO'S BEREIKT	OKW	OKT
leper		6
Zorgregio leper		
Langemark-Poelkapelle		
Zonnebeke		
Mesen		
Lo-Reninge	5	
Heuvelland		
Kortrijk	2	
Poperinge	4	6
Waregem		
Wervik		
Vleteren		3
TOTAAL	11	15

* De blauwe vakjes geven aan dat er vanuit het lokaal bestuur niet op deze werkvorm werd ingezet en er aldus geen cijfers beschikbaar zijn.

Het voorbije jaar vonden in totaal drie workshops en drie trainingen plaats. Binnen deze zes konden we 26 duo's bereiken. Iets wat het totaal op 52 individuele personen brengt.

Zowel in leper als in Poperinge konden we bijzonder veel enthousiasme vaststellen. Beide trainingen met een maximum van zes duo's waren in een mum van tijd volzet.

4.3.4 AANBOD AAN PROFESSIONELEN

Tot slot staat OSiO ook in voor een aanbod aan professionals. Dit door middel van vormen gelinkt aan het thema opvoedingsondersteuning. Doelgroep van deze vormen zijn professionals die in contact komen met ouders of andere opvoedingsfiguren zoals maatschappelijk werkers, jeugdwerkers, leerkrachten, begeleiders kinderdagverblijven, vrijwilligers in buurtwerkingen, ...

4.3.4.1 Vormingen aan professionals

OSiO organiseert vormen aan professionals die werken met gezinnen, kinderen of ouders zoals maatschappelijk werkers, jeugdwerkers, leerkrachten, vrijwilligers in de buurtwerking, huiswerkbegeleiders, ... Thema's van deze vormen zijn de ouderlijke vaardigheden, communiceren met ouders, visie op opvoedingsondersteuning, ...

Daarnaast wordt op vraag vaak ook een vorming op maat uitgewerkt.

Figuur 109: Aanbod vormen aan professionals (N = 5)

	2018	2019	2020	2021	2022
VORMING OP MAAT	2	10	0	5	2

Het voorbije jaar vonden twee vormen aan professionals plaats. Beiden werden volledig op maat van de doelgroep uitgewerkt.

Net als in 2021 vond in Kortrijk opnieuw een intervisie Rots & Water voor leerkrachten lager onderwijs van Kortrijk en de hierbij horende deelgemeenten plaats.

Daarnaast werd in Wervik ook een intervisie georganiseerd voor huiswerkbegeleiders.

4.3.5 Groepsdynamica/teambuilding

Het gebrek aan cijfers is te verklaren door het feit dat groepsdynamische trajecten ook één van de werkvormen binnen Trekker zijn. Voornamelijk interne, maar ook externe opdrachten worden nu binnen hun werking gerealiseerd.

Gezien de expertise op dit vlak nu voornamelijk daar kan worden teruggevonden, wordt op heden geopteerd om aanvragen die binnen OSiO binnenkomen zo veel mogelijk naar Trekker door te verwijzen.

4.4 Projecten

4.4.1 Mentaal Welzijn Ieper

In het kader van mentaal welzijn van kinderen en jongeren werd net zoals vorig jaar in samenwerking met Huis van het Kind Zorgregio Ieper op basis van projectsubsidie ingezet op het aspect weerbaarheid.

Dit resulteerde in het organiseren van trajecten Rots & Water waarop Ieperse basisscholen konden intekenen. In totaal werd aan zestien klassen een vijfdeling traject Rots & Water aangeboden. Een aantal hiervan werden reeds in 2021 volledig afgerond, twaalf trajecten vonden in 2022 plaats.

4.4.2 Project 'Klimop'

Het project 'Klimop' is ontstaan vanuit een samenwerking met Huis van het Kind Zorgregio Ieper en heeft als doel een opvoedingsondersteunend traject te kunnen aanbieden aan anderstalige mama's.

Aan de hand van een traject met acht contactmomenten wordt ingezet op groepsdynamische activiteiten, alsook wordt er stil gestaan bij weerbaarheid, emoties, zelfbeeld, talenten en kwaliteiten, zelfvertrouwen, sociale vaardigheden... Dit alles vanuit een link met thema 'opvoeden'.

Binnen het project wordt ingezet op twee trajecten per jaar. Dit steeds met verschillende groepen en nieuwe mama's. In 2021 vond reeds één traject plaats. In 2022 volgden opnieuw twee trajecten.

4.4.3 'Ouderschap over de grenzen heen'

Binnen dit project – in samenwerking met Huis van het Kind Zorgregio Ieper – ligt de focus op vier verschillende doelgroepen waarvoor ons regulier aanbod 'opvoedingsondersteuning' vaak minder toegankelijk is.

Het traject bestaat telkens uit drie sessies. De invulling hiervan wordt op maat afgestemd op de verschillende doelgroepen.

4.4.3.1 'Zit je vast' – CAW

In 2021 vond in samenwerking met het CAW en de gevangenis van Ieper het project 'Ouderschap in detentie' plaats. Samen met papa's werd toen aan de hand van drie ouderbijeenkomsten stilgestaan rond thema's zoals: opvoeden vanop afstand, loyaliteit en hechting, alsook de impact van detentie op kinderen.

In 2022 diende dit project licht aangepast te worden gezien de verbouwing en de hierbij horende ontvolking van de gevangenis in Ieper. De focus kwam ditmaal te liggen op kinderen/jongeren van ouders in detentie (of een verleden in detentiecontext).

Aan de hand van een traject van drie sessies werd aan de slag gegaan rond de impact van detentie, gevoelens van schaamte, loyaliteitsconflicten tussen de thuisblijvende ouder en de ouder in detentiecontext, het concept van gevangenissen en alles wat hier praktisch bij komt kijken...

4.4.3.2 'Samen sterk' – Inloophuis

Binnen het project in samenwerking met het Inloophuis wordt qua doelgroep gewerkt met ouders en kinderen (6-12 jaar) die in de buurt van het Inloophuis woonachtig zijn.

Gezien het buurthuis als opdracht heeft in te zetten op sociaal contact, een luisterend oor, de kracht van het samen dingen doen... en dit in functie van verschillende thema's, werd de keuze gemaakt op in kader van het thema 'Opvoeden' in te zetten op het aanleren, versterken en inoefenen van opvoedkundige vaardigheden en de focus te leggen op de verbinding tussen ouder en kind.

In 2022 werd gekozen voor een ouderbijeenkomst, een oké-workshop en een ervaringsgerichte sessie voor kinderen.

4.4.3.3 'Zorg(en)' – Buurthuis d' Oude Kapelle

In het project 'Zorg(en)' ligt de focus op mantelzorgers met kinderen. Hierbij wordt aandacht besteed aan het feit dat mantelzorger zijn reeds een hele grote impact heeft op je leven. Als je daarnaast ook nog eens zelf een gezin hebt waar er veel taken moet worden volbracht, is het vaak moeilijk om een evenwicht te vinden.

In 2022 werd gekozen voor een ouderbijeenkomst gericht op mantelzorgers, een Oké-workshop met de focus op mantelzorgers en hun kinderen, alsook een ervaringsgerichte activiteit waarop zowel ouders, kinderen, alsook de persoon waarvoor gezorgd dient te worden, welkom zijn.

4.4.3.4 'Samen maar toch anders' – Fedasil Langemark-Poelkapelle

In samenwerking met het Opvangcentrum Fedasil richt 'Samen maar toch anders' zich op gezinnen binnen het centrum. Ook daar betreft 'Opvoeden' een belangrijk thema.

Aan de hand van verschillende activiteiten trachten we in te zetten op het aanleren, versterken en inoefenen van opvoedkundige vaardigheden en willen we focussen op de verbindingen tussen ouder en kind.

In 2022 werd geopteerd voor twee ouderbijeenkomsten en één Oké-workshop.

4.5 KAMP OSiO

In juli 2022 vond voor het eerst 'KAMP OSiO – Beestig leuk!' plaats. Tijdens het vijfdaags externaat kamp wordt qua doelgroep aan de slag gegaan met kinderen van het eerste t.e.m. het zesde leerjaar.

Aan de hand van verschillende ervaringsgerichte methodieken en spelvormen ligt de focus op het trainen van sociale vaardigheden. De kinderen leren via verschillende activiteiten hun eigen interesses en talenten ontdekken.

Daarnaast wordt ingezet op thema's zoals weerbaarheid, zelfvertrouwen, veerkracht, het (h)erkennen van grenzen, maar ook het kunnen stellen en het verleggen ervan...

Tevens worden de kinderen tijdens het kamp ondergedompeld in de wereld van 'Rots & Water'.

Ons eerste kamp kan zeker en vast als een succes worden beschouwd. Zo namen 32 enthousiaste kinderen deel en kregen we achteraf niets dan lof van zowel ouders, alsook de kinderen zelf.

4.6 Besluit

Het voorbije jaar was opnieuw een uitdagend, maar zeker en vast ook leerrijk jaar voor OSiO. We bleven verder inzetten op het optimaliseren en het perfectioneren van ons regulier aanbod, alsook het bekendmaken ervan. Onze sociale media bijvoorbeeld kreeg een boost en we trachten op deze manier de toegankelijkheid tot ons aanbod nog laagdrempeliger te maken.

Daarnaast was er ook ruimte voor (nieuwe) projecten. Zo werkten we in samenwerking met de Huizen van het Kind verschillende zaken uit en konden we kennismaken met verschillende specifieke doelgroepen. Iets wat ervoor zorgt dat onze expertise enkel en alleen maar kan groeien.

Ook maakten we de sprong en organiseerden we als team voor de eerste maal een kamp. Een spannende, maar achteraf gezien ook een logische volgende stap in het verder uitbouwen van de toekomstvisie van OSiO.

Kortom, richting 2023 blijven we focussen op de verdere uitbouw van de dienst met oog voor het verfijnen van onze visie en het inzetten op nieuwe opportuniteiten. Dit alles uiteraard zonder afbreuk te doen aan onze reguliere werking die op vandaag nog steeds onze hoofdtaak betreft.

Deel 4 – Varia

1 SPONSORING

1 SPONSORING

1.1 Structurele sponsoring

- De VOT is lid van Trooper. Wanneer aankopen via Trooper worden gedaan, komt een percentage van hetgeen online wordt aangekocht integraal bij de VOT terecht.
- VZW Jongeren Welzijnswerk is als sinds jaar en dag een trouwe partner van de VOT. Ondanks het feit dat ook zij afhankelijk zijn van ondersteuning via het indienen van projecten kunnen wij bij hen terecht voor steun bij opvang in nood.
- Net zoals vorig jaar werden we opnieuw verblijd door een bezoek van de Sint van het Sint-Maartenscomité. Dankzij de centjes die de Sint en zijn Pieten meehadden, konden we voor iedere jongere opnieuw een prachtig Sintgeschenk kopen.
- In naam van Picanol Group schonk de Sint onze jongeren een speelgoedbon van de Fun.
- Verfwinkel Colora Ieper schenkt een percentage van hetgeen ons personeel aan verf koopt aan de Garvekas. Deze jongerenkas wordt gebruikt voor betaling van bijvoorbeeld lidgelden van sportclubs en zorgt ervoor dat we voor de jongeren een extraatje kunnen voorzien als ze op kamp gaan.

1.2 Eenmalige sponsoring

- Het Vijverhuis en onze allerkleinsten kregen dankzij een sponsorproject met Hart voor West-Vlaanderen een heuse make-over. Kruipen, klimmen, glijden... aan de hand van elementen uit de Babymodulus lijn komt de focus te liggen op het stimuleren van de algemene motoriek en het ontdekken van zintuigen. Daarnaast kreeg ook 'De Bezige Bijtjes', een ruimte waar kinderen en jongeren zich kunnen uitleven een serieuze upgrade: stapelstenen, een klimframe en -rek zorgen op vandaag voor nieuwe uitdagende avonturen bij het spelen.
- Dankzij het project 'Aan het Stuur' in samenwerking met de Koning Boudewijn Stichting kan onze voorziening de komende drie jaar inzetten op het organiseren van rijopleidingen en werkateliers voor onze jongeren.
- Samen met steun van CERA konden we het afgelopen jaar het project 'Een gezonde geest in een gezond lichaam' verwezenlijken. Hierbij kregen we de kans om in kader van mentaal welzijn en het belang van fysieke inspanning hierbij ons aanbod sportmateriaal grondig te vernieuwen. Op vandaag trekken jongeren en begeleiders erop uit met nieuwe inline skates, kunnen ze aan hun conditie werken op de nieuwe loopband en zijn we voorzien van nieuwe attributen voor sessies yoga.
- Leefgroep Het Vijverhuis stak zelf de handen uit de mouwen en verkocht 'Surprise boxen'. Dankzij schenkingen in natura van heel wat lokale winkels, haalden zij een zeer mooi bedrag op.
- Een aantal studenten van het College schonken ons de opbrengst van hun 'Jieha-onderneming'
- In 2022 vierde OSiO - met een jaartje uitstel - hun tienjarig bestaan. Met OSiO FEEST! werd Peter Adriaenssens uitgenodigd voor een lezing in Het Perron. Binnen de organisatie van dit feest konden we op heel wat sponsors rekenen. Serviceclub 'Soroptimisten Ieper' en IDEWE waren onze hoofdsponsors. Daarnaast zijn we ook bijzonder dankbaar voor de bijdrage van volgende sponsors: Detoo Architects, Ethias, Axioma, Optiek Porteman, VIPC, Technisch Bureau Verbrugghen, 't Schoenenpaleis, Bariseau Motttrie, Susies Bloementuin, Lagrou, Alertis, Pacific Island, Apotheek Houvenaghel, Licom, Feys-Pattyn, Electro Tanghe, Belfius, Ccaps, Art Nivo, Licquid en Medisch Labo Bruylant.

- Het voorbije jaar schonk Floralux ons een mooi bedrag een aankoopbonnen. Deze worden gebruikt om in kader van positief leefklimaat onze leefgroepen in te kleden met leuke decoratie en planten.
- Serviceclub Kiwanis Ieper Vlakke Land liet net zoals vorig jaar een aantal jongeren op de latten staan dankzij een uitstap naar ICE-Mountain te Komen.
- Stad Ieper schonk onze jongeren toegangskaarten voor Bellewaerde en Bellewaerde Aqua
- PepsiCo Veurne verwende onze jongeren en gezinnen met meer dan 400 zakjes Lays-chips.
- Naar aanleiding van De Vierdaagse van de Ijzer mocht de VOT een mooie cheque in ontvangst nemen. Dit geld zal onder meer worden gebruikt om de kampen voor onze jongeren te betalen.
- FAAC schonk onze jongeren acht laptops. De laptops zullen deels worden ingezet voor de jongeren en deels voor de opleiding van stagiairs. Dit zal voor heel wat leergenoet zorgen bij beide partijen en ook vast en zeker voor wat ontspanning bij de jongeren.
- De VOT mocht in 2022 heel wat zaken ontvangen via buy aid belgium. Zo konden we lekker smullen van de geschonken koekjes en dit op een coronavrije manier dankzij de ontsmettingsgel en de mondmaskers.
- Dankzij Serviceclub Kiwanis Vlakke Land konden heel wat van onze jongeren genieten van een gratis inkomkaart voor het Ieperse Kidzz-Festival
- Lieselot Depraetere schonk ons met Arte.Lotte een mooi bedrag naar aanleiding van de veilig van enkele van haar kunstwerken.
- Sint-Bernardus schonk de VOT het afgelopen jaar een Kyocera-printer.
- Na een Sint-Maartensactie schonk Jonge Balie Ieper ons een mooi bedrag dat kan worden gebruikt voor de betaling van kampen, hobbyclubs...
- Mconnect schonk onze jongere een mooi centje om te spenderen aan activiteiten en kledij.
- Chocolade Libeert zorgde ervoor dat de Sint kon langskomen met lekkere chocolade.

INDEX FIGUREN

Figuur 1: Evolutie personeelsbestanden 2014-2021	17
Figuur 2 : Actief personeelsbestand.....	17
Figuur 3: Leeftijdsverdeling actief personeelsbestand op 31/12/2021	18
Figuur 4: Percentage medewerkers met vast contract of vaste benoeming	19
Figuur 5: Percentage medewerkers dat deeltijds werkt	19
Figuur 6: Opleidingsniveau actief personeelsbestand	19
Figuur 7: Overzicht per onderwijsinstelling.....	20
Figuur 8: Overzicht per studierichting	20
Figuur 9: Instroom HDO	62
Figuur 10: Crisismeldpunt crisisbegeleiding	63
Figuur 11: Realisatie doelstellingen bij einde crisisbegeleiding.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Figuur 12: Crisismeldpunt verzekerd aanbod crisisverblijf en -begeleiding.....	63
Figuur 13: Realisatie doelstellingen bij einde verzekerd aanbod crisisverblijf & -begeleiding....	64
Figuur 14: Crisismeldpunt mogelijks aanbod crisisverblijf.....	65
Figuur 15: Module kortdurend crisisverblijf.....	65
Figuur 16: Evolutie aanmeldende instantie - contextbegeleiding.....	66
Figuur 17: Instroommodaliteit - contextbegeleiding	67
Figuur 18: Gezinssamenstelling - contextbegeleiding	67
Figuur 19: Soort dossier - contextbegeleiding.....	68
Figuur 20: Evolutie begeleidingsduur - contextbegeleiding	69
Figuur 21: Evolutie verblijfplaats - contextbegeleiding.....	70
Figuur 22: Uitval - contextbegeleiding	70
Figuur 23: Realisatie doelstellingen - contextbegeleiding	71
Figuur 24: Evolutie aanmeldende instantie - PH.....	72
Figuur 25: Gezinssamenstelling - PH.....	72
Figuur 26: Soort dossier - PH.....	73
Figuur 27: Uitval - PH	73
Figuur 28: Realisatie doelstellingen - PH.....	74
Figuur 29: Dagbesteding jongere - CBAW	75
Figuur 30: Arbeidssituatie en inkomsten jongeren - CBAW	75
Figuur 31: Soort dossier - CBAW	76
Figuur 32: Evolutie verblijfplaats - CBAW	76
Figuur 33: Evolutie begeleidingsduur - CBAW	77
Figuur 34: Uitval - CBAW	77
Figuur 35: Realisatie doelstellingen bij einde - CBAW	78
Figuur 36: Leeftijdsverdeling jongeren - KWE	79
Figuur 37: Dagbesteding jongeren - KWE.....	79
Figuur 38: Inkomsten jongeren - KWE	80
Figuur 39: Soort dossier - KWE.....	80
Figuur 40: Verblijfplaats - buddywerking	81
Figuur 41: Leeftijdsverdeling - buddywerking	82
Figuur 42: Begeleidingsduur - buddywerking.....	82
Figuur 43: Uitval - buddywerking	83
Figuur 44: Realisatie doelstellingen - buddywerking	83
Figuur 45: Aanmeldende instantie bij start begeleiding - verblijf.....	84

Figuur 46: Instroommodaliteiten - verblijf	84
Figuur 47: Leeftijdsverdeling - verblijf	85
Figuur 48: Dagbesteding jongere - verblijf	85
Figuur 49: Opleidingsniveau jongere - verblijf	86
Figuur 50: Gezinssamenstelling - verblijf	87
Figuur 51: Soort dossier - verblijf	87
Figuur 52: Aantal + soort time out met terugkeer in module verblijf over volledig jaar	88
Figuur 53: Evolutie verblijfplaats - verblijf	89
Figuur 54: Evolutie begeleidingsduur bij einde begeleiding - verblijf	89
Figuur 55: Uitval - verblijf	90
Figuur 56: Realisatie doelstellingen - verblijf	90
Figuur 57: Instroom JEZ11	94
Figuur 58: Verblijfplaats voor start begeleiding JEZ11	95
Figuur 59: Leeftijdsverdeling op 31/12	96
Figuur 60: Dagbesteding op 31/12	96
Figuur 61: Gezinssamenstelling op 31/12	97
Figuur 62: Evolutie aantal en soort time-out met terugkeer JEZ11	99
Figuur 63: Evolutie verblijfplaats bij einde begeleiding JEZ11	100
Figuur 64: Evolutie begeleidingsduur bij einde begeleiding JEZ11	101
Figuur 65: Uitval bij einde begeleiding JEZ11	101
Figuur 66: Realisatie doelstellingen bij einde begeleiding JEZ11	102
Figuur 67: Aantal aanmeldingen per werkvorm over 10 jaar - DIVAM	105
Figuur 68: Aantal aangemelde jongeren per arrondissement - DIVAM	106
Figuur 69: Aantal herstelbemiddelingen in 2021	106
Figuur 70: Evolutie aard van de feiten - herstelbemiddeling	107
Figuur 71: Evolutie statuut aangemelde slachtoffers - herstelbemiddeling	108
Figuur 72: Evolutie niet opgestarte herstelbemiddelingen	108
Figuur 73: Evolutie uitval - herstelbemiddeling	109
Figuur 74: Evolutie volledig doorlopen herstelbemiddelingen	109
Figuur 75: Aard herstel in volledig doorlopen en afgesloten dossiers in 2021	110
Figuur 76: Evolutie percentage directe/indirecte bemiddeling	110
Figuur 77: Aangemelde dossiers per arrondissement in 2021 - leerproject	111
Figuur 78: Evolutie aard van de feiten - leerproject	112
Figuur 79: Evolutie leeftijd bij plegen feiten - leerproject	113
Figuur 80: Evolutie geslacht jongere - leerproject	114
Figuur 81: Verloop van het leerproject	114
Figuur 82: Aantal dossiers gemeenschapsdienst in 2021	115
Figuur 83: Evolutie aard van de feiten - gemeenschapsdienst	116
Figuur 84: Evolutie leeftijd jongere - gemeenschapsdienst	117
Figuur 85: Evolutie geslacht jongere - gemeenschapsdienst	117
Figuur 86: Verloop van de gemeenschapsdienst in afgesloten dossiers	118
Figuur 87: Aantal dossiers positief project	118
Figuur 88: Evolutie aard van de feiten - positief project	119
Figuur 89: Evolutie leeftijd jongeren - positief project	119
Figuur 90: Verloop van positief project in afgesloten dossiers	120